

Nota voor : vergadering algemeen bestuur

Datum : 11 september 2025

Onderwerp : Definitieve Programmabegroting 2026-2029

Kenmerk : AB/2524

Portefeuillehouder: J. Joon

Bijlage: 1. Aanbiedingsbrief
2. Tarievenlijst
3. Overzicht ingediende zienswijzen
4. Begroting

Inleiding

De programmabegroting 2026-2029 beschrijft de doelen, activiteiten en de budgetten van VNOG voor 2026 en geeft op hoofdlijnen een financiële doorkijk voor de periode tot en met 2029. De begroting is gebaseerd op de 'Kadernota 2026-2029' die op 27 maart 2025 door het AB is vastgesteld.

De deelnemende gemeenten staan de komende jaren voor financiële uitdagingen. VNOG is zich hier terdege van bewust. Daarom is in deze meerjarenbegroting een besparing doorgevoerd die per 2026 is opgelopen naar structureel € 1,9 mln. Bij het opstellen van deze begroting heeft VNOG de effecten op de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk beperkt. De begroting is dan ook beleidsarm. Afgezien van de reguliere loon- en prijsindex en enige autonome ontwikkelingen stijgt de gemeentelijke bijdrage niet.

De taken van de veiligheidsregio's ontwikkelen zich verder. Dit komt enerzijds door nieuwe taken vanuit het Rijk in het kader van weerbaarheid (met verwachte Rijksfinanciering¹), alsook door nieuwe taken rondom veerkracht en brede maatschappelijke continuïteit. Anderzijds is er taakontwikkeling doordat bestaande taken vanwege nieuwe omstandigheden/dreigingen een nieuwe dimensie krijgen. Bij dit alles is nauwe samenwerking met de gemeenten, andere diensten (politie, GGD, etc.), maatschappelijke organisaties en de inwoners zelf cruciaal. Wij streven naar een dynamische en robuuste veiligheidsorganisatie die proactief samenwerkt. We willen een solide basis leggen voor continuïteit en stabiliteit. De veiligheidsregio moet zich op deze ontwikkelingen voorbereiden. Dat maakt de uitvoering van de begroting 2026 e.v. uitdagend. De huidige situatie vraagt om een flexibele en wendbare houding van VNOG om op een snel veranderende en onzekere context in te spelen.

De begroting is, zoals wettelijk bepaald, ter zienswijze aan de raden voorgelegd in de periode april-juni. VNOG heeft de constructieve reacties en zienswijzen van de raden en de prettige bezoeken aan diverse raden erg gewaardeerd. Bij de raden is er een grote betrokkenheid, kennis van zaken, begrip en een positief-kritische houding. De zienswijzen tonen ook vertrouwen in VNOG. Het DB moet op de zienswijzen reageren. Dat heeft het DB gedaan in haar vergadering

¹ In de Voorjaarsnota van het Rijk is € 70 miljoen aangekondigd voor weerbaarheid, maar het is nog onduidelijk hoeveel hiervan naar de veiligheidsregio's gaat en welke nieuwe taken eraan verbonden zijn.

van 28 augustus. De begroting ligt nu ter definitieve vaststelling voor. De begroting moet vóór 15 september zijn vastgesteld.

Advies-besluit

1. Kennis te nemen van de ingediende zienswijzen van de gemeenten en de reactie van het DB daarop.
2. De Programmabegroting 2026-2029, met inachtneming van de ingediende zienswijzen en de reactie van het DB daarop, vast te stellen.
3. De geactualiseerde tarievenlijst 2026 vast te stellen.
4. De vastgestelde begroting aan te bieden aan Gedeputeerde Staten en ter kennisname aan de gemeenteraden via bijgevoegde aanbiedingsbrief.

Beoogd effect

Een vastgestelde begroting 2026 als middel voor het bereiken van de doelstellingen van VNOG.

Argumenten

1.1. Op 7 april is de conceptbegroting, conform wettelijke vereisten, naar de gemeenten verzonden voor een zienswijze.

In de wet staat onder andere dat het DB schriftelijk en gemotiveerd reageert op de ingekomen zienswijzen, alvorens het AB de begroting vaststelt. Het DB heeft op 28 augustus de ingekomen zienswijzen behandeld en haar reactie begin september naar de raden gestuurd, zie in de bijlage het totaaloverzicht. Samengevat is het beeld als volgt:

Totaal	
8	Geen zienswijze indienen
1	Geen zienswijze over begroting 2026, wel zienswijze over ander onderwerp
8	Geen zienswijze over begroting 2026, wel algemeen verzoek om financiële terughoudendheid
5	Zienswijze over begroting 2026 (o.a. oproep tot verdere besparingen, opheffen van de post "Onvoorzien")
22	

De ingekomen zienswijzen hebben wat het DB betreft niet geleid tot een aanpassing van de begroting.

2.1. De programmabegroting volgt de eerder vastgestelde financieel-technische uitgangspunten, zoals opgenomen in de op 27 maart 2025 door het AB vastgestelde Kadernota 2026-2029.

3.1. De tarieven moeten kostendekkend blijven.

Sinds 2013 moet de VNOG, vanwege de Wet markt en overheid, beschikken over een tarievenlijst voor werkzaamheden ten behoeve van particulieren (derden) die niet vallen onder de wettelijke taken. Het bestuur van de VNOG heeft destijds bepaald dat deze tarieven kostendekkend moeten zijn. De lijst wordt daarom jaarlijks bijgewerkt.

4.1. In de wet staat de verplichting om de vastgestelde begroting voor 15 september aan Gedeputeerde Staten te sturen.

Kanttekeningen

2.1. De begroting maakt deel uit van een bredere context.

In de reactie op de zienswijzen heeft het DB in haar brief van begin september deze context voor de raden geschetst. Het gaat om het volgende:

- Na financieel lastige jaren heeft het AB in 2020 gekozen voor een basisscenario voor de inrichting van VNOG. Dit hebben wij de afgelopen jaren geoperationaliseerd. VNOG is solide en doelmatig ingericht.

- Tegelijkertijd zien we ook de financieel moeilijke jaren voor de gemeenten op ons afkomen. VNOG heeft hier oog en begrip voor. We hebben geconcludeerd dat we daar proactief op willen bewegen. In de voorgaande begrotingen zijn daarom vooruitlopend op 2026 structurele besparingen ter demping van de stijging van de gemeentelijke bijdrage opgenomen. De gemeentelijke bijdrage is in stappen reeds gedempt met per 2026 in totaal € 1,9 miljoen structureel².
- VNOG moet er voor waken dat haar bedrijfsvoering op orde blijft en zij financieel gezond blijft. De accountant heeft bij de jaarrekening 2024 aangegeven dat door de besparingen van afgelopen jaren de bedrijfsvoering op onderdelen té sober geworden is. VNOG pakt dit aandachtspunt op; vooralsnog binnen bestaande middelen. We houden u van de voortgang op de hoogte en of de uitvoering binnen de bestaande middelen blijft passen.
- Zoals reeds bekend zullen de kapitaallasten dermate stijgen dat ze niet meer gedekt kunnen worden door de egalisatiereserve, wat leidt tot een hogere gemeentelijke bijdrage. De komende Kadernota 2027 zal een actuele doorrekening geven.
- De korting per 2026 van 10% op de Rijksbijdrage aan de veiligheidsregio's (de BDuR) gaat door. Voor VNOG gaat het om € 1,1 miljoen structureel. Voor 2026 is er eenmalige dekking. Voor 2027 e.v. komen we hierop terug in de aanstaande Kadernota 2027 die eind dit jaar ter zienswijze langs de raden zal gaan. We kijken hierbij naar de bredere context van de taakontwikkeling van de veiligheidsregio's.
- De taken van de veiligheidsregio's ontwikkelen zich namelijk verder. Dit komt enerzijds door nieuwe taken vanuit het Rijk in het kader van weerbaarheid (met verwachte Rijksfinanciering³), alsook door nieuwe taken rondom veerkracht en brede maatschappelijke continuïteit. Anderzijds is er taakontwikkeling doordat bestaande taken vanwege nieuwe omstandigheden/dreigingen een nieuwe dimensie krijgen. Bij dit alles is nauwe samenwerking met de gemeenten, andere diensten (politie, GGD, etc.), maatschappelijke organisaties en de inwoners zelf cruciaal. Wij streven naar een dynamische en robuuste veiligheidsorganisatie die proactief samenwerkt. We willen een solide basis leggen voor continuïteit en stabiliteit.

Al met al vraagt de huidige situatie om een flexibele en wendbare houding van VNOG om op een snel veranderende en onzekere context in te spelen. Dit maakt dat er de komende jaren geen sprake zal zijn van verdere besparingen/bezuinigingen.

Uitvoering/ communicatie/ inwerkingtreding

Na vaststelling wordt de begroting ter kennisname naar de gemeenten gestuurd, zie bijgevoegd de begeleidende brief. De vastgestelde begroting gaat naar Gedeputeerde Staten.

Financiële consequenties

De vastgestelde Kadernota is verwerkt in de begroting 2026. De gemeentelijke bijdrage stijgt als gevolg van de loon- en prijsindexering en enige ontwikkelingen die in de Kadernota waren opgenomen. De stijging wordt echter gematigd, doordat ook diverse structurele besparingen worden doorgevoerd. Die lopen per 2026 op tot € 1,9 miljoen structureel. Daarmee geeft VNOG gehoor aan oproepen van diverse gemeenten tot besparingen.

² Opbouw 1,9 mln.:

- € 514.000 vanuit de Toekomstvisie VNOG, per 2021 verwerkt in de begroting, per 2026 volledig gerealiseerd
- € 600.000 opgenomen in de vastgestelde begroting 2024
- € 800.000 opgenomen in de begroting 2025

³ In de Voorjaarsnota van het Rijk is € 70 miljoen aangekondigd voor weerbaarheid, maar het is nog onduidelijk hoeveel hiervan naar de veiligheidsregio's gaat en welke nieuwe taken eraan verbonden zijn.

De bijdragen worden bij de gemeenten in rekening gebracht conform de percentages van het verdeelmodel en via de individuele afspraken. De bijdrage 2026 bedraagt:

Via verdeelmodel:

Gemeente	%	Voorgestelde bijdrage 2026
Aalten	3,15%	1.829.900
Apeldoorn	20,91%	12.138.561
Berkelland	5,13%	2.974.646
Bronckhorst	4,46%	2.590.396
Brummen	2,49%	1.445.991
Doetinchem	6,89%	3.999.345
Elburg	2,68%	1.555.225
Epe	3,97%	2.306.997
Ermelo	3,35%	1.943.015
Harderwijk	5,73%	3.324.890
Hattem	1,38%	802.285
Heerde	2,07%	1.200.702
Lochem	4,51%	2.619.236
Montferland	4,33%	2.515.679
Nunspeet	3,26%	1.889.631
Oldebroek	2,65%	1.539.434
Oost Gelre	3,47%	2.014.634
Oude IJsselstreek	4,28%	2.486.785
Putten	2,89%	1.677.304
Voorst	2,82%	1.636.805
Winterswijk	3,41%	1.978.888
Zutphen	6,15%	3.569.469
	100%	58.039.820

plus:

Individuele afspraken (één-op-één verrekend):

Gemeente	Facilitaire kosten Demarcatie	Overgangsrecht FLO	Facilitaire kosten Aanvullend	Totaal
Aalten	33.000			33.000
Apeldoorn	372.000	1.027.000	86.500	1.485.500
Berkelland	56.000			56.000
Bronckhorst	58.000			58.000
Brummen	25.000			25.000
Doetinchem	183.000		482.000	665.000
Elburg	41.000			41.000
Epe	49.000			49.000
Ermelo	20.000			20.000
Harderwijk	125.000			125.000
Hattem	14.000			14.000
Heerde	27.000			27.000
Lochem	65.000			65.000
Montferland	30.000			30.000
Nunspeet	34.000			34.000
Oldebroek	33.000			33.000
Oost Gelre	71.000			71.000
Oude IJsselstreek	47.000			47.000
Putten	19.000			19.000
Voorst	33.000			33.000
Winterswijk	21.000			21.000
Zutphen	125.000			125.000
	1.481.000	1.027.000	568.500	3.076.500

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;

Bijeen in de vergadering d.d.11 september 2025;

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 28 augustus 2025;

Besluit:

1. Kennis te nemen van de ingediende zienswijzen van de gemeenten en de reactie van het DB daarop.
2. De Programmabegroting 2026-2029, met inachtneming van de ingediende zienswijzen en de reactie van het DB daarop, vast te stellen.
3. De geactualiseerde tarievenlijst 2026 vast te stellen.
4. De vastgestelde begroting aan te bieden aan Gedeputeerde Staten en ter kennisname aan de gemeenteraden via bijgevoegde aanbestedingsbrief.

De secretaris

De voorzitter

drs. D.G.L. Kransen

A.J.M. Heerts

Twello, 11 september 2025

Aanbiedingsbrief

Aan de griffies van de deelnemende gemeenten van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Aan de colleges van de deelnemende gemeenten van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Onderwerp: Programmabegroting 2026-2029

Bijlage: Programmabegroting 2026-2029

Geachte raden en colleges,

Hierbij bieden wij u ter kennisname de Programmabegroting 2026-2029 van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) aan. Het algemeen bestuur van VNOG heeft de begroting op 11 september 2025 definitief vastgesteld.

Eerder, begin september, hebben wij u per brief reeds geïnformeerd over de wijze waarop wij met de zienswijzen van de raden op de begroting zijn omgegaan. Wij hechten veel waarde aan de relatie met de raden en willen in contact blijven treden. Naar wens en behoefte is de VNOG graag bereid om toelichting te geven; individueel, of gezamenlijk. Daarnaast is ook de informele raadsadviescommissie een platform om elkaar te ontmoeten.

Besparingen

De deelnemende gemeenten staan de komende jaren voor financiële uitdagingen. VNOG is zich hier terdege van bewust. Daarom is in deze meerjarenbegroting een besparing doorgevoerd die per 2026 is opgelopen naar € 1,9 mln. structureel⁴.

Bij het opstellen van deze begroting heeft VNOG de effecten op de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk beperkt. De begroting is dan ook beleidsarm. Afgezien van de reguliere loon- en prijsindex en enige autonome ontwikkelingen stijgt de gemeentelijke bijdrage niet.

Bredere context

In onze brief van begin september zijn wij uitgebreid ingegaan op de bredere context van de begroting. Voor het gemak verwijzen wij u daarnaar. Samengevat is er het volgende beeld.

De taken van de veiligheidsregio's ontwikkelen zich verder. Dit komt enerzijds door nieuwe taken vanuit het Rijk in het kader van weerbaarheid (met verwachte Rijksfinanciering⁵), alsook door nieuwe taken rondom veerkracht en brede maatschappelijke continuïteit. Anderzijds is er taakontwikkeling doordat bestaande taken vanwege nieuwe omstandigheden/dreigingen een nieuwe dimensie krijgen. Bij dit alles is nauwe samenwerking met de gemeenten, andere diensten (politie, GGD, etc.), maatschappelijke organisaties en de inwoners zelf cruciaal. Wij streven naar een dynamische en robuuste veiligheidsorganisatie die proactief samenwerkt. We willen een solide basis leggen voor continuïteit en stabiliteit. De veiligheidsregio moet zich op deze ontwikkelingen voorbereiden. Dat maakt de uitvoering van de begroting 2026 e.v. uitdagend. De huidige situatie vraagt om een flexibele en wendbare houding van VNOG om op een snel veranderende en

⁴ Opbouw 1,9 mln.:

- € 514.000 vanuit de Toekomstvisie VNOG, per 2021 verwerkt in de begroting, per 2026 volledig gerealiseerd
- € 600.000 opgenomen in de vastgestelde begroting 2024
- € 800.000 opgenomen in de begroting 2025

⁵ In de Voorjaarsnota van het Rijk is € 70 miljoen aangekondigd voor weerbaarheid, maar het is nog onduidelijk hoeveel hiervan naar de veiligheidsregio's gaat en welke nieuwe taken eraan verbonden zijn.

onzekere context in te spelen. Dit maakt dat er de komende jaren geen sprake zal zijn van verdere besparingen/bezuinigingen.

Tenslotte

Wij waarderen uw inbreng en betrokkenheid zeer. Samen werken we aan veiligheid voor alle inwoners en bezoekers van onze regio. We zullen daarbij samen met u optrekken, met u afstemmen en u op de hoogte houden van verdere ontwikkelingen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

drs. D.G.L. Kransen,
secretaris

A.J.M. Heerts,
voorzitter

Tarievenlijst Dienstverlening

Brandweer Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland 2026

De Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland hanteert in het kader van dienstverlening de volgende tarieven:

1.	Diensten verricht door personeel		
	Het verrichten van diensten per uur conform geldende cao		
	per manschap		
	per bevelvoerder		
	per officier		
2.	Beschikbaar stellen van brandblusmiddelen		€ 10,51
		(per etmaal)	
3.	Verrichtingen ten behoeve van de adembescherming		
3.1	Registratie apparatuur		
	per ademluchttoestel		€ 16,15
	per volgelaatsmasker		€ 10,79
	per ademlucht cilinder		€ 10,79
3.2	Controleren van apparatuur		
	per ademluchttoestel (niveau 4)		€ 32,11
	per volgelaatsmasker		€ 10,71
3.3	Reinigen van apparatuur		
	per ademluchttoestel (inclusief testen)		€ 43,88
	per volgelaatsmasker (inclusief testen)		€ 19,17
	per ademlucht cilinder (inclusief wassen hoes)		€ 11,39
3.4	Het vullen van het toestel		€ 9,03
3.5	Het spoelen en vullen van het toestel		€ 12,11
3.6	Revisie, reparatie en vervanging onderdelen	Op basis van nacalculatie	
4.	Het ter beschikking stellen van materieel		
	Voor het beschikbaar stellen van materieel per uur, inclusief chauffeur,		€ 175,27
		exclusief overig personeel	
5.	Verbruikt materiaal		
	Het verbruikte materiaal bij diensten wordt voor wat betreft niet-wettelijke taken in rekening gebracht tegen kostprijs		
6.	Tarieven jeugdbrandweer		
6.1	Eenmalige bijdrage bij benoeming als jeugdlid, per lid		€ 100,00
6.2	Contributie per jaar per lid		€ 140,00
6.3	Contributie jeugdgroep Oost Gelre 18+-leden, per jaar per lid		€ 90,00

Algemeen

- Aan deze Tarievenlijst kunnen geen rechten worden ontleend;
- Daar waar de verrichte dienst een uurtarief kent en de dienstverlening van kortere duur is dan een uur wordt het geldende tarief naar eenheden van een kwartier in rekening gebracht;
- Daar waar de verrichte dienst een tarief per etmaal kent en de dienstverlening van een kortere duur is dan een etmaal wordt het tarief per etmaal in rekening gebracht;
- Tarieven waarin deze regeling niet voorziet, worden verrekend op basis van een uurtarief personeel, aangevuld met daadwerkelijke (verbruiks)kosten.

Toelichting bij de Tarievenlijst Dienstverlening Brandweer Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland 2026

a. Algemeen

Het is niet toegestaan om voor de uitvoering van wettelijke taken door de brandweer kosten in rekening te brengen. Deze taak omvat de werkzaamheden die samenhangen met het opheffen van een acute gevaarsituatie. Voor de activiteiten van de brandweer die niet rechtstreeks verband houden met de wettelijke taak kunnen in principe kosten in rekening worden gebracht. Het is niet altijd duidelijk of sprake is van het uitvoeren van de wettelijke taak of dat sprake is van dienstverlening, deze kunnen in elkaar overgaan. Bij de dienstverlening speelt daarnaast een rol dat er sprake kan zijn van activiteiten die ook door bedrijven kunnen worden uitgevoerd. Hierbij is de Wet Markt en Overheid van belang.

b. Taken van de brandweer

Wettelijke taken van de brandweer uit de Wet veiligheidsregio's

- a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt;
- b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.

Niet-wettelijke taken

Het is mogelijk om de brandweer op grond van beleid of keuzes en onder bepaalde voorwaarden in te zetten voor andere dan de wettelijke taken. Het gaat dan om niet-verplichte taken, waaraan geen rechten kunnen worden ontleend.

c. Dienstverlening of hulpverlening

Voor het beoordelen van een verzoek om hulp aan de brandweer worden enkele criteria benoemd:

- a. in principe vindt de uitvoering van de wettelijke taak plaats op afroep en dienstverlening op afspraak;
- b. is er sprake van het behartigen van het algemeen belang (= wettelijke taak/geen kostenverhaal) of van individuele belangen (= dienstverlening/kostenverhaal);
- c. is er sprake van een acute gevaarsituatie of niet.

Bij ieder verzoek om dienstverlening wordt nagegaan of de gevraagde dienst behoort tot de wettelijke taak van de brandweer:

- zo ja (sprake van wettelijk taak): taak uitvoeren; geen kostenverhaal toegestaan;
- zo nee (geen sprake van wettelijke taak): nagaan of er alternatieven zijn buiten de brandweer (via de verantwoordelijke partij);
- zo ja (alternatieven aanwezig): verzoek afwijzen;
- zo nee (geen alternatieven aanwezig): activiteit kan worden uitgevoerd; kostenverhaal is toegestaan.

d. Voorbeelden van concrete dienstverleningsactiviteiten

De brandweer geeft in de praktijk invulling aan activiteiten die als dienstverlening worden aangemerkt. In het licht van het bovenstaande wordt van enkele activiteiten nagegaan hoe hiermee omgegaan kan worden.

Bevrijden van personen uit lift/toegang verschaffen bij buitensluiting

In eerste instantie ligt hier een verantwoordelijkheid voor de eigenaar/gebruiker van het gebouw waarin de lift zich bevindt. Deze zal een contract hebben met een storingsdienst. Een uitzondering zal zich voordoen indien er sprake is van het redden van personen bij een ongeval, personen onwel zijn geworden danwel er een levensbedreigende situatie dreigt/is ontstaan. In de regel is er dus geen taak voor de brandweer. Wordt de brandweer desondanks opgeroepen dan volgt een rekening voor de gemaakte kosten. Voor buitensluitingen geldt ook dat er alternatieven zijn voor het oproepen van de brandweer.

Wacht- en bewakingsdiensten

Het komt voor dat de brandweer wordt gevraagd personeel en/of middelen te leveren in geval van evenementen. In beginsel kunnen dergelijke taken worden uitgevoerd door particuliere beveiligingsorganisaties. Indien hiervoor brandweerpersoneel wordt ingezet dan kunnen kosten hiervan bij de organisator van het evenement in rekening worden gebracht.

Geven van voorlichting/instructie aan bedrijven

Het geven van voorlichting is te beschouwen als een onderdeel van de wettelijke taak (in het kader van risicobeheersing). Hiervoor worden geen kosten in rekening gebracht. Dat geldt niet voor het geven van instructie aan personeel van bedrijven en instellingen. Daarvoor kunnen particuliere organisaties worden ingezet.

Ademluchtwerkzaamheden voor derden

Ademluchtwerkzaamheden voor derden worden als volgt vastgelegd:

- a. Voor het uitvoeren van ademluchtwerkzaamheden voor derden zijn de gestelde tarieven uit het tarievenblad van toepassing.
- b. Met de partijen die door de VNOG ademlucht werkzaamheden wil laten verrichten wordt een overeenkomst gesloten.
- c. De door derden aangeboden apparatuur moet zonder aanpassingen en aanvullende certificering van VNOG medewerkers onderhouden kunnen worden. Dus van een gelijk merk en uitvoering.
- d. De door derden aangeboden apparatuur wordt in het beheerssysteem van de VNOG geregistreerd.
- e. De apparatuur wordt onderhouden volgens de werkwijze en procedures zoals die binnen de VNOG worden toegepast.
- f. De overeenkomst moet een einddatum bevatten en door de VNOG ontbonden kunnen worden.
- g. De bedrijfsvoering van de VNOG mag niet in gevaar komen door een te groot aanbod waardoor capaciteitsproblemen kunnen ontstaan.
- h. De aangeboden apparatuur moet geweigerd kunnen worden indien de vervuiling of de staat van de apparatuur niet acceptabel is.
- i. Bij de door derden aangeboden, te onderhouden apparatuur moet een opdrachtbon aangeboden worden, zodat op basis hiervan gefactureerd kan worden.
- j. De Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten (ARVODI) worden van toepassing verklaard.

Opnemen van gevaarlijke stoffen en verwijderen van olie

Deze activiteit wordt door de brandweer soms uitgevoerd na een ongeval, waarvoor de brandweer is gearmeerd. In zo'n situatie is de brandweer al ter plaatse en ligt het opruimen van stoffen als olie in het verlengde van de wettelijke taak wanneer dit uit veiligheidsoverwegingen nodig is. Er worden dan geen kosten in rekening gebracht. In de regel wordt de brandweer hier niet speciaal voor opgeroepen, dit is een verantwoordelijkheid van de wegbeheerder die hiervoor gespecialiseerde schoonmaakbedrijven kan inhuren. In deze heeft ook de politie een taak (weg afzetten). Maakt de wegbeheerder toch gebruik van de diensten van de brandweer dan worden kosten in rekening gebracht.

e. Toelichting op tarieven Jeugdbrandweer VNOG

- Bij benoeming wordt een eenmalige ouderbijdrage in rekening gebracht. En er wordt tevens een proportioneel deel van de jaarlijkse contributie in rekening gebracht, gerelateerd aan de hoeveelheid resterende maanden na de ingangsdatum van de benoeming.
- In het geval dat het jeugdlid kan aantonen dat het niet in staat is om de contributie en/of éénmalige ouderbijdrage te voldoen, kan de VNOG bij uitzondering ontheffing van de contributie en/of de éénmalige ouderbijdrage verlenen.
- Het lidmaatschap bij de Jeugdbrandweer VNOG eindigt aan het einde van het jaar waarin de 18-jarige leeftijd bereikt is. Alleen de jeugdgroep Oost Gelre kent vanuit het verleden een werkwijze voor jeugdleden tot en met hun 21-ste jaar. Hun lidmaatschap wordt beëindigd uiterlijk aan het einde van het jaar waarin de 21-jarige leeftijd is bereikt. In de verordening jeugdbrandweer VNOG is opgenomen dat deze werkwijze als overgangsrecht van kracht blijft. Een eigen programma voor de 18+-leden is vooralsnog beperkt. De contributie voor hen is daarom een aangepast bedrag.

Zienswijzen gemeenten Noord- en Oost-Gelderland op de concept programmabegroting 2026-2029 en reacties op de voorlopige jaarstukken 2024

Op 7 april 2025 is de concept programmabegroting 2026-2029 ter zienswijze aan de raden aangeboden, gelijktijdig met de voorlopige jaarstukken 2024 ter kennisname. De zienswijzen en opmerkingen inclusief een reactie van het DB VNOG treft u hierna aan. Het overzicht is bijgewerkt tot aan de peildatum.

Resumé zienswijzen:

Totaal	
8	Geen zienswijze indienen
1	Geen zienswijze over begroting 2026, wel zienswijze over ander onderwerp
8	Geen zienswijze over begroting 2026, wel algemeen verzoek om financiële terughoudendheid
5	Zienswijze over begroting 2026 (o.a. oproep tot verdere besparingen, opheffen van de post “Onvoorzien”)
22	

Zienswijzen gemeenten Noord- en Oost-Gelderland op de concept programmabegroting 2026-2029 en overige opmerkingen

Gemeente	Datum	Zienswijze gemeente (samengevat)	Reactie DB VNOG
Aalten	29 apr: college 24 jun: raad	Besluit raad: 1. Er wordt ingestemd met de concept programmabegroting 2026 – 2029 en de gemeenteraad complimenteert de VNOG voor de reeds ingeboekte bezuinigingen. 2. Wel roept de gemeenteraad op om deze koers voort te zetten. De gemeenschappelijke regeling wordt beschouwd als een verlengd lokaal bestuur, waarbij rekening moet worden gehouden met de financiële uitdagingen waar de gemeente voor staat.	1. Dank voor uw waardering voor onze inspanningen. 2. Wij blijven kijken naar mogelijkheden voor besparing en efficiency, maar moeten er tegelijkertijd ook voor waken dat de bedrijfsvoering op orde blijft en VNOG financieel gezond blijft, want we willen zeker geen tekorten aan de deelnemende gemeenten presenteren. Onze accountant heeft inmiddels aangegeven dat door de besparingen van afgelopen jaren de bedrijfsvoering op onderdelen té sober geworden is. Wij pakken dat aandachtspunt op. Inmiddels is het daarnaast duidelijk dat de structurele korting van 10% op onze bijdrage van het Rijk (de zogenaamde BDuR, korting voor VNOG is € 1,1 mln.) niet wordt teruggedraaid. Tenslotte komen er, vanwege de dreigingen, nieuwe taken richting de veiligheidsregio's en ontwikkelen taken zich verder. Het gaat dan bijvoorbeeld om de weerbaarheid (taak vanuit het Rijk met naar verwachting bekostiging vanuit het Rijk), veerkracht en maatschappelijke continuïteit. In de aanstaande Kadernota beschouwen wij deze onderwerpen breed. In deze complexe context, van enerzijds inspanningen om te komen tot efficiencywinst, anderzijds inspanningen om de bedrijfsvoering op orde te houden en nieuwe taken op te pakken, moet VNOG zich flexibel bewegen. Wij houden u op de hoogte van de voortgang.
Apeldoorn	6 mei: college 5 jun: raadcie 26 jun: raad	Besluit raad: 1. De financiële problematiek binnen gemeenten blijft onverminderd groot. In het kader van de bezuinigingen van de gemeente Apeldoorn hebben wij u, net zoals de andere Gemeenschappelijke Regelingen, gevraagd om kritisch na te gaan waarop er nog (meer) bezuinigd kan worden. Uit de hierover reeds gevoerde correspondentie blijkt dat u dat de afgelopen jaren reeds structureel doet. 2. Mocht er een tussentijdse begrotingswijziging komen, bijvoorbeeld door de weerbaarheidsdiscussie, willen wij u verzoeken om deze ter zienswijze voor te leggen bij de gemeenteraden. Ook als deze geen gevolgen heeft voor de gemeentelijke begroting.	1. Dank voor uw waardering voor onze inspanningen. 2. Als zich een begrotingswijziging voordoet waardoor tussentijds de gemeentelijke bijdrage wijzigt, dan leggen wij die ter zienswijze aan de raden voor. Dit is ook zo vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling VNOG (art. 10, lid 1d). Daarnaast zal eventueel nieuw beleid worden beschreven in de Kadernota (die ter zienswijze naar de raden gaat) en uiteindelijk landt een volledige beschrijving van de (voorgenomen) taken van de veiligheidsregio in de concept programmabegroting die ook éérs ter zienswijze naar de raden gaat. In dat proces hebben de raden dan de gelegenheid om hun visie te geven en zo mee te praten over hoe VNOG haar werk invult. Begrotingswijzigingen die géén gevolgen hebben voor de gemeentelijke bijdrage, vallen onder het budgetrecht van het algemeen bestuur en gaan daarom, zoals al jaren gebruikelijk, in principe niet ter zienswijze naar de raden. Uiteraard informeren wij de raden tussentijds wel over (financiële) ontwikkelingen via de gebruikelijke P&C-documenten, webinars, de raadsadviescommissie, per separate brief indien nodig, etc. Gelet op het grote belang van goede samenwerking rondom het thema weerbaarheid zullen we dit onderwerp zeker afstemmen, maar voorleggen voor een formele zienswijze als dit niet wettelijk of volgens de gemeenschappelijke regeling VNOG nodig

		3. Net als voorgaande jaren willen wij blijven benadrukken het van belang te vinden dat de VNOG de momenten van beïnvloeding en betrokkenheid (van de gemeenteraden) goed kiest. De huidige werkwijze door de VNOG, met onder andere de regio-bijeenkomsten of webinars voor raadsleden, sluit hierbij aan en voorzien in onze behoefte. De gemeenteraden worden naar onze mening op dit moment tijdig en rechtstreeks geïnformeerd. Hierdoor is er voldoende tijd om als gemeenteraad zienswijzen mee te geven en is het tijdperspectief zodanig dat er nog keuzes zijn te maken.	is, gebeurt alleen als hier zwaarwegende redenen voor zijn, ter afweging van het AB. Dit gelet op de grote werkdruk die een zienswijzenprocedure voor gemeenten en VNOG met zich meebrengt en de vele goede alternatieve instrumenten die ons ter beschikking staan om zaken goed met de gemeenten te kunnen afstemmen. 3. Dank voor uw waardering.
Berkelland	6 mei: college 27 mei: raadcie 10 jun: raad	Besluit raad: 1. Er wordt ingestemd met de concept programmabegroting 2026 – 2029 van de VNOG. 2. Wel vragen wij de VNOG mede gelet op het ravijnjaar voor de gemeentes om kritisch te blijven kijken naar besparingsmogelijkheden en blijvend terughoudend te zijn met uitgaven waardoor een stijging van de gemeentelijke bijdrage kan worden gedompt.	1. Dank voor de informatie. 2. Wij blijven kijken naar mogelijkheden voor besparing en efficiency, maar moeten er tegelijkertijd ook voor waken dat de bedrijfsvoering op orde blijft en VNOG financieel gezond blijft, want we willen zeker geen tekorten aan de deelnemende gemeenten presenteren. Onze accountant heeft inmiddels aangegeven dat door de besparingen van afgelopen jaren de bedrijfsvoering op onderdelen té sober geworden is. Wij pakken dat aandachtspunt op. Inmiddels is het daarnaast duidelijk dat de structurele korting van 10% op onze bijdrage van het Rijk (de zogenaamde BDuR, korting voor VNOG is € 1,1 mln.) niet wordt teruggedraaid. Tenslotte komen er, vanwege de dreigingen, nieuwe taken richting de veiligheidsregio's en ontwikkelen taken zich verder. Het gaat dan bijvoorbeeld om de weerbaarheid (taak vanuit het Rijk met naar verwachting bekostiging vanuit het Rijk), veerkracht en maatschappelijke continuïteit. In de aanstaande Kadernota beschouwen wij deze onderwerpen breed. In deze complexe context, van enerzijds inspanningen om te komen tot efficiencywinst, anderzijds inspanningen om de bedrijfsvoering op orde te houden en nieuwe taken op te pakken, moet VNOG zich flexibel bewegen. Wij houden u op de hoogte van de voortgang.
Bronckhorst	6 mei: college 28 mei: raadcie 5 jun: raad	Besluit raad: 1. We willen uw aandacht vragen voor de financiële ontwikkelingen en opgaven van gemeenten. We verwachten dat we als gemeente harde keuzes moeten gaan maken om het financieel te kunnen bolwerken. We zien deze ontwikkelingen als een gezamenlijke opgave voor zowel onze partners als onszelf. 2. U heeft als gemeenschappelijke regeling een eigen begrotingsverantwoordelijkheid en legt verantwoording af aan het algemeen bestuur. We willen u vragen om de mogelijkheden te onderzoeken voor een financieel scenario voor de jaren 2026-2029 dat kan bijdragen aan een beperking van kostenstijgingen dan wel mogelijke kostenbesparingen voor deelnemende gemeenten. We roepen u dan ook op om proactief te agenderen hoe we	1. Wij zijn ons bewust van de situatie waarin diverse van onze deelnemende gemeenten zich bevinden en hebben hier oog voor. Daarom hebben wij proactief besparingen doorgevoerd in 2024-2025-2026 om stijging van de gemeentelijke bijdrage te dempen (totaal € 1,9 mln.). 2. Wij blijven kijken naar mogelijkheden voor besparing en efficiency, maar moeten er tegelijkertijd ook voor waken dat de bedrijfsvoering op orde blijft en VNOG financieel gezond blijft, want we willen zeker geen tekorten aan de deelnemende gemeenten presenteren. Onze accountant heeft inmiddels aangegeven dat door de besparingen van afgelopen jaren de bedrijfsvoering op onderdelen té sober geworden is. Wij pakken dat aandachtspunt op. Inmiddels is het daarnaast duidelijk dat de structurele korting van 10% op onze bijdrage van het Rijk (de zogenaamde BDuR, korting voor VNOG is € 1,1 mln.) niet wordt

Peildatum overzicht: t/m 28 augustus 2025 bijgewerkt

		als partners komen tot een koers die recht doet aan de lastige financiële periode die ons te wachten staat.	teruggedraaid. Tenslotte komen er, vanwege de dreigingen, nieuwe taken richting de veiligheidsregio's en ontwikkelen taken zich verder. Het gaat dan bijvoorbeeld om de weerbaarheid (taak vanuit het Rijk met naar verwachting bekostiging vanuit het Rijk), veerkracht en maatschappelijke continuïteit. In de aanstaande Kadernota beschouwen wij deze onderwerpen breed. In deze complexe context, van enerzijds inspanningen om te komen tot efficiencywinst, anderzijds inspanningen om de bedrijfsvoering op orde te houden en nieuwe taken op te pakken, moet VNOG zich flexibel bewegen. Wij houden u op de hoogte van de voortgang.
Brummen	12 jun: forum 26 jun: raad	Besluit raad: 1. Geen zienswijze in te dienen op de concept programmabegroting 2026-2029 VNOG.	-
Doetinchem	20 mei: college 19 jun: beeldv. raad 26 jun: raad	Besluit raad: 1. De VNOG kritisch laten blijven kijken naar de besparingsmogelijkheden en blijvend terughoudend zijn met uitgaven waardoor een stijging van de gemeentelijke bijdrage kan worden gedempt. De VNOG hiertoe een overzicht laten maken met aanvullende besparingsmogelijkheden	1. Wij blijven kijken naar mogelijkheden voor besparing en efficiency, maar moeten er tegelijkertijd ook voor waken dat de bedrijfsvoering op orde blijft en VNOG financieel gezond blijft, want we willen zeker geen tekorten aan de deelnemende gemeenten presenteren. Onze accountant heeft inmiddels aangegeven dat door de besparingen van afgelopen jaren de bedrijfsvoering op onderdelen té sober geworden is. Wij pakken dat aandachtspunt op. Inmiddels is het daarnaast duidelijk dat de structurele korting van 10% op onze bijdrage van het Rijk (de zogenaamde BDuR, korting voor VNOG is € 1,1 mln.) niet wordt teruggedraaid. Tenslotte komen er, vanwege de dreigingen, nieuwe taken richting de veiligheidsregio's en ontwikkelen taken zich verder. Het gaat dan bijvoorbeeld om de weerbaarheid (taak vanuit het Rijk met naar verwachting bekostiging vanuit het Rijk), veerkracht en maatschappelijke continuïteit. In de aanstaande Kadernota beschouwen wij deze onderwerpen breed. In deze complexe context, van enerzijds inspanningen om te komen tot efficiencywinst, anderzijds inspanningen om de bedrijfsvoering op orde te houden en nieuwe taken op te pakken, moet VNOG zich flexibel bewegen. Wij houden u op de hoogte van de voortgang. Dit alles overziend is een overzicht met aanvullende besparingsmogelijkheden op dit moment niet realistisch.
Elburg	14 mei: beelv. raad 2 jun: raad	Besluit raad: 1. Allereerst spreken wij onze waardering uit voor de inspanningen die zijn geleverd om de begroting te dempen met € 1,9 miljoen. In een tijd van toenemende financiële druk, onder meer als gevolg van het aankomende zogenaamde 'ravijnjaar', is het van groot belang dat er oog is voor betaalbaarheid en lastenbeheersing voor de deelnemende gemeenten. Deze demping biedt enige verlichting en getuigt van een zorgvuldige afweging binnen de veiligheidsregio.	1. Dank voor uw waardering.

		2. Tegelijkertijd vragen wij het bestuur van de veiligheidsregio om in de komende periode actief te blijven zoeken naar aanvullende mogelijkheden voor besparing of efficiencyverbetering. Met het oog op de financiële uitdagingen waar gemeenten vanaf 2026 mee te maken krijgen, achten wij het van groot belang dat ook de veiligheidsregio haar bijdrage levert aan het beheersen van de totale publieke uitgaven. 3. Tot slot willen wij onze steun uitspreken voor een verdergaande samenwerking tussen de GGD en de VNOG. Wij zien hierin niet alleen inhoudelijke meerwaarde, maar ook kansen voor (financiële) efficiëntiewinst. Wij moedigen het bestuur van de Veiligheidsregio dan ook aan om deze samenwerking door te zetten en de potentiële voordelen inzichtelijk te maken voor de deelnemende gemeenten.	2. Wij blijven kijken naar mogelijkheden voor besparing en efficiency, maar moeten er tegelijkertijd ook voor waken dat de bedrijfsvoering op orde blijft en VNOG financieel gezond blijft, want we willen zeker geen tekorten aan de deelnemende gemeenten presenteren. Onze accountant heeft inmiddels aangegeven dat door de besparingen van afgelopen jaren de bedrijfsvoering op onderdelen té sober geworden is. Wij pakken dat aandachtspunt op. 3. Dank voor uw steun, we houden u op de hoogte als er nieuwe stappen gezet worden.
Epe	20 mei: college 12 jun: raadcie 26 jun: raad	Besluit raad: 1. Allereerst willen we u complimenten voor al het werk wat gedaan is om te komen tot de conceptprogrammabegroting 2026-2029. Ook de 'programmabegroting in 1 oogopslag' is een mooie nieuwe toevoeging waarin de hoofdmoot van de concept-programmabegroting snel duidelijk wordt. 2. We zien dat de VNOG haar best heeft gedaan om de afgelopen en komende jaren te bezuinigen waar mogelijk en met resultaat. Tegelijkertijd zien wij ook dat de opgaven voor de VNOG (langdurige crises) zijn toegenomen. In de reactie op onze zienswijze met betrekking tot de kadernota gaf u aan geen mogelijkheden te zien voor verdere matiging. Ook waarschuwt de accountant inmiddels ook al voor eventuele negatieve effecten in de bedrijfsvoering vanuit de sobere instelling. De gemeenteraad van Epe begrijpt daarom dat ondanks de besparingen er toch sprake is van wederom een kostenstijging. 3. Wij wensen de VNOG veel succes met de verdere uitwerking en uitvoering van de concept programmabegroting 2026-2029 en hopen dat dit proces in goede samenwerking verloopt. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de zienswijze van onze gemeenteraad en kijken uit naar uw reactie.	1. Dank voor uw waardering. 2. Dank voor uw begrip. 3. Dank voor uw aanmoediging en ook wij kijken uit naar voortzetting van onze prettige samenwerking.
Ermelo	22 apr: college 14 mei: raad	Besluit raad: 1. Wij waarderen de inzet van de veiligheidsregio op de verschillende maatschappelijke thema's en uitdagingen waar wij samen voor staan. 2. Zoals in de programmabegroting wordt benoemd heeft de VNOG op verzoek van diverse gemeenten eerder gezocht naar besparingsmogelijkheden binnen haar begroting voor het	1. Dank voor uw waardering. 2. Dank dat ook u het belang van een goed functionerende veiligheidsregio ziet en de noodzaak begrijpt dat wij sturen op een gezonde en toekomstbestendige bedrijfsvoering.

		dempen van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026. Deze inventarisatie heeft geleid tot een structurele besparing van € 1,9 miljoen vanaf 2026, waarmee de VNOG invulling heeft gegeven aan de wensen van de gemeenten en haar begroting verder heeft aangescherpt. De financiële positie van gemeenten is op dit moment uitdagend. Daarom is bij de bespreking van de halfjaarsrapportage 2024 in het algemeen bestuur overwogen dat een aanvullende, zij het beperkte, verlaging opnieuw zou laten zien dat de VNOG oog heeft voor de situatie van de gemeenten. In het daaropvolgende financieel ambtenarenoverleg is daarom voorgesteld om de structurele buffer voor onvoorziene uitgaven van € 250.000 te halveren of volledig vrij te laten vallen. Deze besparing is nog niet opgenomen in de begroting van de VNOG, omdat de toekomst van de BDuR onzeker is en een nieuw gebaar richting gemeenten nu niet passend zou zijn. In de Kamerbrief over de BDuR is aangekondigd dat meer duidelijkheid volgt in de voorjaarsnota van 2025. De gemeente Ermelo onderstreept het belang van een goed functionerende veiligheidsregio en begrijpt de noodzaak voor de VNOG om te sturen op een gezonde en toekomstbestendige bedrijfsvoering. 3. Als blijkt dat de efficiencykorting wordt teruggedraaid en de op-hoging van de BDuR volgens de bestuurlijke afspraken van 26 augustus 2022 gehandhaafd blijft, vragen wij u opnieuw te kijken naar mogelijke ruimte binnen de begroting van de VNOG. Wij stellen daarom voor om in het geval van een positieve toekomst rondom de BDuR, de structurele buffer voor onvoorziene uitgaven te laten vervallen.	3. Inmiddels is het duidelijk dat de structurele korting van 10% op onze bijdrage van het Rijk (de zogenaamde BDuR, korting voor VNOG is € 1,1 mln.) niet wordt teruggedraaid. Tenslotte komen er, vanwege de dreigingen, nieuwe taken richting de veiligheidsregio's en ontwikkelen taken zich verder. Het gaat dan bijvoorbeeld om de weerbaarheid (taak vanuit het Rijk met naar verwachting bekostiging vanuit het Rijk), veerkracht en maatschappelijke continuïteit. In de aanstaande Kadernota beschouwen wij deze onderwerpen breed. In deze complexe context, van enerzijds inspanningen om te komen tot efficiencywinst, anderzijds inspanningen om de bedrijfsvoering op orde te houden en nieuwe taken op te pakken, moet VNOG zich flexibel bewegen. Wij houden u op de hoogte van de voortgang.
Harderwijk	15 apr: college 22 mei: raadcie 12 jun: raad	Besluit raad: 1. De raad spreekt zijn waardering en dank uit aan de VNOG voor het aanbieden van de concept Programmabegroting. Met het actuele thema "weerbare en veerkrachtige samenleving" wordt wederom bevestigd hoe belangrijk de veiligheidsregio's voor ons als gemeenten zijn. 2. De financiële druk op gemeenten is op dit moment groot. Ook in de media is hier op dit moment veel aandacht voor vanwege de oproep vanuit gemeenten en de VNG aan het Rijk om te komen met extra middelen vanwege het ravijnjaar 2026. Doordat op dit moment niet duidelijk is hoe de financiën van de gemeenten zich gaan ontwikkelen en onze begroting reëel en structureel in evenwicht moet zijn, roepen wij de VNOG nogmaals op om bezuinigingen te inventariseren en dit voor te leggen bij de Kadernota 2027-2030. Hierbij moet ook oog zijn voor de mogelijkheid van het niet doorgang vinden van de korting van 10% op de	1. Dank voor uw waardering. 2. Wij blijven kijken naar mogelijkheden voor besparing en efficiency, maar moeten er tegelijkertijd ook voor waken dat de bedrijfsvoering op orde blijft en VNOG financieel gezond blijft, want we willen zeker geen tekorten aan de deelnemende gemeenten presenteren. Onze accountant heeft inmiddels aangegeven dat door de besparingen van afgelopen jaren de bedrijfsvoering op onderdelen té sober geworden is. Wij pakken dat aandachtspunt op. Inmiddels is het daarnaast duidelijk dat de structurele korting van 10% op onze bijdrage van het Rijk (de zogenaamde BDuR, korting voor VNOG is € 1,1 mln.) niet wordt teruggedraaid. Tenslotte komen er, vanwege de dreigingen, nieuwe taken richting de veiligheidsregio's en ontwikkelen taken zich verder. Het gaat dan bijvoorbeeld om de weerbaarheid (taak vanuit het Rijk met naar verwachting bekostiging vanuit het Rijk), veerkracht en maatschappelijke continuïteit. In de aanstaande Kadernota beschouwen wij deze onderwerpen breed. In deze complexe context, van enerzijds

Peildatum overzicht: t/m 28 augustus 2025 bijgewerkt

		BDuR-bijdrage. De raad ziet de gemeenschappelijke regelingen als verlengstuk van ons lokaal bestuur. En ziet het daarmee ook als een gedeelde verantwoordelijkheid om financieel gezond te blijven voor nu, maar ook naar de toekomst. 3. De raad is zich ook bewust van het feit dat ook de wendbaarheid van de financiële huishouding hiermee onder druk komt te staan. De raad wil hierin samen optrekken om de gevolgen ervan zo beperkt mogelijk te houden.	inspanningen om te komen tot efficiencywinst, anderzijds inspanningen om de bedrijfsvoering op orde te houden en nieuwe taken op te pakken, moet VNOG zich flexibel bewegen. Wij houden u op de hoogte van de voortgang. 3. Dank voor uw begrip en wij waarderen uw insteek en de wijze waarop wij hierin al samen optrekken. We gaan hierover graag met uw raad in gesprek.
Hattem	3 jun: college 25 jun: raadcie 9 jul: raad	Besluit raad: 1. Wij willen hierbij onze waardering uitspreken voor het werk dat de VNOG verricht in het belang van de veiligheid en crisisbeheersing binnen onze regio. De gemeenteraad vertrouwt erop dat de kwaliteit van deze werkzaamheden ook in 2026 op het huidige niveau behouden blijft. 2. Tegelijkertijd onderkennen wij dat de VNOG organisatorisch en qua bedrijfsvoering een sobere inrichting heeft en ontwikkelingen als bijvoorbeeld een thema “weerbare en veerkrachtige samenleving” en een mogelijke korting op de rijksbijdrage aan de veiligheidsregio’s druk zet op de organisatie. 3. Daarnaast vindt de gemeente, mede in het licht van het aankomende ‘ravijnjaar’2026, het van belang dat de VNOG actief meedenkt in het vinden van realistische en werkbare bezuinigingen. De raad heeft begrip voor de complexiteit waarin de VNOG moet opereren en onderstreept het belang van gezamenlijke verantwoordelijkheid in deze opgave. 4. Tot slot wenst de gemeenteraad van Hattem u veel wijsheid en succes bij het uitvoeren van uw belangrijke taak voor de veiligheid van onze inwoners.	1. Dank voor uw waardering en vertrouwen. 2. Dank dat u de context waarin wij moeten opereren onderkent en hier begrip voor heeft. 3. Wij blijven kijken naar mogelijkheden voor besparing en efficiency, maar moeten er tegelijkertijd ook voor waken dat de bedrijfsvoering op orde blijft en VNOG financieel gezond blijft, want we willen zeker geen tekorten aan de deelnemende gemeenten presenteren. Onze accountant heeft inmiddels aangegeven dat door de besparingen van afgelopen jaren de bedrijfsvoering op onderdelen té sober geworden is. Wij pakken dat aandachtspunt op. Inmiddels is het daarnaast duidelijk dat de structurele korting van 10% op onze bijdrage van het Rijk (de zogenaamde BDuR, korting voor VNOG is € 1,1 mln.) niet wordt teruggedraaid. Tenslotte komen er, vanwege de dreigingen, nieuwe taken richting de veiligheidsregio’s en ontwikkelen taken zich verder. Het gaat dan bijvoorbeeld om de weerbaarheid (taak vanuit het Rijk met naar verwachting bekostiging vanuit het Rijk), veerkracht en maatschappelijke continuïteit. In de aanstaande Kadernota beschouwen wij deze onderwerpen breed. In deze complexe context, van enerzijds inspanningen om te komen tot efficiencywinst, anderzijds inspanningen om de bedrijfsvoering op orde te houden en nieuwe taken op te pakken, moet VNOG zich flexibel bewegen. Wij houden u op de hoogte van de voortgang. 4. Dank voor uw aanmoediging.
Heerde	20 mei: college 16 jun: raadcie 30 jun: raad	Besluit raad: 1. Op 30 juni jl. besprak onze raad uw documenten. De raad besloot geen zienswijze in te dienen op de ontwerp programmabegroting 2026-2029.	-
Lochem	6 mei: college 12 mei: agenda-cie 26 mei: raadcie 10 jun: raad	Besluit raad: 1. Geen zienswijze in te dienen op de concept Programmabegroting VNOG 2026-2029.	-

Peildatum overzicht: t/m 28 augustus 2025 bijgewerkt

Montferland	20 mei: college 2 jun: auditcie 16 jun: agndacie 16/19 jun: raadsactiviteit 3 jul: raad	Besluit raad: 1. De gemeenteraad van Montferland kan instemmen met de concept-programmabegroting 2026-2029 en waardeert de hierin reeds ingeboekte bezuinigingen van € 1,9 miljoen. 2. Ook dankt onze gemeenteraad de VNOG voor de gegeven reactie op de eerder ingediende zienswijze op de concept-Kadernota 2026-2029. 3. De komende jaren is evenwel een stijgende gemeentelijke bijdrage te verwachten onder andere door de stijgende kapitaallasten. Dit terwijl gemeenten juist te maken gaan krijgen met financieel zwaardere jaren, waarin gemeenten alle inspanningen moeten leveren om besparingen te realiseren. Daarom wil onze gemeenteraad ook nu, in deze procedure tot vaststelling van de begroting, gebruik maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. De samenwerkingsverbanden en gemeenschappelijke regelingen zijn Verlengd lokaal bestuur' en maken dan ook onderdeel uit van de gemeentelijke financieringssysteem. We verwachten dan ook dat alle lokaal verlengd besturen, zoals de VNOG, meebewegen met de (financiële) ruimte van de gemeenten. Onze gemeenteraad draagt de VNOG dan ook nog steeds op om actief te blijven zoeken, voor nu en voor de komende jaren, naar alle denkbare mogelijkheden om te bezuinigen en daarbij ook terughoudend te zijn met uitgaven, zodat een stijging van de gemeentelijke bijdrage kan worden gedompt. We vinden het belangrijk dat we hierin samen optrekken in het licht van uw en onze huidige en toekomstige financiële situatie.	1. Dank voor uw instemming. 2. Dank voor uw waardering. 3. Wij blijven kijken naar mogelijkheden voor besparing en efficiency, maar moeten er tegelijkertijd ook voor waken dat de bedrijfsvoering op orde blijft en VNOG financieel gezond blijft, want we willen zeker geen tekorten aan de deelnemende gemeenten presenteren. Onze accountant heeft inmiddels aangegeven dat door de besparingen van afgelopen jaren de bedrijfsvoering op onderdelen té sober geworden is. Wij pakken dat aandachtspunt op. Inmiddels is het daarnaast duidelijk dat de structurele korting van 10% op onze bijdrage van het Rijk (de zogenaamde BDuR, korting voor VNOG is € 1,1 mln.) niet wordt teruggedraaid. Tenslotte komen er, vanwege de dreigingen, nieuwe taken richting de veiligheidsregio's en ontwikkelen taken zich verder. Het gaat dan bijvoorbeeld om de weerbaarheid (taak vanuit het Rijk met naar verwachting bekostiging vanuit het Rijk), veerkracht en maatschappelijke continuïteit. In de aanstaande Kadernota beschouwen wij deze onderwerpen breed. In deze complexe context, van enerzijds inspanningen om te komen tot efficiencywinst, anderzijds inspanningen om de bedrijfsvoering op orde te houden en nieuwe taken op te pakken, moet VNOG zich flexibel bewegen. Wij houden u op de hoogte van de voortgang. Wij waarderen uw insteek en de wijze waarop wij hierin al samen optrekken. We gaan hierover graag met uw raad in gesprek.
Nunspeet	13 mei: college 12 jun: raadcie 26 jun: raad	Besluit raad: 1. Instemmen met de (concept) Programmabegroting VNOG 2026-2029 en kennisnemen van de (concept) jaarstukken VNOG 2024.	-
Oldebroek	26 juni: raadsce 3 jul: raad	Besluit raad: 1. Wij hebben kennis genomen van de concept programmabegroting 2026-2029 van de Veiligheidsregio. Op 7 april 2025 heeft u ons deze toegezonden. De begroting hebben wij op 26 juni besproken in de raadscommissie. De raad heeft er in zijn vergadering van 10 juli een besluit over genomen. Wij worden door de programmabegroting op een goede wijze geïnformeerd over de ontwikkelingen in de periode 2026-2029 en de mogelijke financiële consequenties hiervan. Wij zien op dit moment geen aanleiding voor het indienen van een zienswijze op de concept programmabegroting 2026-2029 van de Veiligheidsregio..	-

Oost Gelre	6 mei: college 27 mei: raadcie 10 jun: raad	Besluit raad: 1. Er wordt ingestemd met de concept programmabegroting 2026 – 2029; 2. De VNOG kritisch moet blijven kijken naar besparingsmogelijkheden en blijvend terughoudend moet zijn met uitgaven waardoor een stijging van de gemeentelijke bijdrage kan worden gedompt.	1. Dank voor uw instemming. 2. Wij blijven kijken naar mogelijkheden voor besparing en efficiency, maar moeten er tegelijkertijd ook voor waken dat de bedrijfsvoering op orde blijft en VNOG financieel gezond blijft, want we willen zeker geen tekorten aan de deelnemende gemeenten presenteren. Onze accountant heeft inmiddels aangegeven dat door de besparingen van afgelopen jaren de bedrijfsvoering op onderdelen té sober geworden is. Wij pakken dat aandachtspunt op. Inmiddels is het daarnaast duidelijk dat de structurele korting van 10% op onze bijdrage van het Rijk (de zogenaamde BDuR, korting voor VNOG is € 1,1 mln.) niet wordt teruggedraaid. Tenslotte komen er, vanwege de dreigingen, nieuwe taken richting de veiligheidsregio's en ontwikkelen taken zich verder. Het gaat dan bijvoorbeeld om de weerbaarheid (taak vanuit het Rijk met naar verwachting bekostiging vanuit het Rijk), veerkracht en maatschappelijke continuïteit. In de aanstaande Kadernota beschouwen wij deze onderwerpen breed. In deze complexe context, van enerzijds inspanningen om te komen tot efficiencywinst, anderzijds inspanningen om de bedrijfsvoering op orde te houden en nieuwe taken op te pakken, moet VNOG zich flexibel bewegen. Wij houden u op de hoogte van de voortgang.
Oude IJsselstreek	27 mei: college 23 jun: raadcie 30 jun: raad	Besluit raad: 1. De gemeenteraad stemt in met de concept programmabegroting 2026-2029 van de VNOG en verzoekt hen te complimenteren voor de reeds doorgevoerde bezuinigingen. 2. De gemeenteraad doet wel een blijvend beroep op de VNOG om, als verlengd lokaal bestuur, rekening te houden met de financiële uitdagingen waarvoor gemeenten zich gesteld ziet. Dit betekent dat wij een dringend verzoeken om structureel te blijven onderzoeken op welke wijze verdere kostenreductie kan worden gerealiseerd. 3. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is voor ons dat de indexering van de gemeentelijke bijdrage niet hoger dient te zijn dan het niveau waarvoor gemeenten door het Rijk worden gecompenseerd.	1. Dank voor uw instemming en complimenten. 2. Wij blijven kijken naar mogelijkheden voor besparing en efficiency, maar moeten er tegelijkertijd ook voor waken dat de bedrijfsvoering op orde blijft en VNOG financieel gezond blijft, want we willen zeker geen tekorten aan de deelnemende gemeenten presenteren. Onze accountant heeft inmiddels aangegeven dat door de besparingen van afgelopen jaren de bedrijfsvoering op onderdelen té sober geworden is. Wij pakken dat aandachtspunt op. Inmiddels is het daarnaast duidelijk dat de structurele korting van 10% op onze bijdrage van het Rijk (de zogenaamde BDuR, korting voor VNOG is € 1,1 mln.) niet wordt teruggedraaid. Tenslotte komen er, vanwege de dreigingen, nieuwe taken richting de veiligheidsregio's en ontwikkelen taken zich verder. Het gaat dan bijvoorbeeld om de weerbaarheid (taak vanuit het Rijk met naar verwachting bekostiging vanuit het Rijk), veerkracht en maatschappelijke continuïteit. In de aanstaande Kadernota beschouwen wij deze onderwerpen breed. In deze complexe context, van enerzijds inspanningen om te komen tot efficiencywinst, anderzijds inspanningen om de bedrijfsvoering op orde te houden en nieuwe taken op te pakken, moet VNOG zich flexibel bewegen. Wij houden u op de hoogte van de voortgang. 3. VNOG gebruikt de indexering uit de septembercirculaire van het Gemeentefonds (CPB).

Putten	15 apr: college 6 mei: prsdium 26 mei: raadcie EBOR 12 jun: raad	Besluit raad: 1. Geen gebruik te maken van de ex art. 35 lid 3 Wgr geboden mogelijkheid tot het geven van een zienswijze op de concept programmabegroting VNOG 2026-2029.	-
Voorst	26 mei: raad	Besluit raad: 1. Wij vragen u om rekening te houden met onze financiële uitdagingen en geen structurele verhogingen in de begroting op te nemen. Ook vragen wij u om kritisch naar uw begroting te kijken om de stijging van de gemeentelijke bijdrage verder te beperken en de financiële druk te verlichten.	1. Dank voor uw reactie. VNOG is zich nadrukkelijk bewust van de situatie bij haar deelnemers. Afgezien van de reguliere indexering en enige autonome ontwikkelingen stijgt de gemeentelijke bijdrage in 2026 niet. Daarnaast zijn besparingen doorgevoerd in 2024-2025-2026 om de stijging te dempen (totaal € 1,9 mln.). Wij blijven kijken naar mogelijkheden voor besparing en efficiency, maar moeten er tegelijkertijd ook voor waken dat de bedrijfsvoering op orde blijft en VNOG financieel gezond blijft, want we willen zeker geen tekorten aan de deelnemende gemeenten presenteren. Onze accountant heeft inmiddels aangegeven dat door de besparingen van afgelopen jaren de bedrijfsvoering op onderdelen té sober geworden is. Wij pakken dat aandachtspunt op. Inmiddels is het daarnaast duidelijk dat de structurele korting van 10% op onze bijdrage van het Rijk (de zogenaamde BDuR, korting voor VNOG is € 1,1 mln.) niet wordt teruggedraaid. Tenslotte komen er, vanwege de dreigingen, nieuwe taken richting de veiligheidsregio's en ontwikkelen taken zich verder. Het gaat dan bijvoorbeeld om de weerbaarheid (taak vanuit het Rijk met naar verwachting bekostiging vanuit het Rijk), veerkracht en maatschappelijke continuïteit. In de aanstaande Kadernota beschouwen wij deze onderwerpen breed. In deze complexe context, van enerzijds inspanningen om te komen tot efficiency-winst, anderzijds inspanningen om de bedrijfsvoering op orde te houden en nieuwe taken op te pakken, moet VNOG zich flexibel bewegen. Wij houden u op de hoogte van de voortgang.
Winterswijk	12 jun: raadcie 24/26 jun: raad	Besluit raad: 1. Kennis te nemen van de voorlopige jaarstukken 2024 VNOG; 2. De volgende zienswijze in te brengen ten aanzien van de concept programmabegroting 2026-2029 VNOG: de VNOG op te roepen kritisch te blijven kijken naar besparingsmogelijkheden en blijvend terughoudend te zijn met uitgaven, waardoor een stijging van de gemeentelijke bijdrage kan worden gedempt.	1. Dank voor de informatie. 2. Wij blijven kijken naar mogelijkheden voor besparing en efficiency, maar moeten er tegelijkertijd ook voor waken dat de bedrijfsvoering op orde blijft en VNOG financieel gezond blijft, want we willen zeker geen tekorten aan de deelnemende gemeenten presenteren. Onze accountant heeft inmiddels aangegeven dat door de besparingen van afgelopen jaren de bedrijfsvoering op onderdelen té sober geworden is. Wij pakken dat aandachtspunt op. Inmiddels is het daarnaast duidelijk dat de structurele korting van 10% op onze bijdrage van het Rijk (de zogenaamde BDuR, korting voor VNOG is € 1,1 mln.) niet wordt teruggedraaid. Tenslotte komen er, vanwege de dreigingen, nieuwe taken richting de veiligheidsregio's en ontwikkelen taken zich verder. Het gaat dan bijvoorbeeld om de weerbaarheid (taak vanuit het Rijk met naar verwachting bekostiging vanuit het Rijk), veerkracht en maatschappelijke continuïteit. In de aanstaande Kadernota beschouwen wij deze

Peildatum overzicht: t/m 28 augustus 2025 bijgewerkt

			onderwerpen breed. In deze complexe context, van enerzijds inspanningen om te komen tot efficiencywinst, anderzijds inspanningen om de bedrijfsvoering op orde te houden en nieuwe taken op te pakken, moet VNOG zich flexibel bewegen. Wij houden u op de hoogte van de voortgang.
Zutphen	23 jun: raad	Besluit raad: 1. De gemeenteraad heeft besloten in te stemmen met de ontwerp-begroting 2026 en geen zienswijze in te dienen.	-

Programmabegroting 2026-2029

4 augustus 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	5
2. Missie, opgaven, visie	7
3. Programma's	10
Programma 1. Risico- en Crisisbeheersing	
Programma 2. Brandweezorg	
Programma 3. GHOR	
Programma 4. Meldkamer Oost-Nederland – Meldkamer Brandweer Multi (MKON-MKBM)	
Programma 5. Directie en Control	
Programma 6. Bedrijfsvoering	
Programma 7. Algemene dekkingsmiddelen	
Programma 8. Kazernes en overgangsrecht (individuele gemeenten)	
4. Overzicht baten & lasten en uitgangspunten	32
5. Paragrafen	36
5.1. Beleidsregels en uitgangspunten reserves	
5.2. Weerstandvermogen en risicomanagement	
5.3. Onderhoud kapitaalgoederen	
5.4. Financiering / treasury	
5.5. Bedrijfsvoering	
5.6. Verbonden partijen	
5.7. Openbaarheidsparagraaf	
5.8. Versterking crisisbeheersing en informatievoorziening (inzet BDUR-ophoging)	
Bijlagen	62
Bijlage 1. Kerngegevens	
Bijlage 2. Gemeentelijke bijdrage 2026 en prognose 2027-2029	
Bijlage 3. Overzicht programma 8	
Bijlage 4. Overzicht reserves en voorzieningen	
Bijlage 5. Overzicht taakvelden en Beleidsindicatoren	
Bijlage 6. Geprognostiseerde meerjarenbalans	
Bijlage 7. Kredieten 2026-2029	
Bijlage 8. Overzicht van de gekwantificeerde- en niet-gekwantificeerde risico's	

Voorwoord

Voor u ligt de meerjaren programmabegroting 2026-2029 van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). Eind 2024 is het nieuwe regionale beleidsplan 2025-2028 van VNOG vastgesteld. De basis voor het beleidsplan - en daarmee ook voor de nu voorliggende programmabegroting 2026 - zijn de vijf Opgaven van VNOG. Met deze vijf Opgaven geeft VNOG antwoord op de primaire vragen die de samenleving aan haar stelt, namelijk: “Ik heb hulp nodig” en “Leer mij gevaar te voorkomen en mij hierop voor te bereiden”. De vijf Opgaven zijn: Incidentbestrijding en crisisorganisatie, Zelfredzaam en risicobewust, Vakbekwaam en deskundig, Sterke informatiepositie en Gezonde bedrijfsvoering (mensen en middelen).

Binnen de vijf Opgaven zijn in het beleidsplan een aantal speerpunten geformuleerd. Dit zijn onderwerpen die de komende tijd extra aandacht vragen, naast de reguliere taken op de Opgaven. In de nu voorliggende begroting staan, naast het dagdagelijkse werk, ook de activiteiten die wij in 2026 zullen uitvoeren om te werken aan deze speerpunten/ambities. De Opgaven geven in 2026 het volgende beeld:

Incidentbestrijding en crisisorganisatie

Brandweer, GHOR en de (multidisciplinaire) crisisorganisatie staan ook in 2026 weer altijd paraat als er bij een incident, ramp of crisis een beroep op ons wordt gedaan. We bereiden ons, in intensieve samenwerking met onze partners, voor op deze inzet. Binnen deze Opgave hebben we als speerpunten “Crisisbeheersing”, “Grensoverstijgende samenwerking” en “Natuurbrandbeheersing” geformuleerd.

Zelfredzaam & risicobewust

Onze hulpverleners helpen iedereen, maar we willen dat inwoners, bedrijven, overheden en instellingen ook zelf weten welke preventieve maatregelen genomen kunnen worden en weten wat te doen als er iets aan de hand is. We adviseren en informeren. Binnen deze Opgave hebben we als speerpunt “Risicobewust maken van de samenleving (gedragsinterventies)”.

Vakbekwaam & deskundig

VNOG investeert via opleidingen, oefeningen en trainingen in haar medewerkers en partners, zodat zij vakbekwaam en deskundig blijven. Nieuwe methoden en werkwijzen voeren we in. We zorgen voor aansluiting op de praktijk.

Sterke informatiepositie

Nieuwe kansen en ontwikkelingen, zoals rondom (technische) innovatie en informatietechnologie, worden door VNOG aangegrepen. Daarbij heeft het onderwerp informatieveiligheid veel en blijvende aandacht. Binnen deze Opgave hebben we “Informatievoorziening” als speerpunt.

Gezonde bedrijfsvoering

VNOG kan haar taken alleen uitvoeren als zij over goede, betrokken en voldoende medewerkers kan beschikken en als zij financieel gezond is en blijft. We werken daarom ook in 2026 aan duurzame inzetbaarheid en persoonlijke ontwikkeling. Binnen deze Opgave is het speerpunt “Arbeidsmarkt” opgenomen, opdat we ook in de toekomst over voldoende en het juiste personeel kunnen beschikken.

Uiteraard hebben we oog voor de (financiële) uitdagingen van onze gemeenten: we zijn daarom terughoudend met nieuw beleid.

Nieuwe ontwikkeling: weerbare en veerkrachtige samenleving

Sinds eind 2024 heeft het thema “weerbare en veerkrachtige samenleving” landelijk een hoge vlucht genomen, gelet op de mondiale militaire en hybride dreiging. In het nieuwe beleidsplan van VNOG is dit onderwerp opgenomen, echter kon het toen nog maar beperkt beschreven worden.

Inmiddels heeft het Rijk uiteengezet wat een weerbare maatschappij inhoudt en wat er gedaan moet worden om deze te bereiken. Het ministerie van Justitie en Veiligheid en het ministerie van Defensie zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de coördinatie van de overheidsbrede inzet en maatschappijbrede aanpak om de weerbaarheid te versterken. Het gaat om de weerbaarheid van de overheid, economie en samenleving (civiele weerbaarheid, o.a. bewustwordingscampagnes) en een communicatieaanpak hierbij, samen met andere overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Ook werkt de Rijksoverheid aan de nieuwe ‘Wet weerbaarheid kritieke entiteiten’.

Ondertussen speelt er van alles op dit thema en zijn er overal initiatieven, zoals een landelijk programma, landelijk (bestuurlijk) overleg, provinciale betrokkenheid. Diverse veiligheidsregio's komen met lokale initiatieven en VNOG stemt bijvoorbeeld af met de vijf oostelijke veiligheidsregio's (in de Oost-5 samenwerking). Ook is VNOG bezig met onderwerpen/initiatieven die de eigen weerbaarheid/veerkracht van VNOG zelf versterken, alsook de weerbaarheid/veerkracht van de inwoners. Om zicht te houden op alle landelijke, interregionale en regionale initiatieven en ze met elkaar in verband te brengen, is er in 2025 een VNOG projectgroep opgestart, met een bestuurlijke opdrachtgever.

Welke formele rol de veiligheidsregio's vanuit het Rijk uiteindelijk bij dit thema gaan krijgen (en de financiering daarvan), zal in de loop van 2025 duidelijk worden. Deze begroting 2026 is dan al in de besluitvormingsroute. VNOG monitort wat de ontwikkelingen voor het werk van de veiligheidsregio's en haar partners gaan betekenen. Mochten er (aanvullende) inhoudelijke/financiële gevolgen duidelijk worden, dan zullen die separaat worden voorgelegd.

Al met al is er sprake van onrustige tijden die weer veel van VNOG en haar partners gaan vragen. U kunt op ons rekenen, zoals ook wij vertrouwen op onze partners, zodat we samen deze uitdagingen aan kunnen.

Namens het dagelijks bestuur VNOG,

J. Joon
portefeuillehouder Middelen

1. Inleiding

De rode draad in deze programmabegroting 2026-2029 zijn de Opgaven van VNOG die staan in het regionaal beleidsplan. Alle doelstellingen en activiteiten in de programma's in deze begroting zijn gerelateerd aan de Opgaven. De Opgaven vormen het concrete antwoord van VNOG op de vragen van de samenleving. Deze Opgaven zijn:

- Opgave 0: Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises (maatschappelijke opdracht, incidentbestrijding en crisisorganisatie)
- Opgave 1: Zelfredzaam & risicobewust
- Opgave 2: Vakbekwaam & deskundig
- Opgave 3: Sterke informatiepositie
- Opgave 4: Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde, gezonde bedrijfsvoering)

In het regionaal beleidsplan zijn voor deze beleidsperiode zes speerpunten/ambities benoemd op diverse Opgaven, die we naast de reguliere taken op de Opgaven gaan oppakken. Met deze speerpunten geven we een antwoord op de (maatschappelijke) ontwikkelingen die we voor komende jaren voorzien. Daarmee blijft VNOG voorbereid op de toekomst. De acties vanuit de speerpunten zijn opgenomen bij de diverse programma's, zie hoofdstuk 3.

Financieel beeld op hoofdlijnen

Het financiële effect van de op 27 maart 2025 door het AB vastgestelde Kadernota 2026-2029 is verwerkt in deze begroting. Dit betreft onder andere de toegepaste ramingsgrondslagen, loon- en prijsindices en autonome ontwikkelingen. De Kadernota 2026 bevatte géén nieuw beleid. In hoofdstuk 4 wordt het effect van de Kadernota verder toegelicht.

Er dreigt voor alle 25 veiligheidsregio's per 2026 een structurele korting van 10% op de Rijksbijdrage die zij ontvangen (de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding, BDuR). Voor VNOG gaat het om € 1,1 miljoen. Het gesprek hierover met het Rijk loopt landelijk nog. Vooralsnog is er (tijdelijke, voor 2026) dekking voor deze korting binnen de VNOG begroting gevonden. Het algemeen bestuur heeft namelijk in december 2024 de plannen voor 2025 en 2026 omtrent de versterking van de crisisbeheersing en informatievoorziening (een opdracht van het Rijk) voorlopig bevroren¹. De inhoudelijke gevolgen van deze voorlopige bevroering zullen we in beeld brengen. Hoe de korting (zo hij doorgaat) structureel (2027 en verder) moet worden gedekt en de gevolgen daarvan, zullen komende tijd worden uitgewerkt en daarover volgt dan nadere informatie. Onze insteek is om de structurele effecten van de korting, mocht hij doorgaan, mee te nemen in de Kadernota 2027 die in het najaar van 2025 zal verschijnen.

In voorgaande kadernota's en begrotingen is reeds aangegeven dat de kapitaallasten dusdanig zullen stijgen dat deze op enig moment niet meer gedekt kunnen worden door een onttrekking aan de beschikbare egaliseringsreserve². Hierdoor wordt een verhoging van de gemeentelijke bijdrage op termijn noodzakelijk. In de Kadernota 2026 is dit nader toegelicht. De stijging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van de kapitaallasten loopt op van structureel € 3 miljoen in 2027 + € 1,5 miljoen in 2028 naar structureel € 4,5 miljoen. In de aanstaande Kadernota 2027 volgt een actuele doorrekening.

¹ Samen met de inzet van (het grootste deel van) de structureel hogere BDuR bijdrage 2025 (=loon- en prijscompensatie 2024) - die VNOG nog niet had ingezet - is er dan in 2026 dekking.

² Uiteraard is het afhankelijk van (het tempo van) de voorgenomen investeringen en van de verkoop van af te stoten materieel, wanneer de reserve daadwerkelijk zal zijn uitgeput.

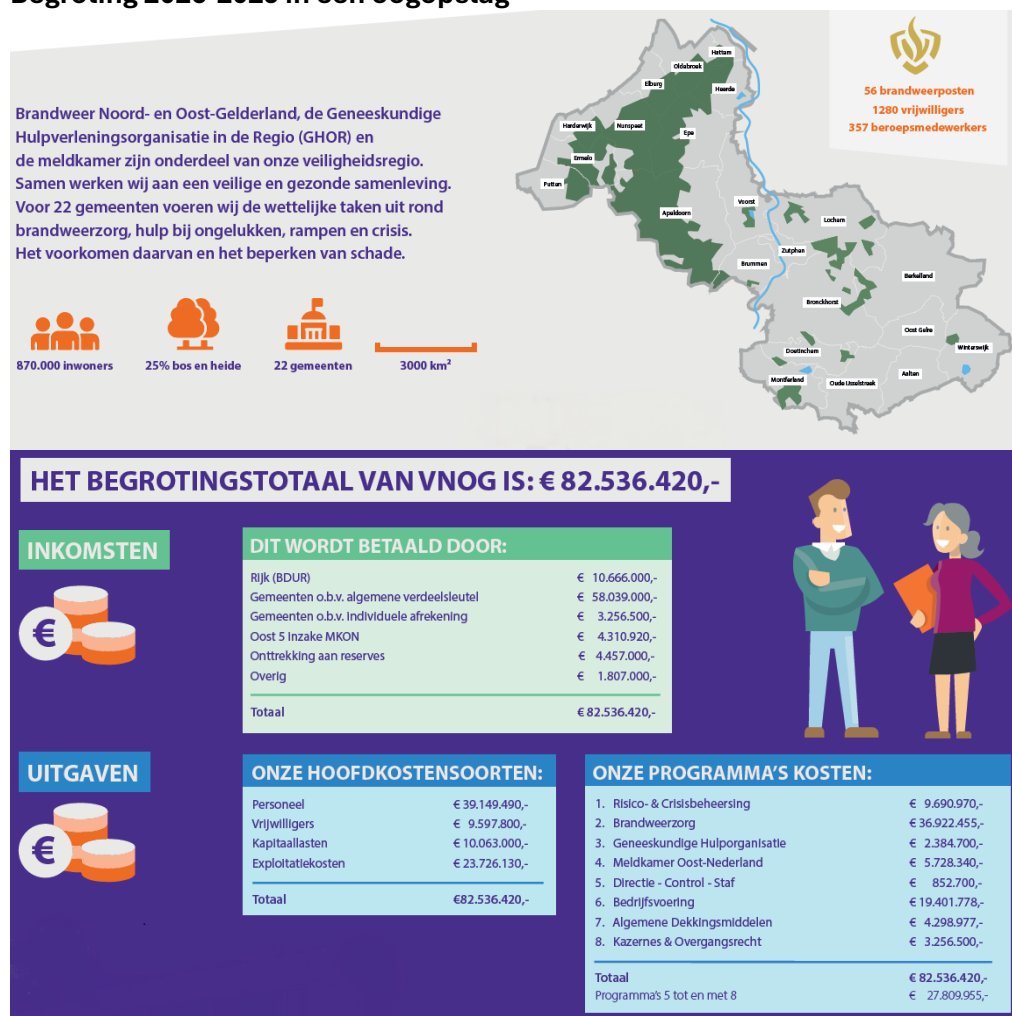
Tenslotte zijn in deze begroting de risico's herijkt in vervolg op wat daarover is opgenomen in de Kadernota 2026 en de jaarrekening 2024.

VNOG moet, met alle ontwikkelingen om haar heen, de gezondheid van haar bedrijfsvoering bewaken en ervoor zorgen dat zij haar Opgaven kan blijven uitvoeren. Hiervoor heeft VNOG ook de gemeenten nodig. Gemeenten staan echter ook voor grote, deels dezelfde, (financiële) uitdagingen die naar verwachting ook komende jaren verdere invloed gaan krijgen. VNOG heeft hier oog voor en heeft dan ook een besparing van € 1,9 mln. verwerkt. In onderling overleg en met begrip voor elkaars positie wil VNOG samen met de gemeenten optrekken.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de koers van de VNOG zoals verwoord in het beleidsplan (missie, visie en Opgaven). In hoofdstuk 3 staan de programma's en welke activiteiten in 2026 worden uitgevoerd met welke middelen, alsook de indicatoren waarmee de voortgang op de Opgaven periodiek wordt gemeten. Hoofdstuk 4 bevat het overzicht van baten en lasten en de toegepaste ramingsgrondslagen uit de Kadernota 2026. In dit hoofdstuk is de Kadernota 2026 e.v. verwerkt. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de verplichte paragrafen. Daarna volgen bijlagen met diverse (onder andere financiële) overzichten.

Begroting 2026-2029 in één oogopslag

2. Missie, opgaven, visie

Vragen van de samenleving en Missie

De samenleving stelt primair twee vragen aan VNOG:

- Help mij als ik in nood ben (bij brand, ongevallen, rampen, crises).
- Vertel mij hoe veilig en gezond te wonen, werken en recreëren (gevaar te voorkomen/mezelf te helpen).

Inwoners, bedrijven, instellingen en andere overheden stellen deze vragen aan ons. Wij beantwoorden deze vragen vanuit onze wettelijke taken en verantwoordelijkheden uit de Wet veiligheidsregio's. De missie van VNOG daarbij is: **“Samen werken aan veiligheid”**.

Opgaven

Met onze Opgaven beantwoorden wij de twee vragen van de samenleving:

- Opgave 0: Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises (maatschappelijke opdracht, incidentbestrijding en crisisorganisatie)
- Opgave 1: Zelfredzaam & risicobewust
- Opgave 2: Vakbekwaam & deskundig
- Opgave 3: Sterke informatiepositie
- Opgave 4: Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde, gezonde bedrijfsvoering)

De Opgaven vormen de rode draad in alle beleidsdocumenten van VNOG, waaronder deze opgavegerichte begroting.

Visie

De visie beschrijft hoe VNOG haar missie gestalte geeft. De visie luidt als volgt:

- Noord- en Oost-Gelderland is een regio waar nu en in de toekomst veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden.
- VNOG is dé organisatie in de regio voor samenwerking aan veiligheid.
- VNOG helpt mens en dier in nood en ondersteunt om gevaar te voorkomen.
- Bij een incident, crisissituatie of ramp staat VNOG garant voor professionele hulpverlening:
 - VNOG heeft een fijnmazig netwerk van slagvaardige brandweerposten met passend materieel en goed opgeleide en getrainde medewerkers (Brandweer).
 - VNOG coördineert de geneeskundige hulpverlening bij rampen/crises (GHOR).
 - Samen met partners (o.a. gemeenten) bereiden we ons voor op crises en bestrijden die (Multidisciplinaire crisisorganisatie).
- VNOG zet in op zelfredzaamheid. Wij helpen inwoners, bedrijven en gemeenten om die te vergroten, stimuleren veilig gedrag en helpen gemeenten goede vergunningen te verlenen.
- VNOG verzamelt, monitort, analyseert en duidt data. Daarmee beoordelen we risico's en we gebruiken die informatie bij onze voorlichting, advisering en bij de bestrijding.
- Wij voeren alle ondersteunende werkzaamheden voor onze taken uit, zoals oefenen, opleiden, inkoop, onderhoud en alle achterliggende administratie.
- VNOG zet in op samenwerking met vele partners, want die is waardevol, noodzakelijk en onmisbaar: regionaal, interregionaal, landelijk en internationaal.
- Met daadkracht, deskundigheid, en passie -onze kernwaarden- geven wij samen met partners uitvoering aan onze missie: 'Samen werken aan veiligheid'

De missie, opgaven en visie staan in het regionale beleidsplan 2025-2028.

Samenvatting

De vragen van de samenleving en het antwoord van VNOG daarop:

MISSIE Samen werken aan veiligheid

Kernwaarden: Daadkrachtig – Deskundig – Gepassioneerd

Speerpunten 2025-2028

In het regionaal beleidsplan 2025-2028 zijn voor deze beleidsperiode zes speerpunten benoemd op diverse Opgaven, die we naast de reguliere taken op de Opgaven gaan oppakken. Op een tweetal speerpunten hebben we de ambitie om te excelleren. De activiteiten op de speerpunten komen in de begroting terug bij de betreffende afdelingen. Op de voortgang van de activiteiten van de speerpunten wordt in de reguliere P&C-cyclus gerapporteerd. In overzicht:

Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises

- De reguliere taken op deze Opgave
- Speerpunt: Crisisbeheersing
- Speerpunt: Grensoverstijgende samenwerking
- Speerpunt: Natuurbbrandbeheersing (excelleren)

Opgave 1. Zelfredzaam & risicobewust

- De reguliere taken op deze Opgave
- Speerpunt: Risicobewust maken van de samenleving (gedragsinterventies) (excelleren)

Opgave 2. Vakbekwaam & deskundig

- De reguliere taken op deze Opgave

Opgave 3. Sterke informatiepositie

- De reguliere taken op deze Opgave
- Speerpunt: Informatievoorziening

Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

- De reguliere taken op deze Opgave
- Speerpunt: Arbeidsmarkt

Opgavegericht

In deze begroting komen, zoals aangegeven, de Opgaven van VNOG als rode draad steeds terug (opgavegerichte begroting). Door opgavegericht te werken, wordt beoogd doelgerichter keuzes te kunnen maken en (bij) te kunnen sturen.

De organisatiestructuur (de programma's en afdelingen) blijft echter wel leidend bij het opstellen van de begroting. Dat betekent dat hoofdstuk 3 is ingedeeld volgens de programma's, maar dat hier vervolgens de beleidsdoelen per Opgave staan (de vraag: "wat willen we bereiken") en dat ze hier daarna zijn uitgewerkt, door per beleidsdoel de concrete activiteiten van het programma voor 2026 te beschrijven (vraag: "wat gaan we ervoor doen"). Vervolgens zijn er per Opgave indicatoren (vraag: "hoe gaan we dat meten"), die terugkomen op de Prestatiekaart van VNOG (die ook volgens de Opgaven is ingedeeld). Tenslotte zijn per programma de beschikbare middelen weergegeven (vraag: "welke middelen hebben we daarvoor beschikbaar").

Voor verantwoording zijn per Opgave zoals gezegd indicatoren opgenomen. Met de indicatoren wordt periodiek de voortgang gemeten. Daarnaast zijn in de diverse paragrafen van deze begroting ook kengetallen, ratio's, toelichtingen op berekeningsmethoden en (ramings)grondslagen opgenomen:

- paragraaf 'Weerstandvermogen en risicomanagement': ratio weerstandsvermogen, netto schuldquote, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte;
- paragraaf 'Financiering & treasury': kasgeldlimiet, renterisiconorm;

Tenslotte zijn, als gebruikelijk, ook de verplichte beleidsindicatoren vanuit het BBV opgenomen:

- Bijlage 5 'Beleidsindicatoren': formatie en bezetting (in aantal fte per 1.000 inwoners), apparaatskosten per 1.000 inwoners, externe inhuur en overhead als percentage van de totale lasten.

Met behulp van de indicatoren, kengetallen, ratio's en grondslagen kan doelgerichter worden gerapporteerd en gestuurd.

3. Programma's

Programma: 1. Risico- en Crisisbeheersing

Programmahouder: mevr. A.H. Bronsvort

Welke Opgaven voert Risico- en Crisisbeheersing primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises

1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De afdeling Risico- en Crisisbeheersing (RCB) heeft een breed takenpakket en is betrokken in verschillende fasen van de veiligheidsketen. Daarbij gaat het onder andere over het analyseren van risico's, het adviseren op omgevingsvisie, -plannen en -vergunningen, het adviseren en voorlichten van inwoners in het kader van zelfredzaamheid en risicobewustwording, het onderhouden van het netwerk van crisispartners, het voorbereiden van de crisisorganisatie op mogelijke incidenten, rampen en (langdurige)crises en het bieden van operationele informatie voor de operationele functionarissen.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises*

- a. In samenwerking met partners voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises door informatiegestuurd en risicogericht te werken. Bij incidenten, rampen en (langdurige) crises is VNOG in staat om flexibel en slagvaardig op te treden.
- b. De afdeling werkt, n.a.v. landelijke afspraken, samen met andere afdelingen en buurregio's aan de versterking van crisisbeheersing (incl. vergroting flexibiliteit), informatievoorziening en samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven worden bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDuR. Zie hiervoor de separate paragraaf 5.8.

1. *Zelfredzaam en risicobewust*

- a. Met behulp van (innovatieve) campagnes gericht op duurzame gedragsverandering, voorlichting en advisering de (maatschappelijke) weerbaarheid en veerkracht vergroten.

2. *Vakbekwaam en deskundig*

- a. Het verder vormgeven van een netwerk met (internationale) partners in het kader van samenwerking crisisbeheersing.
- b. Als netwerkpartner toegerust zijn om tijdig (integrale) veiligheidsadvisering te verlenen aan de gemeenten en andere partners.
- c. Deelnemers aan de multidisciplinaire crisisorganisatie zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend en leren van oefeningen en incidenten die zich voordoen.

3. *Sterke informatiepositie*

- a. Door gegevens te verzamelen, koppelen en analyseren zicht krijgen op en duiding geven aan risico's en potentiële veiligheidswinst als basis voor risicogericht adviseren.
- b. Bij de voorbereiding op inzetten en gedurende inzetten acteren op basis van een actueel risicobeeld en scenario's.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises. RCB:

- geeft uitvoering aan het regionaal crisisplan, beleidsplan en regionaal risicoprofiel;
- voert de activiteiten uit voor de landelijk afgesproken versterkingsopgaven van crisisbeheersing, informatievoorziening en samenwerking tussen regio en Rijk (n.a.v. verhoging rijksbijdrage BDuR). Zie de separate paragraaf 5.8. hierover;
- faciliteert en regisseert een breed regionaal platform waar kennis vanuit de samenleving op specifieke terreinen wordt samengebracht en waar crisispartners bijeenkomen ter bevordering van weerbaarheid en veerkracht in de samenleving;
- bouwt verder aan goede samenwerkingsrelaties met onze 22 gemeenten, de omgevingsdiensten, GGD en het samenwerkingsverband van veiligheidsregio's "Oost-5" en werkt aan nieuwe allianties om daarmee een basis te leggen voor integrale veiligheidsadvisering (o.a. gezondheid-, water-, milieu-, evenementen- en brandveiligheid) aan gemeenten;
- beheert de afsprakenlijsten bij de convenanten en onderhoudt de verbinding met het netwerk aan crisispartners;
- ondersteunt de VNOG-gemeenten in hun crisistaken op het gebied van bevolkingszorg en crisiscommunicatie.

1. Zelfredzaam en risicobewust. RCB:

- rondt de projectfase van de versnelde gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing vanuit de interregionale werkorganisatie af en richt de beheerfase in;
- versterkt de veerkracht en weerbaarheid van de bevolking;
- adviseert risicogericht vanuit haar rol en expertise op het gebied van veiligheid. Ze biedt integrale en informatiegestuurde adviezen over brand-, omgevings-, industriële- en evenementenveiligheid op basis van ons dienstverleningsconcept.
- werkt volgens een ontwikkelagenda aan een expertisecentrum 'gedrag en veilige leefomgeving 2025-2028';
- onderzoekt de risicoperceptie van inwoners op basis van de thema's uit het regionaal risicoprofiel en intervenueert waar mogelijk;
- analyseert risico- en doelgroepen en organiseert (publieks)campagnes op basis van de regionale gedragsstrategie voor duurzame gedragsinterventies;
- zet het gedragsinstrument in VNOG-gemeenten in bij de consultatie rondom gemeentelijke veiligheidsvraagstukken;
- verstevigt het netwerk rondom gedrag en veiligheid en benut kansen om met meer partners samen te werken bij campagnes;
- ontwikkelt kennis over gedrag(sverandering) in relatie tot (nieuwe) veiligheidsrisico's.
- ondersteunt/bevordert innovatieve projecten voor het thema gedrag en veilige leefomgeving.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Het verder vormgeven van een netwerk met (internationale) partners. RCB:

- versterkt de samenwerking in Oost-Nederland, met het Rijk en met Duitsland;
- zet de randvoorwaarden neer ter voorbereiding op een internationale oefening in 2027.

b. Als netwerkpartner toegerust zijn om tijdig (integrale) veiligheidsadvisering te verlenen. RCB:

- blijft investeren in het versterken van de vaardigheden van adviseurs, gericht op het toepassen van de risicogerichte advisering;
- bepaalt de inzet op thema's klimaatadaptatie en veilige energietransitie;
- monitort bevolkingszorg aan de hand van de tool en schakelt bij waar nodig;
- zet innovatieve samenwerkingsvormen met externe partijen in op basis van de proef uit 2025;

- verstevigt de bekendheid van Crisisbeheersing en het werk dat zij verricht door middel van fysieke uitingen.
- c. Deelnemers multi crisisorganisatie zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend. RCB:
 - werkt verder aan de doorontwikkeling naar een moderne MOTO-organisatie;
 - leert door uitvoering te geven aan het waarnemen en evalueren van multi-oefeningen;
 - verbetert de crisisorganisatie vanuit het lerend vermogen (als onderdeel van kwaliteitszorg);
 - implementeert het nieuwe oefenbeleidsplan waarin innovaties (zoals AI) zijn vormgegeven;
 - implementeert ‘standaardmethode nafase’ die is ontwikkeld in 2025 met gemeenten;
 - ontwikkelt een regionale multidisciplinaire kennisbank ter ondersteuning van de diverse operationele crisisfunctionarissen;
 - onderhoudt regionale poules voor operationele informatievoorziening en leiding en coördinatie (leiders-CoPI, informatiemanagers, beleidsondersteuners, loggers, plotters en andere ontkleurde functionarissen) en de faciliteiten die hiervoor nodig zijn.
 - bereidt de crisisorganisatie voor in het kader van militaire dreiging en andere continuïteit-vraagstukken;
 - werkt mee aan de oprichting van een landelijk kennis- en Expertisecentrum Natuurbrand.

3. Sterke informatiepositie

a. Informatie als basis voor risicogerichte advisering. RCB:

- werkt verder aan een duurzame toepassing van de GIS-viewer als onderdeel van het informatiegestuurd werken ter ondersteuning van de informatiebehoefte van adviseurs;
- ontwikkelt operationele kaartlagen op basis van planvorming en risicoanalyse;
- brengt gevraagd/ongevraagd advies uit op basis van de risico's uit de periodiek herijkte risicoprofielen, zowel in de ontwerp- als de gebruiksfase van de publieke/fysieke leefomgeving.

b. VNOG acteert op basis van een actueel informatiebeeld en scenario's. RCB:

- verzamelt, koppelt, analyseert en gebruikt gegevens t.b.v. regionaal risicoprofiel en werkt verder aan (en met) een dynamisch en actueel risicobeeld (Veiligheids Informatie Knooppunt, VIK);
- levert een bijdrage in de ontwikkeling van het Informatiegestuurd Veiligheidsbeeld Oost-5 ten behoeve van KCR-2 (Knooppunt Rijk-Regio's);
- zorgt dat de risico's en dreigingen in het risicoprofiel continu gemonitord en beschikbaar gesteld worden aan de operationele organisatie (inclusief de netwerkpartners);
- past het scenariodenken, in lijn met de daartoe ontworpen methodiek, toe bij (dreigende) crisis/crises en ontwikkelt scenario's in internationaal en Oost-5 verband;
- onderhoudt de crisisruimten en vervangt tijdig de technische hulpmiddelen om aan te blijven sluiten bij interregionale en nationale standaarden en het informatiegestuurd werken;
- past het informatiegestuurd werken toe, zowel internationaal, in Oost-5, met de kolommen.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart wordt twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/ B	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Personele kosten	Baten	44.429					
	Lasten	7.931.303	8.539.700	8.532.700	8.502.700	8.462.700	8.422.700
	Saldo	-7.886.874	-8.539.700	-8.532.700	-8.502.700	-8.462.700	-8.422.700
Regionaal Brandmeldsysteem	Baten						
	Lasten	-2.359					
	Saldo	2.359					
Projecten	Baten	188.529	235.000				
	Lasten	364.374	235.000				
	Saldo	-175.845	0				
Overig	Baten	481.691	0	0	0	0	0
	Lasten	1.319.131	1.650.680	1.156.270	1.128.270	1.128.270	1.128.270
	Saldo	-837.440	-1.650.680	-1.156.270	-1.128.270	-1.128.270	-1.128.270
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	921	4.500	2.000	2.000		
	Saldo	-921	-4.500	-2.000	-2.000		
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		-8.898.721	-10.194.880	-9.690.970	-9.632.970	-9.590.970	-9.550.970

Mutaties reserves

1.0 Risico- en crisisbeheersing	Baten	410.845	65.000				
	Lasten	738.427					
	Saldo	-327.582	65.000				
Saldo reserves		-327.582	65.000				

Resultaat		-9.226.303	-10.129.880	-9.690.970	-9.632.970	-9.590.970	-9.550.970
------------------	--	-------------------	--------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Programma: 2. Brandweezorg

Programmahouder: dhr. M. Boumans

Welke Opgaven voert Brandweezorg primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De afdeling Brandweezorg (BWZ) staat 24 uur per dag, 7 dagen in de week paraat om incidenten af te handelen. Deze taak wordt op een doeltreffende en veilige wijze voorbereid en ondersteund door aandacht te hebben voor Materieel & Logistiek, Vakbekwaamheid en Nazorg. Tevens heeft BWZ de juiste informatie op de juiste wijze en op het juiste moment beschikbaar, zodat voorafgaand en ten tijde van een incident adequaat kan worden opgetreden.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. Het beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- a. Het zo snel mogelijk bieden van hulp aan burgers, dieren, bedrijven en instellingen door effectieve en kwalitatieve brandweezorg, afgestemd op de risico's in het gebied van VNOG;
- b. Materieel en materiaal is functioneel en doelmatig en is 24/7 beschikbaar voor uitruk en vakbekwaam worden én blijven conform het dekkings- en spreidingsplan.

2. Vakbekwaam en deskundig

- a. Personeel is vakbekwaam om operationeel op te treden;
- b. Processen en procedures zijn afgestemd op de aanwezige risico's in het gebied;
- c. Adequate nazorg wordt geleverd aan de repressieve medewerkers.

3. Sterke informatiepositie

- a. Informatiegestuurd werken:
 - inzicht in gegevens door te onderzoeken, verzamelen, koppelen en analyseren;
 - verbinding in gegevens;
 - toepassen van deze gegevens/informatie in dagelijkse praktijk.
- b. Achteraf evalueren en bijstellen van het functioneren.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. Het beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- a. Bieden van zo snel mogelijke hulp. De afdeling BWZ:
 - levert brandweezorg vanuit een compact, slagvaardig, fijnmazig netwerk van brandweerposten met repressieve medewerkers die veilig, doeltreffend (bekwaam) optreden, conform Dekkingsplan; met toepassing van dynamisch alarmeren en Uitruk op Maat (TS-Flex);
 - doet n.a.v. de tussenevaluatie Regeling Kazerne dagdiensten posten Zutphen – Doetinchem, onderzoek naar één nieuwe regeling met inbegrip van '1-post Apeldoorn';
 - werkt toe naar VNOG-breed beleid ten aanzien van oefening en opleiding van waterongevallen-teams (duiken én oppervlakteredding);
 - zet verdere stappen in de zoektocht naar een nieuwe locatie voor post Silvolde, het samenvoegen van de posten in het stedelijk gebied Apeldoorn en bij grensoverstijgende samenwerking (zoals Crossfire);
 - zet verdere stappen voor het robuuster inrichten van piketten voor operationele leiding.

b. Materieel en materiaal. De afdeling BWZ:

- zorgt dat het materieel om incidenten te bestrijden – en om op te leiden en te oefenen – beschikbaar en paraat is en dat daarmee doeltreffend en veilig kan worden gewerkt;
- werkt aan de aanschaf en implementatie van 145 nieuwe eenheden en draagt zorg voor het afstoten van bestaande voertuigen conform een levering- en afstootschema;
- start op werklocaties met een aantal dienstbussen en -auto's met alternatieve aandrijving;
- werkt aan de implementatie van nieuwe bekleding, waaronder innovatieve blusmiddelen met een veiliger, groter en effectiever koelend vermogen;
- bereidt samen met de veiligheidsregio's uit Oost-5 een aanbesteding voor om de huidige communicatieapparatuur te vervangen.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Opgeleid en geoefend personeel. De afdeling BWZ:

- gaat starten met voorbereidingen voor een nieuwe cyclus van het realistisch oefenprogramma waarbij de scenario's aansluiten bij (landelijke) ontwikkelingen;
- gaat vrijwilligers beter voorbereiden op informatie gestuurd werken. Dit op een proactieve en innovatieve wijze in samenwerking met partijen uit onderwijs, bedrijfsleven en overheid in het project **"Veiligheidsprofessionals van de Toekomst"**;
- geeft uitvoering aan het landelijke programma "Onderwijs Onderweg" ter verbetering van het onderwijsstelsel (brandweer en crisisbeheersing): praktijkgericht, flexibel en up-to-date;
- geeft uitvoering aan de integratie van kunstmatige intelligentie, drones en data-analyse om de efficiëntie en effectiviteit van brandbestrijding en reddingsoperaties te verbeteren;
- organiseert oefeningen in het publieke domein;
- werkt na een succesvolle pilot aan het borgen van het gebruik van bodycams ten behoeve van het vergroten van het lerend vermogen en het uitoefenen van de Veilige Publieke Taak;
- gaat verder met de pilot voor een planbureau om planningen te professionaliseren.

b. Processen en procedures. De afdeling BWZ zorgt ervoor dat:

- het Actiecentrum Brandweer ingericht is en op basis van vrije instroom bemenst kan worden met vakbekwame medewerkers;
- processen en procedures actueel zijn en aansluiten op het risicoprofiel en op elkaar;
- procedures zodanig zijn ingericht dat zij informatie verstrekken of toepasbaar zijn tijdens het bestrijden van incidenten en zorgen voor verbinding met externe partners;
- belangrijke informatie via een briefing app wordt gedeeld met de operationele organisatie.

c. Nazorg. De afdeling BWZ:

- ondersteunt eigen personeel bij o.a. traumatische ervaringen;
- voert evaluaties van incidenten uit in het kader van leren van incidenten;
- geeft uitvoering aan de blauwdruk Nazorg wat aansluit bij de wensen en ervaringen uit eerdere trainingen en bijeenkomsten.

3. Sterke informatiepositie. De afdeling BWZ:

- draagt informatie uit incident-onderzoek aan voor risicobewustwording, ter bevordering van het lerend vermogen en voor verdere data-analyse met aandacht voor Veilige Energietransitie en gevaarlijke stoffen;
- gebruikt innovatieve Business-Intelligence-tools vanuit eigen gegevens/uit netwerkpartners, die na verwerking zichtbaar worden gemaakt in dashboards voor leidinggevendend;
- verbetert de informatiepositie door innovatieve technieken op het gebied van beeldvorming;
- voert functioneel beheer uit van diverse applicaties zodat informatie ontsloten kan worden;

- participeert in diverse landelijke- en regionale werkgroepen, o.a. op actuele thema's zoals energietransitie, het netwerk vrijwilligheid, de bouwsteen Verplichtend karakter en natuur-brandbestrijding.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/ B	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Personele kosten	Baten	95.710					
	Lasten	12.082.195	12.128.500	12.016.600	11.636.600	11.391.600	11.391.600
	Saldo	-11.986.485	-12.128.500	-12.016.600	-11.636.600	-11.391.600	-11.391.600
Vrijwilligers vergoedingen	Baten	578					
	Lasten	8.646.895	9.340.000	9.334.000	9.334.000	9.334.000	9.334.000
	Saldo	-8.646.317	-9.340.000	-9.334.000	-9.334.000	-9.334.000	-9.334.000
Vrijwilligers overig	Baten						
	Lasten	256.794	263.800	263.800	263.800	263.800	263.800
	Saldo	-256.794	-263.800	-263.800	-263.800	-263.800	-263.800
Operationele voorbereiding	Baten						
	Lasten	19.790	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	Saldo	-19.790	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Materieel en logistiek	Baten	187.265					
	Lasten	3.237.621	3.089.005	2.965.005	2.939.005	2.944.005	2.944.005
	Saldo	-3.050.355	-3.089.005	-2.965.005	-2.939.005	-2.944.005	-2.944.005
Vakbekwaam worden en blijven	Baten	670					
	Lasten	3.116.547	3.576.560	3.474.810	3.454.810	3.454.810	3.454.810
	Saldo	-3.115.877	-3.576.560	-3.474.810	-3.454.810	-3.454.810	-3.454.810
Overig	Baten	79.735	14.000	84.000	84.000	84.000	84.000
	Lasten	75.572	105.240	105.240	105.240	105.240	105.240
	Saldo	4.164	-91.240	-21.240	-21.240	-21.240	-21.240
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	4.383.240	7.068.905	8.733.000	10.586.000	10.279.000	10.109.000
	Saldo	-4.383.240	-7.068.905	-8.733.000	-10.586.000	-10.279.000	-10.109.000
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		-31.454.696	-35.588.010	-36.838.455	-38.265.455	-37.718.455	-37.548.455

Mutaties reserves

2.0 Brandweezorg	Baten	629.424	859.980	329.000	80.000		
	Lasten	2.360.471	31.875				
	Saldo	-1.731.047	828.105	329.000	80.000		
Saldo reserves		-1.731.047	828.105	329.000	80.000		

Resultaat		-33.185.743	-34.759.905	-36.509.455	-38.185.455	-37.718.455	-37.548.455
------------------	--	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Programma: 3. Geneeskundige Hulpverlenings-Organisatie in de Regio (GHOR)

Programmahouder: dhr. W. Jaeger

Welke Opgaven voert de GHOR primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) coördineert - op basis van de Wet publieke gezondheid en de Wet veiligheidsregio's - de geneeskundige zorg bij incidenten, crises en rampen. Het doel is om zoveel mogelijk slachtoffers te voorkomen en indien er toch slachtoffers zijn, hen de best beschikbare zorg te laten bieden. Dit gebeurt door de hulpverlening tijdens incidenten te laten functioneren als één (witte) keten. De GHOR draagt bij aan de voorbereiding van deze geneeskundige hulpverleningsorganisatie. Dit vereist veel afstemming met ketenpartners uit de zorgsector, zoals ambulancedienst, de GGD, ziekenhuizen en huisartsen. Onder regie van het openbaar bestuur werkt de GHOR ook nauw samen met de partners binnen de veiligheidsregio, gemeenten en andere diensten en zorginstellingen.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises*
 - a. Het zoveel mogelijk voorkomen van slachtoffers en indien er toch slachtoffers zijn, hen de best beschikbare geneeskundige en psychosociale zorg te (laten) bieden.
 - b. Voorzien in (structurele) advisering over veiligheid en gezondheid aan (zorg)partners.
 - c. Het bevorderen van ketencontinuïteit in de zorg.
 - d. De GHOR werkt, n.a.v. landelijke afspraken, samen met andere afdelingen aan de versterking van crisisbeheersing, versterking van informatievoorziening en versterking samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven worden bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDuR. Zie hiervoor de separate paragraaf (5.8.) hierover.
1. *Zelfredzaam en risicobewust*
 - a. Volgen van ontwikkelingen en bij elkaar brengen van diverse organisaties en actoren (binnen en buiten veiligheid en zorg) rondom zelfredzaamheid en risicobeheersing, met als doel gezamenlijk voorbereid te zijn op dit maatschappelijke thema.
 - b. Verkennen/invulling geven aan zelfredzaamheid/burgerparticipatie ter versterking van slagkracht van de geneeskundige crisisorganisatie, samen met keten-, kolom- en zorgpartners.
 - c. Bijdragen aan weerbaarheid/veerkracht samenleving vanuit perspectief gezondheid(-zorg).
 - d. Door ontwikkelen en vernieuwen van het zorgrisicoprofiel, zowel landelijk als regionaal.
2. *Crisisorganisatie, Vakbekwaam en deskundig*
 - a. De GHOR heeft 24/7 een parate crisisorganisatie beschikbaar van bekwame (opgeleide en getrainde) functionarissen in de witte kolom die samenwerken met de netwerkpartners.
3. *Sterke informatiepositie*
 - a. Verder versterken van de netcentrische werkwijze binnen de witte kolom.
 - b. Groeien in strategisch/tactische rol als infoknooppunt voor geneeskundige informatie.

Overig-overkoepelend

a. Strategische visie ontwikkeling en Innovatie

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Voorkomen van slachtoffers en indien nodig zorg te (laten) bieden. De GHOR:

- voorziet in een flexibele operationele GHOR-organisatie (24/7), uitgerust met juiste training, materialen, middelen voor coördinatie geneeskundige zorg bij incidenten/crises/rampen;
- werkt samen met zorgorganisaties zodat het zorgnetwerk goed is voorbereid op rampen en crises en slachtoffers toegang hebben tot (acute) zorg tijdens rampen en crises;
- werkt samen met de GGD zodat slachtoffers toegang hebben tot psychosociale hulpverlening bij rampen en crises en andere crisisprocessen op gebied van publieke gezondheid (infectieziektebestrijding, medische milieukunde en gezondheidsonderzoek na rampen);
- werkt samen met multidisciplinaire partners en openbaar bestuur zodat zorgnetwerk, veiligheidsregio en openbaar bestuur goed op elkaar zijn aangesloten;
- onderhoudt en borgt de contacten in het netwerk van zorg, veiligheid en openbaar bestuur en gebruikt hiervoor een relatiemanagementsysteem;
- werkt nauw samen in Oost-5 en op landelijk niveau.

b. Voorzien in (structurele) advisering over veiligheid en gezondheid. De GHOR:

- adviseert onder andere bij (grote) evenementen, omgevingsveiligheid, zorgcontinuïteit, nieuwe risico's en incidenttypen, ingrijpende gebeurtenissen en sociale veiligheid;
- geeft uitvoering aan het in 2024 geactualiseerde beleidsplan advisering GHOR;
- volgt veranderingen in o.a wetgeving (Wvr, Wpg, Omgevingswet), zorgakkoorden (IZA, GALA), werkwijzen (evenementenadviesing), toekomstig zorglandschap, samenleving (energietransitie) voor een actuele en integrale advisering;
- onderhoudt contacten met gemeenten.

c. Het borgen van ketencontinuïteit in de zorg. De GHOR:

- monitort en duidt de regionale drukte in de zorg en signaleert knelpunten (samen met ROAZ);
- maakt afspraken met (acute) zorgaanbieders over de voorbereiding op- en inzet tijdens rampen en crises;
- stimuleert niet-acute zorgaanbieders tot het borgen van zorgcontinuïteit;
- houdt bijeenkomsten voor alle zorgpartners in de regio om ontwikkelingen te bespreken en het netwerk te versterken.

d. Samenwerken met andere afdelingen aan de verschillende opgaven. De GHOR:

- werkt bij verschillende opgaven samen met afdeling RCB en CB binnen VNOG;
- zet communicatie in voor de verschillende opgaven.

1. Zelfredzaam en risicobewust

a. Volgen ontwikkelingen en bij elkaar brengen actoren.

- Met de GGD en Crisisbeheersing ontwikkelt de GHOR een plan van aanpak voor het vergroten en verbeteren van zelfredzaamheid en burgerparticipatie.

b. Het regionaal zorgrisicoprofiel.

- Met ketenpartners start de GHOR een vervolgproject voor actualisatie zorgrisicoprofiel.

2. Vakbekwame en deskundige crisisorganisatie. De GHOR:

- investeert samen met de regionale ambulancevoorziening (RAV) en het Nederlandse Rode Kruis in het opleiden, trainen en oefenen van alle functionarissen in hun rol binnen de GGB (Grootschalige Geneeskundige Bijstand), zoals staat in het convenant met het Witte kruis;
- ontwikkelt digitale, innovatieve werkvormen verder, zoals het actief delen van kennis met de operationele functionarissen. De verbinding met het VIK VNOG (Veiligheidsinformatieknoppunt) vanuit de GHOR witte informatiebron wordt ontwikkeld;
- bevordert, vergroot en borgt de (blijvende) vakbekwaamheid van operationele functionarissen en teams door het aanbieden van individuele leertrajecten, inzetevaluatie en registratie van oefeningen en trainingen. Het veiligheidspaspoort is daarbij een belangrijk hulpmiddel;
- heeft aandacht voor activiteiten door zorginstellingen over zelfredzaamheid/participatie;
- participeert in ontwikkelingen en werkt samen met partners in de witte keten, ROAZ OTO steunpunten en de GHOR vakbekwaamheid en crisisorganisatie op Oost-5 niveau;
- monitort ontwikkelingen van de crisisorganisatie meldkamer MKON;
- evalueert het model OVDG zoals vastgelegd in het projectplan.

3. Sterke informatiepositie. De GHOR:

- volgt de verdere positionering en inrichting van de witte meldkamer(s) in de Landelijke Meldkamer (LMS) op de voet, vanwege de invloed daarvan op de aansturing, opschaling en informatievoorziening binnen de witte kolom;
- draagt bij aan de verdere versterking van de netcentrische werkwijze binnen de witte kolom d.m.v. opleiden, trainen en oefenen met ketenpartners in het gebruik van LCMS-GZ;
- neemt deel aan het project Witte Informatiebron Oost-5, waarmee permanente monitoring van het geneeskundig beeld en de actuele beschikbaarheid van acute zorg mogelijk wordt;
- sluit aan bij andere regionale initiatieven van ketenpartners rondom informatievoorziening ten behoeve van een sterke informatiepositie;
- werkt samen met GHOR afdelingen en Acute Zorgregio's aan de doorontwikkeling op schaalgrootte Oost-5;
- draagt bij vanuit de GHOR aan de doorontwikkeling van het VIK binnen VNOG;
- faciliteert het op incidentlocatie beschikbaar hebben van informatie uit de witte kolom en zoekt daarbij de samenwerking binnen VNOG.

4. Overig-overkoepelend. De GHOR werkt aan:

- Doorontwikkeling robuuste en zichtbare GHOR- (crisis)organisatie
- Strategische sturing
- Evaluatie GHOR-organisatie
- Intensivering samenwerking crisisorganisatie GGD
- Netwerkgeregule

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/ B	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Personele kosten	Baten	11.320					
	Lasten	1.773.425	1.959.300	1.958.700	1.958.700	1.958.700	1.958.700
	Saldo	-1.762.105	-1.959.300	-1.958.700	-1.958.700	-1.958.700	-1.958.700
Overig	Baten	29.230	48.000	48.000	48.000	48.000	48.000
	Lasten	275.624	410.000	410.000	410.000	410.000	410.000
	Saldo	-246.394	-362.000	-362.000	-362.000	-362.000	-362.000
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	12	13.500	16.000	49.000	48.000	58.000
	Saldo	-12	-13.500	-16.000	-49.000	-48.000	-58.000
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		-2.008.512	-2.334.800	-2.336.700	-2.369.700	-2.368.700	-2.378.700

Mutaties reserves

3.0 GHOR	Baten						
	Lasten	68.729					
	Saldo	-68.729					
Saldo reserves		-68.729					

Resultaat		-2.077.241	-2.334.800	-2.336.700	-2.369.700	-2.368.700	-2.378.700
------------------	--	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Programma: 4. Meldkamer Oost-Nederland (MKON) – Meldkamer Brandweer / Multidisciplinaire samenwerking (MKON-MKBM)

Programmahouder: dhr. J.N. Rozendaal

Welke Opgaven voert de MKON-MKBM primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De meldkamer is dé betrouwbare verbinding tussen de hulpverlening en de bevolking en werkt als meld-, regel- en coördinatiecentrum, waar alle meldingen van brandweer, politie en ambulancezorg binnen komen. De Meldkamer Oost-Nederland (MKON) bedient Gelderland en Overijssel vanuit Apeldoorn en wordt ondersteund door de Landelijke Meldkamersamenwerking (LMS) die de meldkamervoorzieningen levert (o.a. gebouw, ICT-infrastructuur, Facilitair en IV/ICT). De MKON bestaat sinds 2023 en bevindt zich in de opbouwfase. Een zelfstandig onderdeel binnen MKON is de Meldkamer Brandweer/Multidisciplinaire samenwerking (MKBM). De MKBM valt onder de gezamenlijke verantwoordelijkheid van vijf veiligheidsregio's. Zij hebben voor hun MKBM een organisatieplan en een convenant (art. 35 Wvr) vastgesteld. VNOG voert voor hen het centrale werkgeverschap en een aantal bedrijfsvoeringstaken voor de MKBM uit.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises*
 - a. De wettelijke kerntaak is leidend: het 24/7 aannemen, verwerken en begeleiden van noodmeldingen uiteenlopend van kleine incidenten tot rampen en crises.
 - b. De keten van melding, alarmering en begeleiding is snel en betrouwbaar en de continuïteit is gegarandeerd.
 - c. De beschikbaarheid 24/7 van de operationele taak van Calamiteitencoördinator (Caco).
 - d. In het kader van internationale ontwikkelingen en de dreiging van ontwrichtingen wordt extra ingezet op continuïteitsmanagement, aansluitend op de ontwikkelingen binnen VNOG.
2. *Vakbekwaam en deskundig*
 - a. Vergroting van de kennis en vaardigheden van de medewerkers MKBM mede in lijn met het landelijk vastgestelde koersdocument meldkamers.
3. *Sterke informatiepositie*
 - a. Hoogwaardige informatievoorziening vanuit de meldkamer om de inzet van de hulpdiensten op straat zo goed mogelijk te laten verlopen.
 - b. Een bijdrage leveren aan het actuele veiligheidsbeeld van de veiligheidsregio's.
 - c. Inspelen op de landelijke ontwikkeling van de meldkamers naar informatieknooppunten, door het ontwikkelen en verbeteren van (nieuwe) informatiestromen.
 - d. Volgen van overige landelijke ontwikkelingen die effect (kunnen) hebben op MKON-MKBM.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises*
 - De centralist meldkamer is verantwoordelijk voor het aannemen, verwerken, uitgeven en afhandelen van alle meldingen voor de vijf veiligheidsregio's.
 - De centralist is verantwoordelijk voor het alarmeren van de hoofdstructuur bij rampen en crises en het initieel uitvoeren van het proces waarschuwen en alarmeren bevolking.

- Er wordt voorzien in een rooster (beheer en bewaking).
- De functie van Calamiteitencoördinator wordt ingevuld door speciaal daarvoor opgeleide CaCo's. De taken van de CaCo zijn wettelijk bepaald als functioneel coördinerend bij (dreigende) grootschalige alarmering/opschaling met twee kerntaken: coördineren van de multidisciplinaire samenwerking en het multidisciplinair afstemmen en delen van informatie. Daarnaast heeft de CaCo een rol in de bewaking van continuïteit van de gehele meldkamer.
- De MKON-MKBM werkt actief aan haar weerbaarheid en flexibiliteit.
- De MKON-MKBM participeert in de werkgroepen van VNOG en de MKON-brede en landelijke werkgroepen die hiervoor zijn ingesteld.

2. Vakbekwaam en deskundig

Er wordt voorzien in ondersteunende functies voor opleiden/oefenen, operationele voorbereiding en kwaliteitszorg; deze worden uitgevoerd als vrijgestelde medewerkers. De volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- (Mede) ontwikkelen van beleid en voeren van regie op mono- en multidisciplinair oefenen;
- Opstellen en uitvoeren van het oefenplan;
- Verbinding hebben met het (inter)regionaal netwerk van vakbekwaamheid;
- Bijdragen aan het leren van incidenten en doen van evaluaties voor de meldkamer;
- Vertalen/mede opstellen planvorming in geval van evenementen en rampen (implementeren en actualiseren);
- Vertalen van de leerpunten uit evaluaties naar procedures en plannen, incl. implementatie;
- Implementeren en actualiseren planvorming in GMS;
- Zorgen voor goede afstemming en wisselwerking tussen de meldkamer en veiligheidsregio's ten behoeve van de planvorming;
- Evalueren van incidenten;
- Afhandelen van klachten.

3. Sterke informatiepositie

- De CaCo vervult op de meldkamer de rol van informatiemanager.
- De informatievoorziening komt tot stand in wisselwerking met de vijf veiligheidsregio's, op basis van hun bekendheid met het verzorgingsgebied en het inzetpotentieel.
- Medewerkers nemen niet louter meldingen aan en alarmeren eenheden, maar voorzien burgers en hulpverleners van handelingsperspectieven en andere relevante informatie.
- Interne en externe communicatie over uitrukken en incidenten wordt door de veiligheidsregio's zelf uitgevoerd.
- We volgen de ontwikkelingen rondom het Waarschuwings- en Alarmeringssysteem (WAS-palen) en verwerken dit in de werkprocessen.
- We monitoren de ontwikkelingen in de samenwerking met de meldkamer ambulance en de zorgcoördinatiecentra met als doel het waarborgen van een adequate coördinatie van de hulpverlening.

Overig

- De resterende aanbevelingen/verbeterpunten uit de eerste Evaluatie (gedaan in 2024), die gestart zijn in 2025 en die nog doorlopen in 2026, worden uitgevoerd.
- De aanbevelingen/verbeterpunten uit de tweede Evaluatie (gedaan in 2025) worden uitgevoerd.
- De derde/laatste Evaluatie 2026 wordt uitgevoerd.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Alle kosten van de primaire meldkamerorganisatie MKON-MKBM en de daarvoor benodigde bedrijfsvoering door VNOG worden gedragen door de vijf veiligheidsregio's op basis van een vaste verdeelsleutel, destijds gebaseerd op het inwoneraantal. De bijdrage van de veiligheidsregio's en de kosten verlopen via de VNOG-begroting. De financiële risico's worden op basis van de gehanteerde verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende partijen. Met VNOG zijn afspraken gemaakt voor de verwerking in de begroting en daarmee voor de verrekening van de (structurele en incidentele) kosten van ondersteunende taken op het gebied van onder andere HRM en Financien.

Product	L/ B	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Personele kosten	Baten	76.148					
	Lasten	4.516.098	5.031.750	5.245.590	5.245.590	5.245.590	5.245.590
	Saldo	-4.439.950	-5.031.750	-5.245.590	-5.245.590	-5.245.590	-5.245.590
Overig	Baten	3.733.275	4.151.500	4.310.920	4.310.920	4.310.920	4.310.920
	Lasten	482.019	450.750	450.750	450.750	450.750	450.750
	Saldo	3.251.256	3.700.750	3.860.170	3.860.170	3.860.170	3.860.170
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	28.081	32.750	32.000	35.000	54.000	53.000
	Saldo	-28.081	-32.750	-32.000	-35.000	-54.000	-53.000
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		-1.216.776	-1.363.750	-1.417.420	-1.420.420	-1.439.420	-1.438.420

Mutaties reserves

4.0 MKON	Baten	351.400					
	Lasten	359.024					
	Saldo	-7.624					
Saldo reserves		-7.624					

Resultaat		-1.224.400	-1.363.750	-1.417.420	-1.420.420	-1.439.420	-1.438.420
------------------	--	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Programma: 5. Directie, Control en Staf

Programmahouder: dhr. A.J.M. Heerts

Welke Opgaven voeren Directie, Control en Staf primair uit?

Directie, Control en Staf zijn verantwoordelijk voor alle Opgaven van VNOG en dragen zorg voor de ondersteuning van bestuur, directie en management. Dit betreft met name strategisch beleidsadvies, controle op het proces van planning en control, kwaliteit van besluitvorming en strategische advisering over interne en externe communicatie.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

Opgaven 0. t/m 4. (alle opgaven)

- a. Het behalen van de beleidsdoelstellingen 2026 zoals in het in december 2024 vastgestelde regionaal beleidsplan 2025-2028 is beschreven, binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen.
- b. Het tijdig, juist en volledig informeren van het bestuur, de directeur en het management over de mate van besturing en beheersing in de organisatie.
- c. Het versterken van de relatie en samenwerking met de gemeenteraden en de colleges en met externe partners, zoals GGD NOG, andere veiligheidsregio's en NIPV.
- d. Het lerend vermogen als onderdeel van het in control zijn, verder borgen.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

- toetsen van voorstellen en besluiten op uitvoerbaarheid;
- monitoren van de beheersing en (bij)sturing van de beleidsdoelstellingen door:
 - inhoudelijke beheersing door bewaking van de prestatie-indicatoren en de doelstellingen uit het in december 2024 vastgestelde regionaal beleidsplan 2025-2028;
 - financiële beheersing door monitoring van de planning en control cyclus met aandacht voor efficiency in verband met het ravijnjaar voor de gemeenten;
 - personele beheersing door het nemen van uitvoeringsbesluiten over de formatie en door monitoring van het personeelsbestand.
- blijvend sturen op de ontwikkeling van de organisatie, waardoor VNOG zich continu aanpast aan veranderende omstandigheden;
- afstemmen van verwachtingen tussen de medewerkers, posten, het MT en het bestuur, door:
 - zichtbaarheid van de directeur en het management;
 - tijdig informeren over ontwikkelingen;
 - een transparant besluitvormingsproces;
 - overzichten en dashboards die in één oogopslag inzicht geven;
 - ondersteuning van voorzitter NIPV en plv. voorzitter Veiligheidsberaad, dhr. Heerts;
 - te investeren in relatiebeheer, door o.a. extra te investeren in het (inhoudelijk) goed informeren van de raden en de samenwerking met de raden verder te bevorderen;
- bouwen en behouden van sterke relaties met de multidisciplinaire partners, buurregio's en internationale samenwerkingsverbanden van de veiligheidsregio. Hierbij is speciale aandacht voor:
 - samenwerking op Oost-5 niveau, samenwerking met de GGD NOG, het NIPV, de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV), met Duitse buurregio's en in de *Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)*.
 - Gezien het risicoprofiel van VNOG springt het thema natuurbrandbeheersing en -bestrijding nadrukkelijk in het oog. Hierbij wil VNOG samen met andere veiligheidsregio's (o.a. in Oost-5) en nationaal (met het NIPV) kennis en vaardigheden verder uitbouwen en zaken samen oppakken.

- Het monitoren van de voortgang van de beleidsdoelstellingen uit het regionaal beleidsplan 2025-2028, binnen de daarvoor gestelde kaders.
- stimuleren van innovatie;
 Nieuwe risico's en de snel veranderende werkelijkheid stellen andere eisen aan VNOG en vragen om flexibiliteit, veerkracht, nieuwe (advies) vaardigheden en innovatieve oplossingen. Er valt hierbij te denken aan de klimaatverandering, energietransitie, digitale veiligheid, nieuwe vereisten uit de Omgevingswet. VNOG bereidt haar medewerkers hierop voor door training en opleiding. En door nieuwe samenwerkingen te zoeken, zoals met het landelijke NIPV, andere veiligheidsregio's (zeker die in Oost-5), gemeenten, private partijen. Hierbij worden innovatieve ideeën uitgewerkt, uitgetest en toegepast, zie bij de diverse programma's in dit hoofdstuk 3 en paragraaf 5.5.
- voert regie op het thema 'weerbare samenleving' en inventariseert hierbij hoe de VNOG-medewerkers en -organisatie zo toekomstbestendig, wendbaar en weerbaar mogelijk kunnen worden gemaakt;
- uitvoeren van externe visitaties en het begeleiden van de verdiepende visitatie bij de VNOG;
- ondersteuning bieden bij en rapporteren op hoofdlijnen over de uitkomsten van de verbijzonderde interne controle aan de directie en het bestuur;
- stimuleren van het opzetten van het wettelijk vereiste kwaliteitszorgsysteem inclusief heldere bedrijfsprocessen waarbij continue aandacht is voor de doelmatigheid en doeltreffendheid van deze processen, waarbij specifiek ook aandacht is voor beveiliging tegen onrechtmatig handelingen zowel van buitenaf als intern.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/ B	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Personele kosten	Baten	112.486					
	Lasten	780.616	618.700	618.700	618.700	618.700	618.700
	Saldo	-668.130	-618.700	-618.700	-618.700	-618.700	-618.700
Bestuur	Baten						
	Lasten	17.965	40.000	20.000	40.000	20.000	20.000
	Saldo	-17.965	-40.000	-20.000	-40.000	-20.000	-20.000
Directie overig	Baten	150.861	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
	Lasten	367.910	114.000	139.000	224.000	389.000	389.000
	Saldo	-217.049	-112.000	-137.000	-222.000	-387.000	-387.000
Control	Baten						
	Lasten	121.100	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
	Saldo	-121.100	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		-1.024.244	-845.700	-850.700	-955.700	-1.100.700	-1.100.700
Mutaties reserves							
5.0 Directie en control	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Saldo reserves							
Resultaat		-1.024.244	-845.700	-850.700	-955.700	-1.100.700	-1.100.700

Programma: 6. Bedrijfsvoering

Programmahouder: dhr. J. Joon

Welke Opgaven voert Bedrijfsvoering primair uit?

3. Sterke informatiepositie
4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

De afdeling Bedrijfsvoering (BV) ondersteunt bestuur, management en medewerkers, met informatieveiligheid als randvoorwaarde. BV bevordert transparantie en een rechtmatige bedrijfsvoering en zorgt voor goed uitgeruste werkplekken en kazernes. Effectieve communicatie wordt ondersteund met moderne hulpmiddelen. Medewerkersmotivatie is cruciaal, dus er wordt geïnvesteerd in training en ontwikkeling, en fysieke en mentale fitheid. Taken omvatten beleids- en juridisch advies, administratie, secretariaat, communicatie, financiën, inkoop, verzekeringen, vastgoed, projecten, HRM, ARBO, informatisering, archief en privacy & security.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

3. Sterke informatiepositie

- a. Een goede informatiepositie van alle belanghebbenden (intern, bestuur, samenleving). De informatievoorziening is betrouwbaar, weerbaar en 'bij de tijd' ingericht.

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

- a. Een solide financiële positie en een rechtmatige en transparante financiële huishouding.
- b. Optimale facilitering op gebied van huisvesting, services en projecten.
- c. Onze medewerkers richting, ruimte en vertrouwen geven om zich te ontwikkelen en resultaten te behalen, die burgers, bestuur en partners van VNOG vragen.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

3. Sterke informatiepositie. BV:

- zorgt voor een betrouwbare, integrale informatievoorziening;
- zorgt voor informatiebeveiliging en continuïteit conform de landelijke standaarden;
- participeert in het landelijk programma Informatieveiligheid, waaronder de inrichting van een sectorale SOC/CERT;
- ontwikkelt, implementeert, gebruikt, beheert en ondersteunt informatiegestuurd werken, onder andere via dashboards, business intelligence en het datawarehouse;
- zorgt voor een goede archivering van stukken;
- draagt bij aan de integraliteit en kwaliteit van beleids- en bestuursvoorstellen;
- zorgt voor (juridische) advisering;
- coördineert en verzorgt 24/7 de in- en externe communicatie ten aanzien van de reguliere activiteiten en bij incidenten, rampen, crises;
- ontwikkelt en beheert content en (nieuwe) communicatiemiddelen en waakt over uitstraling, huisstijl en relevantie van boodschappen voor de diverse doelgroepen;
- houdt toezicht op-, adviseert over- en verzorgt de privacy- en gegevensbescherming;
- neemt deel aan regionale en landelijke netwerken en overlegt actief met ketenpartners om te investeren in kennis en contacten;
- werkt, naar aanleiding van landelijke afspraken, samen met andere afdelingen aan de versterking van crisisbeheersing, versterking van informatievoorziening en versterking samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven worden bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDuR, zie hiervoor de separate paragraaf 5.8.

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers.

a. Een solide financiële positie en control. BV:

- zorgt voor de financiële-, contracten- en polis-administratie en adviseert over financiën, verzekeringen, inkoop en aanbesteden en coördineert het risicomanagement;
- zorgt voor bestuurlijke informatievoorziening hierover die transparant en tijdig is;
- organiseert en coördineert de P&C cyclus en de totstandkoming van kadernota, meerjarenbegroting, halfjaarrapportage en jaarstukken (-verslag en -rekening);
- overlegt periodiek met de gemeentelijke financieel ambtenaren (het FAO);
- stelt een intern beheersingsplan op en versterkt de uitvoering van verbijzonderde interne controle, o.a. in het kader van de rechtmatigheidsverklaring die het DB afgeeft aan het AB;
- onderhoudt contact met de accountant.

b. Optimale facilitering van de organisatie en de medewerkers. BV:

- overlegt periodiek met gebouwbeheerders en FAO over beheer/gebruik brandweerkazernes;
- beheert de locaties vanuit de gebruikersrol conform de vastgestelde demarcatieregeling;
- optimaliseert werklocaties en training- en oefenlocaties (met afdeling Brandweezorg);
- adviseert gemeenten over verduurzaming van kazernes op basis van het VNOG Klimaatplan;
- bewaakt, begeleidt en adviseert gemeenten over aanpak RI&E knelpunten in kazernes;
- levert gemeenten input bij nieuw- en verbouwprojecten van kazernes; één van de nieuwbouwprojecten is de ontwikkeling van de centrale brandweerpost Apeldoorn, tevens kantoorlocatie VNOG en beoogd veiligheidscentrum;
- begeleidt de VNOG afdelingen bij de uitvoering van het VNOG Klimaatplan.

c. Onze mensen richting, ruimte en vertrouwen geven om zich te ontwikkelen. BV:

- investeert in de professionele (door)ontwikkeling van VNOG;
- werkt in het kader van het speerpunt 'Arbeidsmarkt' uit het regionaal beleidsplan 2025-2028 aan de volgende acties:
 - voert de strategische personeelsplanning uit;
 - richt de secundaire arbeidsvoorwaarden verder in;
 - stimuleert diversiteit, o.a. door te leren van organisaties die hier al verder mee zijn en best practises uit te testen;
 - zoekt verbinding met directe partners (gemeenten, GGD, veiligheidsregio's) voor HRM-alliantievorming en stimuleert het delen van specialistische functies en onderzoekt de mogelijkheden voor het gezamenlijk organiseren van generieke taken en de onderlinge uitwisseling van personeel (stages);
 - versterkt de verbinding met onderwijsinstellingen;
 - stimuleert, door het uitvoeren van diverse programma's, duurzame inzetbaarheid, leiderschapsontwikkeling en een veilige werkomgeving en helpt medewerkers zelf regie te voeren op hun vitaliteit, loopbaan en mobiliteit;
- faciliteert het Arbobeleid, mede op basis van de RI&E;
- zorgt voor doorontwikkeling van e-HRM dat bijdraagt aan meer efficiency en kwaliteit, gebruiksgemak en de registratie en rapportage van/over personele gegevens/data en formatie;
- verzorgt de ondersteunende werkzaamheden voor personeelszorg en -administratie.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de

jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Personele kosten	Baten	302.322	312.000	312.000	312.000	312.000	312.000
	Lasten	9.827.246	10.713.300	10.377.900	10.193.900	10.153.900	10.083.900
	Saldo	-9.524.924	-10.401.300	-10.065.900	-9.881.900	-9.841.900	-9.771.900
Facilitair	Baten						
	Lasten	201.609	266.500	266.500	266.500	266.500	266.500
	Saldo	-201.609	-266.500	-266.500	-266.500	-266.500	-266.500
Huisvesting	Baten	9.820					
	Lasten	1.646.766	1.611.000	1.513.400	1.480.900	2.142.000	2.142.000
	Saldo	-1.636.946	-1.611.000	-1.513.400	-1.480.900	-2.142.000	-2.142.000
Communicatie	Baten						
	Lasten	95.065	109.500	109.500	109.500	109.500	109.500
	Saldo	-95.065	-109.500	-109.500	-109.500	-109.500	-109.500
Middelen	Baten						
	Lasten	39.574	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
	Saldo	-39.574	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Verzekeringen	Baten						
	Lasten	580.286	681.000	676.800	676.800	676.800	676.800
	Saldo	-580.286	-681.000	-676.800	-676.800	-676.800	-676.800
Personeelszaken	Baten						
	Lasten	616.544	792.700	938.700	966.700	966.700	966.700
	Saldo	-616.544	-792.700	-938.700	-966.700	-966.700	-966.700
Informatie	Baten	65.000					
	Lasten	3.260.427	2.949.928	2.760.178	2.785.178	2.785.178	2.785.178
	Saldo	-3.195.427	-2.949.928	-2.760.178	-2.785.178	-2.785.178	-2.785.178
Arbo	Baten						
	Lasten	130.713	134.500	134.500	134.500	134.500	134.500
	Saldo	-130.713	-134.500	-134.500	-134.500	-134.500	-134.500
Overig	Baten	2.500					
	Lasten	606.054	731.700	832.700	832.700	802.700	802.700
	Saldo	-603.554	-731.700	-832.700	-832.700	-802.700	-802.700
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	571.242	928.830	1.280.000	1.494.000	1.549.000	1.790.000
	Saldo	-571.242	-928.830	-1.280.000	-1.494.000	-1.549.000	-1.790.000
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		-17.195.885	-18.686.958	-18.658.178	-18.708.678	-19.354.778	-19.525.778
Mutaties reserves							
6.0 Bedrijfsvoering	Baten	519.560	549.700	184.000	100.000	70.000	
	Lasten	1.249.256	398.150	431.600	464.100		
	Saldo	-729.696	151.550	-247.600	-364.100	70.000	
Saldo reserves		-729.696	151.550	-247.600	-364.100	70.000	
Resultaat		-17.925.581	-18.535.408	-18.905.778	-19.072.778	-19.284.778	-19.525.778

Programma: 7. Algemene dekkingsmiddelen

Programmahouder: dhr. J. Joon

Op het programma 7 'Algemene dekkingsmiddelen' staan de middelen die betrekking hebben op de gemeentelijke bijdragen en de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding vanuit het Rijk. De gemeentelijke bijdrage voor 2026 is conform de Kadernota 2026-2029. Voor de hoogte van de bijdrage wordt verwezen naar bijlage 2. De middelen in dit programma worden ingezet om via de andere programma's de Opgaven van de organisatie uit te voeren. Verder is in dit programma een post opgenomen voor onvoorziene uitgaven en staat hier de nog over de andere programma's te verdelen post loon- en prijscompensatie.

De mutatie in de reserves wordt toegelicht in bijlage 4.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Personele kosten	Baten						
	Lasten		399.300	399.300	399.300	399.300	399.300
	Saldo		-399.300	-399.300	-399.300	-399.300	-399.300
Treasury	Baten	622.070	1.193.925	1.361.000	1.869.000	1.779.000	1.663.000
	Lasten	231.608	1.193.925	1.361.000	1.869.000	1.779.000	1.663.000
	Saldo	390.462	0	0	0	0	0
Loon- en prijscompensatie	Baten						
	Lasten		669.048	1.984.898	1.934.398	1.929.398	1.929.398
	Saldo		-669.048	-1.984.898	-1.934.398	-1.929.398	-1.929.398
Bijdragen rijk en gemeenten	Baten	64.284.195	67.664.940	68.705.000	71.706.000	73.226.000	73.226.000
	Lasten						
	Saldo	64.284.195	67.664.940	68.705.000	71.706.000	73.226.000	73.226.000
Algemeen	Baten	10.469	43.400				
	Lasten	43.641	591.614	553.779	789.279	677.279	718.279
	Saldo	-33.172	-548.214	-553.779	-789.279	-677.279	-718.279
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		64.641.485	66.048.378	65.767.023	68.583.023	70.220.023	70.179.023

Mutaties reserves

7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten	2.934.985	1.964.465	3.944.000	6.054.000	5.783.000	5.864.000
	Lasten	1.120.013	43.400		3.000.000	4.500.000	4.500.000
	Saldo	1.814.972	1.921.065	3.944.000	3.054.000	1.283.000	1.364.000
Saldo reserves		1.814.972	1.921.065	3.944.000	3.054.000	1.283.000	1.364.000

Resultaat		66.456.457	67.969.443	69.711.023	71.637.023	71.503.023	71.543.023
------------------	--	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Programma: 8. Kazernes en overgangsrecht (individuele gemeenten)

Programmahouder: dhr. J. Joon

Het programma 8 betreft onderwerpen die één op één met alleen de betrokken gemeente worden verrekend. De volgende onderwerpen worden individueel verrekend:

- Het onderdeel ‘facilitaire kosten’ van de demarcatie kazernes (zie toelichting in paragraaf 5.5.) conform de Regeling demarcatie.
- De kosten die voortvloeien uit de aanvullende overeenkomst in het verlengde van de Regeling Demarcatie die met gemeente Apeldoorn is afgesloten omtrent het beheer van de kazernes van Apeldoorn.
- De kazerne die (nog) in tijdelijk eigendom van VNOG is (Doetinchem). Op termijn wordt deze kazerne weer terug aan de gemeente Doetinchem overgedragen.
- De afwikkeling met de gemeenten Apeldoorn van de financiële gevolgen van het FLO overgangsrecht.

Verschillen tussen de in rekening gebrachte voorschotten en de uiteindelijke kosten blijken bij de jaarrekening en worden dan met de desbetreffende gemeente verrekend.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken?

- a. Goed uitgeruste en onderhouden kazernes, zodat de uitruk kan plaatsvinden en er werkzaamheden kunnen worden verricht onder de juiste arbeidsomstandigheden.
- b. Een juiste uitvoering van het FLO overgangsrecht.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

- a. Kazernes
 - De afdeling Bedrijfsvoering (team Vastgoed, Services en Projecten, VSP) zorgt voor / coördineert het onderhoud en de facilitaire diensten, in nauw overleg met de gemeentelijke gebouwbeheerders en conform de afspraken in de Regeling Demarcatie. Tevens zorgt deze afdeling voor de verrekening van de kosten met de desbetreffende gemeenten.
- b. Overgangsrecht
 - VNOG zorgt voor een juiste uitvoering van het FLO / overgangsrecht en voor verrekening van de kosten met de betreffende gemeente.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

De facilitaire kosten van de kazernes, etc. en het overgangsrecht worden een op een met de betreffende gemeenten verrekend. Zie voor een specificatie bijlage 3.

Product	L/B	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Apeldoorn	Baten	307.182	372.000	372.000	372.000	372.000	372.000
	Lasten	307.182	372.000	372.000	372.000	372.000	372.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Doetinchem	Baten	273.346	183.000	183.000	183.000	183.000	183.000
	Lasten	273.346	183.000	183.000	183.000	183.000	183.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Harderwijk	Baten	153.548	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Lasten	153.548	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Epe	Baten	54.995	49.000	49.000	49.000	49.000	49.000
	Lasten	54.995	49.000	49.000	49.000	49.000	49.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Zutphen	Baten	154.582	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Lasten	154.582	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Aalten	Baten	17.065	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Lasten	17.065	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Berkelland	Baten	42.945	56.000	56.000	56.000	56.000	56.000
	Lasten	42.945	56.000	56.000	56.000	56.000	56.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Bronckhorst	Baten	41.397	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
	Lasten	41.397	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Brummen	Baten	21.704	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	Lasten	21.704	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Apeldoorn	Baten	985.376	2.111.000	1.293.500	1.313.500	1.207.500	1.306.500
	Lasten	985.376	2.111.000	1.293.500	1.313.500	1.207.500	1.306.500
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Elburg	Baten	28.122	41.000	41.000	41.000	41.000	41.000
	Lasten	28.122	41.000	41.000	41.000	41.000	41.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Ermelo	Baten	18.157	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
	Lasten	18.157	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Hattem	Baten	9.451	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
	Lasten	9.451	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Heerde	Baten	29.434	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
	Lasten	29.434	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Lochem	Baten	49.708	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
	Lasten	49.708	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Montferland	Baten	30.794	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	Lasten	30.794	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Nunspeet	Baten	25.420	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
	Lasten	25.420	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Oldebroek	Baten	35.692	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Lasten	35.692	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Oost Gelre	Baten	59.173	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000
	Lasten	59.173	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Oude IJsselstreek	Baten	36.490	47.000	47.000	47.000	47.000	47.000
	Lasten	36.490	47.000	47.000	47.000	47.000	47.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Doetinchem	Baten	529.377	492.000	482.000	482.000	482.000	440.000
	Lasten	529.377	492.000	482.000	482.000	482.000	440.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Putten	Baten	19.259	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
	Lasten	19.259	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Voorst	Baten	33.059	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Lasten	33.059	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Winterswijk	Baten	40.704	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
	Lasten	40.704	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Algemeen	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves							
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Saldo reserves							
Resultaat		0	0	0	0	0	0

4. Overzicht baten & lasten en financieel-technische uitgangspunten 2026

De toevoeging aan de reserves in 2027 en 2028 van respectievelijk € 3.000.000 en € 4.500.000 betreft de verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor de dekking van de stijging van de kapitaallasten. Deze bedragen worden gestort in de egalisatiereserve afschrijvingen en de hogere kapitaallast wordt onttrokken. Bij de Kadernota 2027-2030 wordt een nieuwe doorrekening gemaakt van de kapitaallasten.

Programma	2025 begroting				2026 begroting				2027 begroting				2028 begroting				2029 begroting			
	lasten		baten		lasten		baten		lasten		baten		lasten		baten		lasten		baten	
	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.
Risico- en crisisbeheersing	10.194.880	235.000	0	235.000	9.690.970	0			9.632.970	0			9.590.970	0			9.550.970	0		
Brandweerzorg	35.602.010		14.000		36.593.455	329.000	84.000		38.269.455	80.000	84.000		37.802.455	84.000			37.632.455	84.000		
Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio	2.382.800		48.000		2.384.700		48.000		2.417.700		48.000		2.416.700	48.000			2.426.700	48.000		
MKON	5.515.250		4.151.500		5.728.340		4.310.920		5.731.340		4.310.920		5.750.340	4.310.920			5.749.340	4.310.920		
Directie en control	847.700		2.000		852.700		2.000		957.700		2.000		1.102.700	2.000			1.102.700	2.000		
Bedrijfsvoering	18.998.958		312.000		19.217.778	-247.600	312.000		19.384.778	-364.100	312.000		19.596.778	70.000	312.000		19.837.778	312.000		
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	2.853.887		68.902.265		4.298.977		70.066.000		4.991.977		73.575.000		4.784.977	75.005.000			4.709.977	74.889.000		
Kazernes en overgangsrecht	4.084.000		4.084.000		3.256.500		3.256.500		3.276.500		3.276.500		3.170.500	3.170.500			3.227.500	3.227.500		
Onttrekking aan reserves	80.479.485	235.000	77.513.765	235.000	82.023.420	81.400	78.079.420	0	84.662.420	-284.100	81.608.420	0	84.215.420	70.000	82.932.420	0	84.237.420	0	82.873.420	0
Toevoeging aan reserves			1.964.465	1.474.680			3.944.000	513.000			6.054.000	180.000		5.783.000	70.000			5.864.000		
		473.425				431.600			3.000.000	464.100			4.500.000				4.500.000			
	80.479.485	708.425	79.478.230	1.709.680	82.023.420	513.000	82.023.420	513.000	87.662.420	180.000	87.662.420	180.000	88.715.420	70.000	88.715.420	70.000	88.737.420		88.737.420	
Totaal lasten en baten	81.187.910		81.187.910		82.536.420		82.536.420		87.842.420		87.842.420		88.785.420		88.785.420		88.737.420		88.737.420	
Saldo		0				0				0				0				0		

Financieel-technische uitgangspunten

Het algemeen bestuur heeft op 27 maart 2025 de Kadernota 2026-2029 vastgesteld. In de Kadernota staan de financieel-technische uitgangspunten voor de begroting 2026. De volgende uitgangspunten zijn toegepast.

Kaders systematiek loon- en prijscompensatie

De systematiek voor de begroting 2026 verschilt niet van degene die is toegepast voor vorige begrotingen, echter er is voor de looncompensatie een correctie toegepast als gevolg van de werkelijke CAO-ontwikkelingen ten opzichte van de CPB-verwachtingen (punt 1 hieronder). Dit blijft binnen de hoofdlijn in de systematiek dat de gemeentelijke bijdrage meebeweegt met de loon- en prijsindex (zoals ontleend aan CPB), waarbij zoals gebruikelijk verschillen in realisatie van de loonsom in de jaarrekening worden toegelicht en de bestemming van het resultaat ter besluitvorming voorligt in het algemeen bestuur (al dan niet terugvloeien naar gemeenten).

1. Looncompensatie:

De looncompensatie voor 2026 wordt berekend op basis van het percentage (loonvoet sector overheid), dat wordt genoemd in de septembercirculaire 2024 van het Gemeentefonds. Daarnaast wordt gekeken of de ontvangen compensatie over voorgaande jaren voldoende was om de stijging van de lonen als gevolg van de afgesloten arbeidsvoorwaardenakkoorden en als gevolg van wijzigingen in de belastingen en premies te dekken. Als dit afwijkt, wordt dit in de betreffende jaarrekening gemeld. Zowel afwijkingen naar boven als naar beneden worden voor de nieuwe begroting verrekend met de gemeentelijke bijdragen (correctie).

2. Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR):

Voor de raming van de Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR) die de VNOG van het Rijk ontvangt, wordt uitgegaan van de laatste beschikking. Voor de begroting voor 2026 is dit de beschikking die de VNOG voor 2025 ontvangt in december 2024. De BDUR bedraagt ongeveer 15% van de inkomsten van de VNOG. Als de uitkering in 2024 en 2025 (in juni wordt dit bekendgemaakt door het ministerie van Justitie en Veiligheid) wordt verhoogd voor loon- en prijscompensatie, wordt dit onderdeel van het betreffende jaarrekeningresultaat en kan bij bestemming van het jaarrekeningresultaat bijvoorbeeld terugvloeien naar de gemeenten of er wordt een voorstel voorgelegd voor bestemming.

Voor 2026 doet zich de situatie voor, dat in de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid een korting van 10% op de BDuR is verwerkt. In de Kadernota is toegelicht hoe hiermee wordt omgegaan, zie ook de Inleiding van deze begroting.

3. Prijscompensatie:

Voor de prijscompensatie wordt ook uitgegaan van het percentage in de septembercirculaire (prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)). Hier vindt geen verrekening met voorgaande jaren plaats.

Financiële kaders

1. Voor de formatie wordt uitgegaan van de vastgestelde formatie per 1 januari 2025. Uitbreiding en inkrimping van de formatie verloopt, voor zover dit niet gedekt kan worden binnen de begroting, via de Kadernota.
2. De loonkosten worden gebaseerd op onder 1 genoemde formatie, rekening houdend met:
 - a. de daarbij behorende functieschalen op de hoogste anciënniteit;
 - b. Inhuur van derden, bij voorbeeld ter vervanging van ziekte, vacatureoverbrugging of knelpunten wordt niet geraamd en wordt in principe opgevangen vanuit de kaderstellende loonkosten;

- c. incidentele en persoonsgebonden beloningscomponenten (gratificaties, arbeidsmarkt / functioneringstoelagen, extra periodieken e.d.) worden niet begroot, deze moeten worden opgevangen binnen het genormeerde formatiebudget;
 - d. het laatst bekende arbeidsvoorwaardenakkoord 2024;
 - e. het gemiddelde van de loonindexcijfer 2025 en 2026 uit de Septembercirculaire 2024 van het gemeentefonds “loonvoet sector overheid” (4,7% voor 2025 en 3,8% voor 2026) (zie in de Kadernota (hoofdstuk 7) de tabel met de berekening);
 - f. het gemiddelde percentage voor de werkgeverslasten (o.a. sociale verzekerings- en pensioenpremies) voor 2024 aangepast met de percentages voor 2025. Voor 2026 zijn de percentages voor de werkgeverslasten nog niet bekend;
 - g. gedurende het begrotingsjaar 2026 wordt bij de tussentijdse rapportages en de jaarrekening een begrotings-brede toelichting gegeven op de afwijkingen van bovengenoemde aannames. Tevens worden de verschillen door onder- en/of overbezetting toegelicht;
 - h. het opleidingsbudget beweegt mee met de loonsom (2% minus 100.000)
 - i. de begroting 2026 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in komende circulaire.
3. Voor de raming van de vrijwilligersvergoedingen:
- a. wordt het bedrag voor 2025 genomen;
 - b. het gemiddelde van de loonindexcijfer 2025 en 2026 uit de Septembercirculaire 2024 van het gemeentefonds “loonvoet sector overheid” (4,7% voor 2025 en 3,8% voor 2026) (zie in de Kadernota (hoofdstuk 7) de tabel met de berekening);
 - c. de begroting 2026 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in komende circulaire.
4. Voor de exploitatielasten wordt:
- a. de vastgestelde begroting (2025) gebruikt inclusief de structurele wijzigingen uit 2024, die nog niet in de primitieve begroting 2025 waren opgenomen;
 - b. autonome ontwikkelingen worden meegenomen voor zover opgenomen in de Kadernota 2026;
 - c. uitgegaan wordt van het prijsindexcijfer uit de septembercirculaire 2024 van het gemeentefonds “prijs overheidsconsumptie, netto materieel”, voor het jaar 2026: 2,2%;
 - d. de begroting 2026 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in volgende circulaire.
5. Voor de kapitaallasten wordt rekening gehouden met investeringen conform de Toekomstvisie, die is verwerkt in het MeerjarenInvesteringsprogramma (MJIP) plus de reguliere vervangingen die geen onderdeel uitmaken van het vernieuwde dekkings- en spreidingsplan, bijvoorbeeld ICT. Voor investeren en activeren zijn de uitgangspunten:
- a. disagio wordt niet geactiveerd;
 - b. verkrijgings- of vervaardigingsprijs, waarbij geen rente wordt toegerekend tijdens het vervaardigingsproces;
 - c. lineair afschrijven. Uitzondering: op gebouwen wordt annuïtair afgeschreven;
 - d. componenten worden zo nodig apart geactiveerd;
 - e. afschrijven tot boekwaarde nul. Indien een actief met winst of verlies wordt afgestoten, wordt het saldo hiervan ten gunste of ten laste van de egalisatiereserve kapitaallasten materieel gebracht;
 - f. voor het jaar van investeren wordt alleen een half jaar rente gerekend, voor de jaren daarna rente en afschrijving (100%).
6. Het rente-omslagpercentage voor 2026 komt uit op 1,7%.
7. Voor de producten dienstverlening wordt uitgegaan van kostendekkende tarieven.

8. Bij de verdeling van de gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten wordt het verdeelmodel gebruikt. Dit verdeelmodel is conform de Gemeenschappelijke Regeling VNOG en is voor 2025 geactualiseerd. Het geldt voor vier jaren.

Effect Kadernota: loon- en prijscompensatie

De loon- en prijscompensaties voor het jaar 2026 zijn, na toepassing van de hiervoor beschreven systematiek en kaders als volgt (prijscompensatie inclusief verhoging opleidingsbudget):

Loon- en prijscompensatie 2026			
	looncompensatie		prijscompensatie
	Septembercirculaire gemeentefonds 2023	Septembercirculaire gemeentefonds 2024	Septembercirculaire gemeentefonds 2024
2025	5,8%	4,7%	
2026		3,8%	2,2%
Gemiddeld voor looptijd tot en met 31 december 2026		4,25% ²	
Loon- en prijscompensatie 2026 exclusief MKON		1.490.000	353.000
Meldkamer Oost Nederland (Meldkamer Brandweer Multi)		202.840	11.000
Bijdrage 4 Veiligheidsregio's		-151.220	-8.200
Totaal VNOG		1.541.620	355.800

² In de Kadernota 2026-2029 is voor 2025 en 2026 het gemiddelde percentage uit de Septembercirculaire 2024 voor 2025 (4,7%) en 2026 (3,8%) gehanteerd $((4,7\% + 3,8\%)/2) = 4,25\%$. VNOG verwacht dat de nieuwe arbeidsvoorwaardenregeling zal worden geëffectueerd tot en met 31 december 2026 (17 maanden). Hierdoor is het passend om de gemiddelde stijging over de periode van 2025 en 2026 voorcalculatorisch in rekening te brengen bij de gemeenten.

De verwachte ontwikkeling van de lonen en prijzen leiden conform vastgesteld beleid (op basis van de gegevens van het Centraal Planbureau) in 2026 tot een stijging van (€ 1.541.620 (lonen) + € 355.800 (prijzen) =) € 1.897.420, afgerond € 1,9 miljoen. De loon- en prijsindex van de meldkamer brandweer-multi (MKON-MKBM) bedraagt € 202.840, resp. € 11.000. De MKON-MKBM staat in de VNOG-begroting, maar wordt bekostigd door de vijf betrokken veiligheidsregio's samen; het VNOG-aandeel bedraagt 25,45%. In het genoemde bedrag van 1,9 miljoen is de bijdrage van de vier andere veiligheidsregio's verrekend.

Deze loon- en prijsstijging is verwerkt als een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Eindeffect Kadernota op de gemeentelijke bijdrage 2026

In de Kadernota stonden voorts, naast de loon- en prijscompensatie, enige autonome ontwikkelingen (zowel meerkosten (€ 135.000), maar ook nieuwe inkomsten (€ 70.000) die hier mee verrekend zijn, zodat het eindeffect van de autonome ontwikkelingen per saldo € 65.000 bedraagt). Deze zijn verwerkt in de meerjarenbegroting met als dekking een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Het eindeffect van de Kadernota voor de gemeentelijke bijdrage 2026 is als volgt:

Effect van deze Kadernota ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage 2025				
	2026	2027	2028	2029
Gemeentelijke bijdrage volgens de meerjarenbegroting 2025 e.v.	56.077.400	59.077.900	60.597.500	60.597.500
Loon- en prijscompensatie	1.897.420	1.897.420	1.897.420	1.897.420
Autonome ontwikkelingen	65.000	65.000	65.000	65.000
Ontwikkeling kapitaallasten (vorig jaar)		-3.000.000	-4.500.000	-4.500.000
Ontwikkeling kapitaallasten (huidig jaar)		3.000.000	4.500.000	4.500.000
Totaal	58.039.820	61.040.320	62.559.920	62.559.920

*Bedragen t.o.v. begroting 2025

In bijlage 2 staan de gemeentelijke bijdragen 2026. In bijlage 3 staat een overzicht van programma 8.

5. Paragrafen

5.1. Beleidsregels en uitgangspunten reserves

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft de beleidsregels en werkwijzen die worden toegepast voor de risico's, de reserves, de weerstandscapaciteit en het bepalen van de ratio weerstandscapaciteit, zoals opgenomen in de vastgestelde Kadernota 2026-2029. De beleidsregels zetten eerdere lijnen voort; ze zijn vastgelegd in de betreffende paragrafen van voorgaande begrotingen.

Risicomanagement

1. Het wettelijk kader voor risicobeheersing is artikel 9 en 13 van het BBV. Het betreft de in de begroting en rekening vereiste paragraaf 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing'.
2. De VNOG moet voorbereid zijn op de mogelijke (financiële) gevolgen van risico's die zich kunnen voordoen binnen de bedrijfsvoering. Het gaat bij risico's om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstellingen kunnen verstoren.
3. Het treffen van beheersingsmaatregelen ter vermindering van risico's staat centraal. De te nemen maatregelen op risico's kunnen zijn: het *matigen* (door maatregelen); het *overdragen* (door bijv. verzekeren); het *vermijden* (door het schrappen van doelstellingen) en het *accepteren* ervan.
4. Het managen van risico's is een verantwoordelijkheid van het MT. De afdelingshoofden betrekken teamleiders en andere medewerkers bij het benoemen van relevante risico's en bij het treffen en uitvoeren van de maatregelen. De afdelingshoofden rapporteren hierover in de tussentijdse rapportages en de Jaarstukken.
5. De geïnventariseerde risico's worden gekwantificeerd op basis van 5 percentages die de kans weergeven dat het risico zich kan voordoen. De percentages zijn: 10%, 30%, 50%, 70% en 90%. Bij een kans van 90% op het zich voordoen van een risico wordt overwogen hierop de begroting aan te passen, indien kan worden aangegeven (vanaf) wanneer het risico zich waarschijnlijk voordoet.
6. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit, worden de voor de maatregelen benodigde financiële middelen vermenigvuldigd met de genoemde percentages die de kans op het risico weergeven.
7. Structurele risico's worden voor maximaal 3 jaar berekend bij de benodigde weerstandscapaciteit. Daarna wordt geacht dat de effecten kunnen worden afgewend, begroot, dan wel anderszins kunnen worden opgevangen.
8. Financiële en niet-financiële risico's worden geïnventariseerd. Ook de beheersingsmaatregelen zijn zowel financieel als niet-financieel van aard.

Reserves

1. De VNOG beschikt over een Algemene Reserve, een Bedrijfsvoeringsreserve, (tijdelijke) bestemmingsreserves en egalisatiereserves.
2. De Algemene reserve vormt het *weerstandsvermogen* en is voor afdekking van risico's en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit het jaarrekeningresultaat bij besluit van het Algemeen Bestuur over de resultaatsbestemming, of anderszins door Algemeen Bestuursbesluiten. Bij een wijziging (bijv. een onttrekking) van de Algemene Reserve c.q. het weerstandsvermogen dient er een zienswijze te worden gevraagd aan de deelnemende gemeenten, zoals bepaald in de Gemeenschappelijke Regeling VNOG.
3. De Algemene Reserve en de Bedrijfsvoeringsreserve (zie hierna) en de post Onvoorzien vormen samen de *weerstandscapaciteit* (zie hierna).

4. De hoogte van de weerstandscapaciteit is zodanig, dat de weerstandsratio zich in een bandbreedte van 1,0 tot 1,4 bevindt. Indien deze ratio buiten deze bandbreedte is of dreigt te raken, volgt een AB-voorstel (bijv. bij kadernota) over de wijze waarop dit voorkomen of hersteld wordt.
5. De Bedrijfsvoeringreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten, knelpunten of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit (telt mee voor de afdekking van risico's). De minimale hoogte is 2%, de maximale hoogte is 5% van het begrotingstotaal.
6. De bestemmingsreserves, waaronder egalisereserves zijn voor een specifiek doel ingesteld ("beklemd"); zij tellen niet mee voor afdekking van overige risico's en maken geen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit.
7. Er zijn bestemmingsreserves van onbepaalde duur en tijdelijke bestemmingsreserves.
8. Resultaatsonafhankelijke stortingen en onttrekkingen (gelijk aan reeds begrote dotaties en onttrekkingen) maken geen deel uit van het bestemmingsvoorstel saldo jaarrekening.
9. Stortingen en onttrekkingen aan egalisereserves maken geen deel uit van het bestemmingsvoorstel saldo jaarrekening.
10. De Financiële verordening VNOG bepaalt dat bij het instellen van bestemmingsreserves (door het AB) het doel, de (maximale) hoogte, de duur en de wijze van voeding en onttrekking worden aangegeven.

Een overzicht van de huidige reserves is opgenomen in bijlage 4.

Weerstandscapaciteit

1. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt, zoals hiervoor reeds aangegeven, gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve³ en de post Onvoorzien.
2. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet, zoals hiervoor reeds aangegeven, de (tijdelijke) bestemmingsreserves en egalisereserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden⁴.
3. De weerstandsratio =
$$\frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$$
4. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende")⁵.
5. De beschikbare weerstandscapaciteit, de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen.
6. Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer te bereiken.

³ Bij voorstellen waarbij aanspraak wordt gemaakt op de bedrijfsvoeringreserve zullen de effecten daarvan op de (mogelijke daling van de) ratio worden beoordeeld en geduid. In voorkomende situaties kan worden overwogen een specifieke reserve te in te stellen voor een aangewezen bestemming (zoals bijv. voor de uitvoering van het klimaatplan).

⁴ BBV technisch behoren alle bestemmingsreserves tot het weerstandsvermogen, vanuit de gedachte dat het AB altijd kán besluiten om de bestemming (bestedingsdoel) van een reserve te halen. De accountant heeft informeel laten weten geen moeite te hebben met de VNOG werkwijze, mits dit in de jaarstukken transparant wordt toegelicht. Voorts spoort deze handelwijze met het door de provincie Gelderland vastgestelde financieel toezichtkader.

⁵ Naast een minimum ratio is een maximum ratio toegevoegd. Deze ratio 1,0 tot 1,4 komt overeen met die van diverse deelnemende gemeenten en veel veiligheidsregio's. Dit onderstreept het eigenaarschap voor het reduceren van risico's van VNOG. De bandbreedte is als richtsnoer bedoeld. Maatregelen om het vermogen te versterken of de gemeenten terug te betalen, zullen altijd gewogen worden in de beleidsinhoudelijke en financiële context van VNOG én gemeenten op enig moment.

5.2. Weerstandscapaciteit en risicomanagement

Inleiding

In de paragraaf ‘Weerstandscapaciteit en risicomanagement’ worden de risico’s in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. Het gaat bij risico’s om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstelling(en) van de organisatie kunnen verstoren. De te nemen maatregelen op risico’s kunnen zijn: het matigen (door maatregelen); het overdragen (door bijv. verzekeren); het vermijden (door het schrappen van doelstellingen) en het accepteren ervan. Verder is het van belang te beseffen dat het inherent is aan risico’s dat het onzeker is of deze plaats zullen vinden.

Bij de inventarisatie van risico’s en de daarbij gemaakte doorrekeningen, vormen de bestuurlijk vastgestelde beleidsdoelen en normen (waaronder die uit de Toekomstvisie 2020-2026) het uitgangspunt. In de Kadernota 2026-2029, opgemaakt eind 2024, is een update van de risico-inventarisatie weergegeven met de berekende daarvoor benodigde weerstandscapaciteit. Eerder is in de kadernota besloten om de nieuwe beleidslijnen omtrent vermogen en risico’s in de betreffende paragrafen van de begroting en jaarrekening op te nemen.

De taken die in het kader van het risicomanagement worden uitgevoerd volgen de P&C-cyclus. Daarbij worden de verwachte en beoordeelde risico’s geactualiseerd in de kadernota’s en begrotingen en wordt verantwoording afgelegd over beheersing ervan in tussentijdse rapportages en jaarstukken. Het managen van risico’s is een continu proces waarbij zich steeds weer andere risico’s kunnen voordoen. Dit vereist voortdurende afstemming zowel met collega’s intern als ook met de andere (aangrenzende) veiligheidsregio’s. Dat geldt zowel de aanpak als de uitkomsten van de risico-inventarisatie.

Actuele voorbeelden die de noodzaak van het managen van risico’s onderstrepen zijn:

- de inflatieontwikkeling en schaarste ‘in de markt’ met als gevolg stijging van prijzen m.n. van het (brandweer)materieel en -materiaal maar ook voor (ICT) dienstverlening en daarnaast een mogelijke stijging van het rentepeil;
- enerzijds de blijvende aandacht van het tijdig en goed kunnen (blijven) inspelen op bestrijding van crises, zoals (eerder de coronapandemie en) de opvang van vluchtelingen, en anderzijds de dreiging van (rijks)bezuinigingen op de budgetten voor crisisbestrijding;
- mogelijke onverwachte c.q. hogere kosten bij het realiseren van verduurzamingsdoelen, zoals extra onderhoudskosten bij elektrificatie van voertuigen (risico vervroegde vervanging van accu’s) en meerkosten aanleg/instandhouding (elektriciteit)voorzieningen;
- (mogelijk) aanpassingen aan (installaties in) kazernes en vervanging van inrichting in kazernes, waarover bij de demarcatiebesprekingen onvoldoende duidelijk is geworden voor wiens rekening de kosten komen;
- (mogelijke) verontreiniging van grond/bodem bij kazernes en oefenterreinen en de daarmee samenhangende kosten van (mogelijke) sanering van grond;
- toegenomen landelijke aandacht voor PTSS klachten bij uitvoering van (brandweer)taken in de veiligheidsregio’s met de daarbij komende kosten en
- mogelijke claims van betrokkenen als gevolg van door VNOG genomen besluiten en uitgevoerde – en gehandhaafde maatregelen ter bestrijding van crises, dit risico laat zich nu niet kwantificeren.

In deze paragraaf wordt de actuele risico-inventarisatie voor de begroting 2026-2029 weergegeven met het daarbij benodigde weerstandsvermogen.

Risico-inventarisatie

Algemeen

Bij de uitvoering van het risicomanagement in 2024 zijn, in het kader van de P&C-cyclus, de risico's beoordeeld en (op)nieuw opgehaald t.b.v. het opstellen van de Kadernota 2026-2029. Voor het opstellen van deze begroting zijn deze gegevens, waar mogelijk/nodig, marginaal getoetst.

Inventarisatie

In de kadernota 2026-2029 is een toelichting gegeven welke risico's, met de daarbij gegeven kwantificering, door uitvoering van maatregelen en (externe) ontwikkelingen zijn gewijzigd ten opzichte van de vorige begroting en kadernota over de periode 2025-2028. Na de hieronder weergegeven tabel worden enkele belangrijke risico's kort verder toegelicht.

Risicoregister VNOG: uitwerking t.b.v.de begroting 2026 in tekst

Gekwantificeerde risico's				
Nr.	Risico's en oorzaken	Kans in %	Effect in euro's	Weerstands-capaciteit (euro's)
			bedrag	
1	Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, na de invoering van de nieuwe Omgevingswet. Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	50%	200.000	100.000
2	(On)voldoende bezetting /inzet en (extra) kosten werving vrijwilligers op kazernes door groter verloop/uitstroom en schaarste vrijwilligers.	70%	558.000	391.000
3	Teveel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding (Arbeidstijden).	10%	50.000	5.000
4	Hogere prijzen; exploitatiekosten stijgen uit boven (verwachte) prijsindex. Wereldwijde ontwikkelingen w.o. gewijzigde verhoudingen tussen vraag en (schaarste van) aanbod, doen de grondstof- en materiaalprijzen stijgen.	70%	760.000	532.000
5	Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 t.a.v. materiële kosten door vertraging vervanging - en/of wijzigingen inzichten vervanging materieel.	50%	91.000	46.000
6	Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 t.a.v. personele kosten (vergoedingen/opleidingen/trainingen vrijwilligers) als gevolg van voortschrijdende inzichten benodigd aantal vrijwilligers in samenhang met (beschikbare) materieel (vorig punt).	70%	150.000	105.000
7	Uitval materieel repressieve inzet incidentbestrijding door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.	30%	90.000	27.000
8	Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie. Extra prijsstijgingen nog aan te schaffen blusmaterieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisereserve.	50%	333.750	167.000
9	Onvoldoende oefenmogelijkheden Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel. Oefenmogelijkheden beperkt bij niet voldoen vakbekwaamheidspleinen aan eisen RI&E.	30%	25.000	8.000
10	Hogere kosten uitvoering elektrificatie voertuigen mobiliteitsplan. Extra kosten (onderhoud) bij doorvoeren elektrificatie , nog onzeker.	30%	500.000	150.000
11	Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties voortvloeiende uit afspraken en (wettelijke) eisen (w.o. RI&E).	50%	600.000	300.000
12	Extra -/ vervroegde investeringen/kosten vervanging PFAS-houdende materialen/kleding. Vanuit voorschrijdende ontwikkelingen en - wetgeving dienen PFAS houdende materialen (bluskleding/-laarzen), versneld te worden vervangen.	50%	900.000	450.000
13	Extra kosten tijdelijke huisvesting (w.o. verbindingen) en faciliteiten kantoorpersoneel. Aanpassingen werkplekfaciliteiten en verbindingen (crisiscentrum) ter overbrugging naar huisvesting 1-post.	50%	200.000	100.000
14	Digitale verstoring (hack systemen), verhinderen uitvoering taken bij crisis en alle ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door uitval ICT systemen.	30%	500.000	150.000

15	Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers) door onjuiste gegevens, -berekeningen en ontoereikende kennis en controles.	10%	450.000	45.000
16	Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. aanbestedingen) door onjuist inkoopproces en demarcatie problematiek.	10%	150.000	15.000
17	Onvoorziene kosten aanspraken van personeel na dienstongevallen door veranderingen in de verzekeringsmarkt en gewijzigde mogelijkheden van dekking.	10%	300.000	30.000
18	Stijging reële bijdrage aan NIPV door bijv. nieuwe taken.	10%	85.500	9.000
19	Stijging financieringskosten bij aantrekken leningen (vreemd vermogen), door stijging van het rentepercentage.	50%	900.000	450.000
20	Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)). Processen rond persoons-gerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegevens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	10%	300.000	30.000
21	Hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig). Na opzegging door het Witte Kruis van het (doorlopend) contract voor inhuur van OVDG'en ontstaat het risico dat de uitvoering van deze taak door de VNOG zelf, hogere kosten met zich brengt.	10%	250.000	25.000
22	Wegvallen OTO-stimuleringsgelden specifieke omgeving 'LCMS-GZ'. De aansluitkosten (voor de OTO-module) stijgen na het wegvallen van de subsidie vanuit het regionaal netwerk acute zorg. Gebruik van de 'LCMS-GZ' is in belang van VNOG/GHOR.	70%	75.000	53.000
				3.188.000

Niet kwantificeerde risico's				
Nr.	Risico's en oorzaken	Kans in %	Effect in euro's	Weerstands-capaciteit (euro's)
			bedrag	
1	Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o. relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers). Uitkomst project Taakdifferentiatie: afschaffing consignatie en kazernerij vrijwilligers; mogelijke alternatieven (parttime aanstellingen) duurder.			
2	Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding door langer gebruik bestaand materieel.			
3	Onvoldoende financiële middelen voor (toekomstige) crises. Voortschrijdende ontwikkelingen w.o. bezuinigingen bij (decentrale) overheden kunnen leiden tot ontoereikende dekking van (structurele) kosten voor (bijv.) coördinatietaken door VNOG.			
4	Uitwerking (operationele) uitvoering demarcatie. De uitwerking/uitvoering van de demarcatieafspraken kan nog leiden tot onvoorziene (financiële) situaties c.q. tegenvallers.			
5	Verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS/stikstof. Mogelijke kosten sanering PFAS grond-/bodemverontreiniging en beperking ontwikkelingen.			
6	Posttraumatische stressstoornissen (PTSS) a.g.v. uitvoering van (repressieve) taken. Landelijk wordt (meer) aandacht gevraagd voor PTSS klachten bij uitvoering van (brandweer)taken bij Veiligheidsregio's.			
7	Organisatie van de brandweezorg in Apeldoorn bij/na realisatie 1-post. De roostering en het voldoende beschikbaar krijgen van (beroeps)medewerkers met de vereiste (brandweer)kwalificaties is (nog) een risico c.q. uitdaging, na realisatie van 1-post in Apeldoorn			

Op basis van een marginale toetsing van de risico's, na het opstellen van de Kadernota 2026-2029, en de overwegingen van het managementteam, zijn de volgende aanvullende overwegingen te geven (bij de niet gekwantificeerde risico's):

- bij het risico van *verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS/stikstof*: aan PFAS is 'stikstof' toegevoegd, aangezien de aanwezigheid daarvan beperkingen met zich kan brengen bij verdere ontwikkelingen zoals (ver-/nieuw)bouw en verdere aanpassingen van de door VNOG gebruikte (oefen) terreinen;
- bij het risico van *PTSS (posttraumatische stressstoornissen) a.g.v. uitvoering van (repressieve) taken* bij de brandweer, wordt aangegeven dat daarvoor landelijk (meer)

aandacht wordt gevraagd; dit heeft geleid tot de volgende landelijk uniforme stelling-name:

“Tot op heden gaan veiligheidsregio’s verschillend om met medewerkers met PTSS-symptomen. Voor veiligheidsregio’s wordt op dit moment een landelijke regeling voor PTSS uitgewerkt. Met deze regeling wordt PTSS voor veiligheidsregio’s als beroepsziekte erkend. Dit in navolging van bijvoorbeeld Defensie en Politie. Een belangrijk onderdeel van de regeling zijn preventieve maatregelen om PTSS te voorkomen. In de regeling is een bepaling opgenomen dat ook erkende PTSS-gevallen met terugwerkende kracht rechten kunnen ontleenen aan de regeling. Verder is de minister gevraagd bij te dragen aan de collectieve kosten voor uitvoering van de regeling. Afhankelijk van de parlementaire besluiten over de voorjaarsnota worden hiervoor gelden toegekend.

Bij het ingaan van deze regeling bestaat een (financieel) risico voor toepassing van de regeling met terugwerkende kracht en de mogelijke negatieve uitkomst over de voorjaarsnota waardoor alle inspanningen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties op dit gebied door de eigen Veiligheidsregio moeten worden gedragen” en

- bij het risico van *het (on)voldoende tijdig uitgerust zijn van de brandweezorgorganisatie met name bij/na de realisatie 1-post in Apeldoorn*. Onder andere in het kader van de nieuwe één-post in Apeldoorn wordt gezien hoe de organisatie van de brandweezorg in Apeldoorn vorm gegeven gaat worden. Hierbij worden onder andere bestaande vraagstukken over de roostering enerzijds en het beschikbaar hebben van voldoende beroepsmedewerkers met de vereiste brandweerkwalificaties anderzijds in evenwicht gebracht. Indien nodig komen wij hier in toekomstige kadernota’s/begrotingen op terug.

Specifiek gekoppeld aan het gegeven dat VNOG de paraatheid organiseert met een relatief groot aantal vrijwilligers (vgl. benchmark 2019 Berenschot), ligt een aantal risico’s besloten die VNOG bovengemiddeld kunnen raken. Hierbij moet worden gedacht aan:

- de financiële compensatie voor mogelijk stijgende werkgeverslasten via bijv. het gemeentefonds, kan VNOG een nadelig herverdeeldeffect opleveren en
- de maatschappelijke trend van daling van de bereidheid om zich langdurig te binden aan vrijwilligerswerk, mogelijk gecombineerd met een gevoeld gebrek aan lokale identiteit bij de plaatselijke brandweerposten.

Het berekende bedrag als (benodigde) weerstandscapaciteit is tot stand gekomen door rekening te houden met de kans dat het risico zich kan voordoen en het daarbij behorende financiële effect. Voor een deel van de risico’s is het nog te vroeg of te onduidelijk om de financiële effecten ervan te (kunnen) berekenen (zie het overzicht ‘Niet gekwantificeerde risico’s’). Bij de inventarisatie van de risico’s is ook gekeken naar de mogelijke oorzaken ervan en de te nemen maatregelen voor het matigen, overdragen, vermijden of accepteren ervan. Een uitgebreider overzicht van de gekwantificeerde - en niet-gekwantificeerde risico’s, waarin ook de oorzaken, beheersmaatregelen en een mogelijke getalsmatige onderbouwing is opgenomen, is in bijlage 8 te vinden.

De bewaking van de (uitvoering van de) te nemen maatregelen zal opnieuw plaatsvinden gaande het (begrotings)jaar en zichtbaar (moeten) worden in de te presenteren financiële rapportages.

De gevolgen van bovenstaande voor de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio, komen hierna in deze paragraaf aan de orde.

Weerstandscapaciteit

De weerstandsratio bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog resterende risico's overblijven (benodigde weerstandscapaciteit).

Het beschikbare - en de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen. De weerstandsratio wordt daarbij gedefinieerd als quotiënt (uitkomst van de deling) tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende").

Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer kan worden bereikt.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag wat nodig is op basis van de financieel gekwantificeerde risico's.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van middelen dat beschikbaar is om de risico's financieel af te dekken. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringsreserve en de (begrote) post Onvoorziene uitgaven. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet de (tijdelijke) bestemmingsreserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden.

De Algemene reserve is voor afdekking van risico's (vastgestelde doel van de reserve, zie bijlage 4 en vastgestelde begrotingsuitgangspunten in Kadernota en begroting, zie paragraaf 5.1.) en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit AB besluiten, zoals daarvan o.a. sprake is bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat.

De Bedrijfsvoeringsreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen (zie bijlage 4 en paragraaf 5.1.). De Bedrijfsvoeringsreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit en telt derhalve mee voor de afdekking van risico's.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit begroting 2026		€
Saldo Algemene reserve		1.135.114
Saldo Bedrijfsvoeringsreserve *)		2.580.319
Post onvoorzien		250.000
Beschikbaar weerstandsvermogen		3.965.433

* hierbij is rekening gehouden met de genomen besluiten tot toekomstige besteding in 2025 e.v. jaren, ad. € 1.859.800; de storting in deze reserve vanwege de verlaagde huur van de Europaweg verloopt budgettair neutraal.

Berekening van de ratio weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen VNOG begroting 2026		€
Beschikbare weerstandscapaciteit		3.965.433
Benodigde weerstandscapaciteit		3.188.000
Ratio		1,2

Toelichting

De berekende waarde van de weerstandsratio voor de begroting 2026-2029 komt uit op 1,2 en bevindt zich daarmee in het midden van de door het bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4.

Financiële kengetallen VNOG

	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote	23%	77%	95%	86%	79%	69%
Solvabiliteitsratio	43%	19%	17%	15%	15%	14%
Exploitatieruimte	10,00%	-2,86%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Toelichting op de kengetallen

Algemeen

Bestuurlijk zijn er voor de VNOG geen normen vastgesteld waaraan de berekende kengetallen moeten voldoen. Provincies hanteren als toezichthouders op gemeenten en ook gemeenschappelijke regelingen, de signaleringswaarden die het Rijk gebruik bij stresstesten om mede de financiële positie van de zgn. 100.000+ gemeenten te toetsen. Deze signaleringswaarden zijn in onderstaande tabel weergegeven.

	Categorie		
	A= minste risico	B - gem. risico	C = meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90%-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%- 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	begr. > 0%	begr. = 0	begr.< 0%

De kengetallen geven alleen in relatie tot elkaar een beeld. Wanneer dit beeld verontrustend is kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en er dus maatregelen nodig zijn om deze situatie te verbeteren. Aan de hand van de voor de VNOG berekende positie valt op te maken wat de status is bij het opstellen van de (meerjaren)begroting 2026-2029.

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente/aflossing) op de eigen middelen. De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

Bij de begrote cijfers voor 2026-2029 is uitgegaan van een toename van de investeringen op basis van de Toekomstvisie. Ter financiering van deze investeringen is in 2024 een deel van het benodigde vreemd vermogen aangetrokken in de vorm van leningen met een looptijd van 15 jaar. Voor de komende jaren wordt rekening gehouden met nog meer aan te trekken financiering.

De berekende netto schuldquote valt grotendeels in de categorie 'minste risico'. In de loop van het meerjarenperspectief loopt dit risico (tijdelijk) op door een hogere schuldenlast als gevolg van een forse toename van de investeringen. Dit wordt veroorzaakt door de toename van de aflossingsverplichtingen met de daarbij behorende afname van de liquide middelen. Daarbij is - op basis van de uitgangspunten in de Kadernota 2026-2029 - vanaf 2027 gerekend met een hogere benodigde bijdrage van de gemeenten ter dekking van de gestegen kapitaalslasten.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen). Hierbij geldt hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de VNOG.

De berekende ratio bedraagt over 2026: 17% en valt daarmee in de categorie: meeste risico. Dit kengetal neemt verder af in de loop van de weergegeven jaren. De oorzaak daarvan is dezelfde als toegelicht bij de netto schuldquote. Voor lokale overheden i.c. een gemeenschappelijke regeling moet deze ratio anders beoordeeld worden dan bij een bedrijf.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. Het gaat daarbij om de ruimte die wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

5.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het (brandweer)materieel is eigendom van VNOG. De kazernes worden beschikbaar gesteld aan VNOG. Over het gebruik ervan en de vergoeding ervoor zijn demarcatieafspraken gemaakt.

In 2013 heeft VNOG, in afstemming met de belastingdienst, de eigendom van een viertal brandweerkazernes tijdelijk overgenomen van de betreffende gemeenten, met de afspraak dat de kazernes na een bepaalde termijn weer terug zouden gaan naar de gemeenten. Inmiddels zijn de kazernes van Heerde, Harderwijk en Apeldoorn-Zuid (Saba) weer terug in eigendom overgegaan naar de gemeenten. De overgang van de kazerne Doetinchem naar de gemeente Doetinchem volgt nog.

Voor Apeldoorn bestaat het voornemen om drie brandweerposten samen te voegen tot één post. Die nieuwe locatie wordt dan ook de (centrale) werkplek van het management, de staf, ondersteunend personeel en bepaalde afdelingen van VNOG (kantoorlocatie), alsmede de locatie van de crisisruimten en beoogd veiligheidscentrum. Deze locatie blijft eigendom van de gemeente Apeldoorn.

De kapitaalgoederen voor rekening van VNOG zijn de voertuigen en overig materieel waarop wordt afgeschreven. Voor dit materieel wordt regio-breed met één beheerssysteem gewerkt. De planning van het onderhoud vindt plaats volgens regionaal en landelijk vastgestelde intervallen en protocollen.

5.4. Financiering en Treasury

Inleiding

De paragraaf treasury is één van de voorgeschreven paragrafen als onderdeel van de begroting. Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

Om te kunnen voldoen aan de eisen van de Wet Financiering decentrale overheden (wet fido) moet de Veiligheidsregio twee treasury-instrumenten hanteren. Dit zijn het treasurystatuut en de treasuryparagraaf. In de treasuryparagraaf wordt aangegeven welke de gestelde doelen zijn. De RUDDO (Regeling Uitzetting Derivatens Decentrale Overheden) is voor VNOG niet van toepassing.

Algemene ontwikkelingen

Het gemeentelijk brandweermaterieel en (tijdelijk) vier kazernes zijn na wijziging van de Wet op de Veiligheidsregio's, eind 2013 in eigendom overgedragen aan VNOG. Eind 2023 zijn twee kazernes weer terug verkocht aan de gemeenten, een andere kazerne was eerder al terug overgegaan. Het moment van de overdracht van de laatste kazerne aan de gemeente is nog onduidelijk. De totale omvang van de vaste activa bedroeg eind 2024 circa € 40,8 miljoen.

De financieringsbehoefte kan worden gedekt door langlopende leningen, kasgeldleningen en bankkredieten en de inzet van reserves. In de afgelopen jaren is vooral gebruik gemaakt van langlopende leningen en de inzet van reserves. In de komende jaren zal de VNOG voor vervanging van het brandweermaterieel en de herfinanciering van aflossingen regelmatig nieuwe leningen gaan aantrekken op de momenten dat dit nodig wordt geacht. VNOG heeft ter voorkoming van het risico op rentestijging van aan te trekken financiering, in 2024 voor € 42 miljoen aan leningen vastgelegd te storten in de jaren 2024 t/m 2026. Met deze financiering kan onder andere de aanschaf van de 75 nieuwe blusvoertuigen worden betaald. Voor het resterende deel van de nog aan te trekken financiering blijft VNOG een renterisico lopen.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden moeten schatkistbankieren. Schatkistbankieren houdt in dat financiële middelen die door VNOG worden aangehouden op bankrekeningen boven een bepaald bedrag worden afgeroomd en via een rekening-courant verhouding ten gunste van de Nederlandse schatkist worden gebracht. Hierdoor hoeft de Nederlandse staat minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld afnemen. Decentrale overheden krijgen op deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. Vanaf 2022/2023 wordt er weer meer rente vergoed voor de aangehouden rekening-courant tegoeden waaronder ook de tegoeden in de schatkist. Voor 2026 zal het drempeelbedrag voor het aanhouden van tegoeden buiten de schatkist voor VNOG rond de € 1.500.000 bedragen.

Risicobeheer

Om de risico's van financiering zoveel mogelijk te beperken zijn er twee normen die gerapporteerd moeten worden: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

Bij het behouden van liquiditeit en het financieren van activa wordt, waar dat mogelijk is, gebruik gemaakt van kortlopende geldleningen. Dit heeft twee voordelen:

1. er kan snel worden ingespeeld op schommelingen in de financieringsbehoefte en
2. het is een relatief goedkope financieringsvorm.

Tegenover deze voordelen staat echter het nadeel van de korte rentevastheid (renterisico). Om dat risico te beperken wordt in de wet FIDO aangegeven dat als uitgangspunt geldt dat langlopende investeringen langlopend gefinancierd moeten worden. Hiermee wordt voorkomen dat als gevolg van renteontwikkelingen op de geldmarkt er problemen in de begroting zullen gaan ontstaan.

Daarnaast is er een kasgeldlimiet ingesteld. Daarmee worden de decentrale overheden gedwongen zich niet te veel te laten leiden door de voordelen van kortlopende financiering. De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de externe korte geldpositie. Deze zogenaamde netto vlottende schuld mag op bepaalde peildata maximaal 8,2% bedragen van het totaal van de begroting van VNOG. De totale omvang van de programmabegroting van VNOG bedraagt in 2026 ruim € 80 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee afgerond € 6,5 miljoen. Door tijdig en in voldoende mate langlopende leningen af te sluiten, zal voorkomen worden dat de kasgeldlimiet te lang, dat wil zeggen meer dan twee achtereenvolgende kwartalen, wordt overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de vaste schuld. Deze norm bepaalt dat tot maximaal 20% van het begrotingstotaal van het betreffende dienstjaar, aan leningen in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. De vaste schulden die VNOG kent bestaat uit leningen ter financiering van de onroerende en roerende activa. Zij variëren in looptijd van 10 tot 15 jaar. VNOG heeft ter financiering van vervangingsinvesteringen voor materieel, materiaal en apparatuur extra leningen aangetrokken in 2024. Bij de bepaling van de looptijd van de nieuw af te sluiten leningen en hun vaste aflossings- en renteherzieningsmomenten, zal met de renterisiconorm rekening worden gehouden.

Onderstaand is de informatie inzake het renterisico weergegeven zoals door de modelstaat B van de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden wordt vereist. Uit deze staat blijkt dat VNOG ruim binnen de kaders van de renterisiconorm blijft.

Jaar	2026	2027	2028	2029
Berekening norm				
Begrotingstotaal 1)	83.500.000	89.000.000	90.000.000	90.000.000
Percentage	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	16.700.000	17.800.000	18.000.000	18.000.000
Renteherzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Aflossingen:				
Lening BNG - 15 jaar - 40110312	166.667	166.667	166.667	166.667
Lening BNG - 10 jaar - 40110766	500.000	0	0	0
Lening BNG - 10 jaar - 40111179	300.000	300.000	0	0
Lening BNG - 10 jaar - 40111678	600.000	600.000	600.000	0
Lening BNG - 10 jaar - 40111883	400.000	400.000	400.000	0
Lening BNG - 10 jaar - 40112457	400.000	400.000	400.000	0
Lening BNG - 15 jaar - 40117375	600.000	600.000	600.000	600.000
Lening BNG - 15 jaar - 40117376	800.000	800.000	800.000	800.000
Lening NWB - 15 jaar - 40426	600.000	600.000	600.000	600.000
Lening NWB - 15 jaar - 40427 (v.a. 2/1/26)		800.000	800.000	800.000
Aan te trekken in 2025 € 20 miljoen	1.333.333	1.333.333	1.333.333	1.333.333
Aan te trekken in 2026 € 13 miljoen		866.667	866.667	866.667
Aan te trekken in 2027 € 3 miljoen			200.000	200.000
Renterisico	6.450.000	6.866.667	6.766.667	5.366.667
Ruimte onder rente risiconorm	10.250.000	10.933.333	11.233.333	12.633.333

Renteberekening begroting

Voor de kapitaalslasten hoeft in de begroting 2026 geen rekening meer worden gehouden met een specifieke rentetoerekening voor kazernes, zoals daarvan in voorgaande jaren wel sprake was i.v.m. met de daarvoor specifiek aangetrokken leningen. Voor alle investeringen wordt een (omslag)rentepercentage van 1,70% gehanteerd.

Rentetoerekening begroting 2025 * € 1.000		
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€	1.361
De externe rentebaten	€	
Saldo rentelasten en rentebaten	€	1.361
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€	1.361
Aan taakvelden toegerekende rente, gemm.1,7%	€	-1.361
Renteresultaat op het taakveld Treasury	€	0

De geprognostiseerde boekwaarde van de activa die integraal wordt gefinancierd over 2026 bedraagt circa € 80 mln. De aan de programma's toegerekende rente bedraagt 1,7% over genoemde boekwaarde en komt uit op circa € 1.360.000.

5.5. Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf Bedrijfsvoering is een voorgeschreven onderdeel en is bedoeld om de bedrijfsvoering toe te lichten. In de VNOG-begroting is het separate programma 'Bedrijfsvoering' opgenomen, zie hoofdstuk 3. In hoofdstuk 3 staan de beleidsdoelen en (reguliere) activiteiten van de afdeling Bedrijfsvoering. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt ingegaan op diverse andere onderdelen van de bedrijfsvoering en ontwikkelingen hierop.

Vastgoed en Facilitair

Per 2023 voert VNOG bepaalde facilitaire taken in de kazernes uit, zoals vastgelegd in de 'Regeling Demarcatie' die is afgesloten tussen de colleges en het AB. De Regeling geeft aan welke partij (gemeente of VNOG) voor welke facilitaire c.q. huisvestingstaak in de kazernes verantwoordelijk is. De gemeente is (en blijft) de gebouweigenaar, terwijl VNOG de opstal gebruikt. De kosten voor VNOG worden via twee verschillende financiële werkwijzen met de gemeenten verrekend: een deel van de kosten (van specifiek gemarkeerde taken) wordt bij de 22 gemeenten gezamenlijk in rekening gebracht via het reguliere verdeelmodel. Het andere deel van de kosten (de facilitaire kosten) wordt vier jaar (2023 t/m 2026) per individuele gemeente afgerekend, waarbij de eindafrekening plaatsvindt op basis van de werkelijke kosten. Deze individuele verrekening heeft dan geen effect op de andere gemeenten.

De Regeling bevat naast de taakverdeling ook de afspraak dat de gemeenten de panden uiterlijk 1 januari 2025 op orde zouden brengen qua Arbo-vereisten en voorzieningen, waarbij wel rekening wordt gehouden met beschikbare faciliteiten in de buurt van de kazernes en eventuele lopende/geplande nieuw- of verbouwtrajecten. Waar nodig vindt in 2026 met betreffende gemeenten nader overleg plaats rondom deze Arbo-vereisten/-voorzieningen, daar waar ze nog niet voor 1-1-2025 gerealiseerd waren, omdat er bijvoorbeeld verbouwingen aan zaten te komen.

Conform de Regeling is er een periodiek overleg met de gebouwbeheerders om zaken af te stemmen. Dit overleg gaat ook in 2026 weer door. Te bespreken punten zijn onder andere de algehele stand van zaken, de samenwerking, lopende kwesties, komend onderhoud, nieuw- en verbouw en duurzaamheidsmogelijkheden. VNOG is steeds nauw betrokken bij deze onderwerpen die de gebouweigenaren (gemeenten) uitvoeren.

Een overzicht van de voornaamste nieuw- en verbouwprojecten in 2026:

Start/lopende nieuwbouwprojecten in 2026:	Nieuwbouw 1-post Apeldoorn Nieuwbouw Terwolde Nieuwbouw Oene
Lopende verbouwprojecten die doorlopen in 2026 en/of in 2026 worden afgerond:	Renovatie kazerne Nunspeet Verbouw Barchem Verbouw Gorssel Verbouw Laren Verbouw Lochem
Lopende nieuwbouwprojecten die doorlopen in 2026 en/of in 2026 worden afgerond:	Nieuwbouw Voorst

Eén van de lopende nieuwbouwtrajecten is de nieuwe één-post in Apeldoorn. Deze nieuwe brandweerpost vervangt drie andere posten in het stedelijk gebied van Apeldoorn en hier wordt ook een kantoorfunctie van VNOG in ondergebracht, als waar mogelijk ook andere functionaliteiten op het gebied van veiligheid, zodat een breed veiligheidscentrum kan ontstaan. Dit is een

groot project dat qua voorbereidingen al enige jaren loopt. De oplevering van de nieuwbouw is voorzien in 2027. VNOG trekt samen op met de gemeente Apeldoorn, die bouwheer is.

VNOG heeft in 2023/2024 in twee stappen de voormalige kantoorlocatie aan de Europaweg in Apeldoorn verlaten, omdat de eigenaar (politie) zelf de ruimtes nodig had. Begin 2025 was de kantoorlocatie Europaweg volledig verlaten. De teams/afdelingen zijn tijdelijk verspreid over bestaande andere kantoorlocaties van VNOG (door inschikken), medewerkers werken voor een deel vanuit huis en er wordt waar nodig gebruik gemaakt van externe locaties. Daarnaast zijn een paar teams en de crisisruimten van het multi-actiecentrum (het centrale knooppunt bij het bestrijden van een crisis) begin 2025 verhuisd naar een tijdelijk pand aan de Molenmakershoek 14 te Apeldoorn (in bezit van de gemeente Apeldoorn). Dit pand is gelegen náást de toekomstige nieuwe 1-post van Apeldoorn, dat de definitieve locatie zal worden. De crisisruimten moeten beschikken over eigen (beveiligde) dataverbindingen en noodstroom, die hier zijn gerealiseerd voor de tijdelijke locatie. Door te verhuizen naar een pand náást het toekomstige pand, kunnen deze verbindingen straks worden doorgetrokken naar het nieuwe pand. Zo is een optimale inzet van middelen bereikt.

Deze tijdelijke situatie van verspreid werken is niet ideaal, maar voor een overzienbare periode acceptabel, in afwachting op de nieuwe één-post van Apeldoorn. Er is hierbij ook in 2026 net als in voorgaande jaren blijvende aandacht of de taakuitvoering door deze tijdelijke huisvesting geen problemen ondervindt, alsmede voor het sociale aspect, nu de medewerkers her en der verspreid werken. Waar nodig worden maatregelen genomen als er zich problemen voordoen.

Duurzaamheid

De wereld staat voor een grote uitdaging om de leefbaarheid op onze planeet te behouden. In december 2021 heeft het algemeen bestuur een duurzaamheidsvisie voor VNOG vastgesteld die in 2022 is uitgewerkt in een duurzaamheidstrategie. De ambitie van VNOG is om de landelijke eisen te volgen en daar waar zich kansen voordoen, nog een stap verder te zetten, mits de (financiële) mogelijkheden dat toestaan en VNOG haar wettelijke kerntaken kan blijven uitvoeren.

De strategie en visie zijn uitgewerkt in een Klimaatplan. Gedurende die uitwerking is overigens ondertussen niet stil gezeten en zijn waar mogelijk alvast stappen gezet. In november 2024 heeft het AB het Klimaatplan behandeld. Vele beoogde acties in het Klimaatplan zijn al gedekt in de bestaande begroting. Maar niet voor alle acties waren middelen beschikbaar. Het AB heeft daarom een storting gedaan in de duurzaamheidsreserve. Via de duurzaamheidsreserve kunnen deze aanvullende kosten in de opstartfase worden gedragen, zodat er tempo kan worden gemaakt.

In het Klimaatplan staan de acties binnen de thema's inkoop, vastgoed, facilitair, mobiliteit, gedrag en VNOG specifieke activiteiten. De uitdaging is het verminderen van de CO₂-uitstoot. De belangrijkste thema's waarop de meeste winst te behalen valt, zijn 'vastgoed' en 'mobiliteit'.

Een groot deel van de uitstoot komt van het vastgoed. Dit is in bezit van de gemeenten. Acties op dit gebied liggen daarom primair bij de gemeenten (die ook zelf een opgave hebben voor het verduurzamen van gemeentelijke vastgoed) en gaan altijd in nauwe afstemming met de gemeenten. De diverse nieuwbouw- en verbouwtrajecten komende jaren bieden daarbij een extra kans om stappen te zetten.

Ramingsgrondslagen budget kapitaallasten

Het budget voor kapitaallasten berust op de volgende ramingsgrondslagen:

- Het MJIP (meerjarig investeringsprogramma) voor de aan te vragen vervangingsinvesteringen.
- De staat van investeringen (investeringen die gereed zijn, waarop wordt afgeschreven).
- De overlopende investeringen uit voorgaande dienstjaren.
- De investeringen zijn onderscheiden naar vervanging en uitbreiding.
- De verdeling van investeringen over de jaarschijven 2026 tot en met 2029 is bepalend voor het jaar waarvoor (in de begroting) de kredieten worden aangevraagd. Na het beschikbaar stellen van het krediet worden verplichtingen aangegaan (bijvoorbeeld door het starten van een aanbestedingsprocedure).
- Er is gerekend met toevoegingen en onttrekkingen aan de egalisatiereserve conform het vastgestelde beleid.
- De afschrijvingstermijnen zijn opnieuw vastgesteld per 1 januari 2019. Over materieel/materiaal investeringen wordt lineair afgeschreven conform het beleid.
- Er wordt bij investeringen 1,7 % rente berekend over de boekwaarde aan het begin van het jaar plus de helft van de voorgenomen investeringen in het begrotingsjaar.
- De voorgenomen investeringen zijn geraamd inclusief prijsindex en BTW. Er wordt geen generieke indexering toegepast. Wel wordt rekening gehouden met reëel verwachte (toekomstige) prijsontwikkelingen.
- De kapitaallasten tenslotte, zijn geraamd na verwerking van bovenstaande punten, uitgaande van 100% van zowel de bestaande boekwaarden als de voorgenomen investeringen.

In de voorliggende meerjarenbegroting is het materieel spreidingsplan opgenomen voor wat betreft de huidige planning van de vervanging van de voertuigen. Na de aanbesteding van het in het kredietenoverzicht genoemde materiaal en materieel, kunnen de geraamde bedragen in het investeringsprogramma aan de uitkomsten van de aanbesteding worden aangepast. Navolgende tabel geeft de geraamde ontwikkeling van de kapitaallasten weer (bij de Kadernota 2027-2030 wordt de doorrekening (opnieuw) geactualiseerd):

Programma	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Risico- en crisisbeheersing	2.000	2.000	0	0
Brandweerzorg	8.733.000	10.586.000	10.279.000	10.109.000
GHOR	16.000	49.000	48.000	58.000
Bedrijfsvoering	1.280.000	1.494.000	1.549.000	1.790.000
	10.031.000	12.131.000	11.876.000	11.957.000
Mutaties egalisatiereserve afschrijvingen				
Toevoeging				
Onttrekking	3.944.000	6.054.000	5.783.000	5.864.000
Rente en afschrijving exclusief MKON en kazerne	6.087.000	6.077.000	6.093.000	6.093.000
MKON	32.000	35.000	54.000	53.000
Bijdrage 4 veiligheidsregio's	-23.900	-26.100	-40.300	-39.500
Bijdrage VNOG	8.100	8.900	13.700	13.500
Kazerne Vosselmanstraat	49.000	48.000		
Bijdrage gemeente Apeldoorn	-49.000	-48.000	0	0
Kazerne Doetinchem	219.000	219.000	219.000	177.000
Bijdrage gemeente Doetinchem	-219.000	-219.000	-219.000	-177.000
Kazernes	0	0	0	0

Ramingsgrondslag personeelskosten

De ramingsgrondslag voor de personeelsbegroting is de formatie, waarbij wordt gerekend met de laatste bekende gegevens uit het arbeidsvoorwaardenakkoord veiligheidsregio's, werkgeverslasten e.d. en de laatste trede van de functionele schaal (salarispeil 01-05-2024). Op het moment van opstellen van deze begroting wordt er onderhandeld over een nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord per 1 augustus 2025.

Innovatie

Innovatie is een belangrijk onderwerp voor VNOG en op alle afdelingen vinden innovatieve ontwikkelingen plaats, zie hiervoor ook hoofdstuk 3 bij de respectievelijke programma's. Nieuwe risico's en de snel veranderende werkelijkheid stellen andere eisen aan VNOG en vragen om flexibiliteit, veerkracht, nieuwe (advies) vaardigheden en innovatieve oplossingen. Er valt hierbij te denken aan de klimaatverandering, energietransitie, digitale veiligheid, nieuwe vereisten uit de Omgevingswet. VNOG bereidt haar medewerkers hierop voor en investeert steeds in (nieuwe en bestaande) samenwerkingen, zoals met het landelijke NIPV, andere veiligheidsregio's (zeker die in Oost-5), gemeenten, private partijen. Een paar innovaties op de Opgaven ter illustratie:

- Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden: implementatie van nieuwe bekapping voor de brandweer met innovatieve blusmiddelen met een veiliger, groter en effectiever koelend vermogen, integratie van kunstmatige intelligentie en drones en data-analyse ter verbetering van brandbestrijding en reddingsoperaties, interregionale en nationale samenwerking op het thema natuurbrandbeheersing en -bestrijding om op een innovatieve wijze kennis en vaardigheden verder uit te bouwen en zaken samen op te pakken (kenniscentrum).
- Opgave 1. Zelfredzaam & risicobewust: op basis van analyse van risico- en doelgroepen en gedragswetenschap (kennis over gedrag(sverandering) innovatieve projecten / campagnes / gedragsinterventies uitvoeren, verstevigen netwerk rondom gedrag en veiligheid en kansen benutten om met meer partners samen te werken bij campagnes.
- Opgave 2. Vakbekwaam & deskundig: implementatie van het nieuwe multi oefenbeleidsplan waarin innovaties (zoals AI) zijn meegenomen, gebruik van bodycams bij de brandweer ter vergroting van het lerend vermogen, versterken (advies) vaardigheden van adviseurs gericht op het toepassen van de nieuwe risicogerichte advisering en op actuele nieuwe thema's, monitoren bevolkingszorg met innovatieve tool, nieuwe samenwerkingsvormen met externe partijen op basis van de proef uit 2025.
- Opgave 3. Sterke informatiepositie: betere voorbereiding van de brandweer op informatie gestuurd werken door samenwerking met partijen uit onderwijs en bedrijfsleven en overheid (project), gebruik innovatieve Business-Intelligence-tools gevuld met eigen gegevens / gegevens van netwerkpartners, die na verwerking zichtbaar worden gemaakt in dashboards voor leidinggevend, doorontwikkeling VIK, project witte informatiebron Oost-5, waarmee permanente monitoring van het geneeskundig beeld en de actuele beschikbaarheid van acute zorg mogelijk wordt.
- Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers: versterken gebruik BI-tools voor monitoring bedrijfsvoering, uitvoeren nieuwe programma's rondom vitaliteit, duurzame inzetbaarheid, etc. op basis van de strategische personeelsplanning en het arbeidsmarktbeleid.

Privacy en security

In 2026 zal VNOG verdere stappen zetten in het verder verhogen van het volwassenheidsniveau voor zowel gegevensbescherming (Privacy) als informatieveiligheid (Security), in vervolg op het

Actieplan BIO AVG⁶. VNOG houdt hierbij rekening met en geeft uitwerking aan landelijke ontwikkelingen op deze twee terreinen.

Het continu blijven investeren in Informatieveiligheid is van cruciaal belang voor de continuïteit en betrouwbaarheid van onze organisatie. In een tijdperk waarin cyberdreigingen steeds geavanceerder en frequenter worden, is het essentieel om proactieve maatregelen te blijven nemen om onze gegevens en systemen te beschermen. Door te investeren in geavanceerde beveiligingstechnologieën, het trainen van personeel in best practices en het implementeren van robuuste beveiligingsprotocollen, kunnen we de risico's aanzienlijk verminderen. Bovendien draagt een sterke Informatieveiligheid bij aan de digitale weerbaarheid van de organisatie en het vertrouwen van onze burgers en ketenpartners.

Voor het terrein Security is de komst van belang van nieuwe Europese regelgeving, die is bedoeld om de cyberbeveiliging en de weerbaarheid van essentiële diensten in EU-lidstaten te verbeteren, waaronder de NIS2-richtlijn (die zich richt op digitale (cyber) risico's voor netwerk- en informatiesystemen) en de CER-richtlijn (die zich richt op de bescherming van organisaties tegen fysieke dreigingen, zoals de gevolgen van (terroristische) misdrijven, sabotage en natuurrampen). Voor de informatiebeveiliging wordt het steeds belangrijker om Security by Design toe te passen. Dit betekent dat bij de ontwikkeling en onboarding van nieuwe systemen in een vroeg stadium met de security-eisen rekening wordt gehouden.

Ook dient VNOG rekening te houden met de gevolgen van de verwachte landelijke vitaal-verklaring van de processen van de veiligheidsregio's. De eisen die aan organisaties en daarmee ook aan veiligheidsregio's worden gesteld als het gaat om privacy en security worden verder aangescherpt, mede in het licht van steeds toenemende cyberdreigingen.

Voor het terrein van de gegevensbescherming wordt het steeds belangrijker om Privacy by Design toe te passen, vergelijkbaar met Security by Design voor informatiebeveiliging. Privacy by Design houdt in dat in een vroeg stadium, bij de ontwikkeling van producten en diensten, zowel technisch als organisatorisch, een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens wordt afgedwongen. Dit brengt risico's vooraf in beeld waardoor achteraf geen reparatie hoeft plaats te vinden. De inzet van DPIA's (Data Protection Impact Analyse) in samenhang met het beheer van het verwerkingsregister hoort daarbij.

⁶ BIO: Baseline Informatiebeveiliging Overheid. AVG: Algemene Verordening Gegevensbescherming

5.6. Verbonden partijen

Inleiding

Een Verbonden Partij is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin VNOG een financieel en een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als VNOG aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als VNOG vertegenwoordigd is in het bestuur van de rechtspersoon of zeggenschap daarin kan uitoefenen.

Gelet op deze kwalificaties heeft VNOG geen verbonden partijen. VNOG heeft wel bestuurlijke of financiële belangen bij de volgende partijen: de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV), de Stichting Risicobeheer en Waarborgfonds Veiligheidsregio's, het Nederland Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), de Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO), het Veluws Bosbrandweer Comité (VBC) en de Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ).

Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)

De WVSV is een vereniging van de 25 veiligheidsregio's. De voorzitters van de veiligheidsregio's vormen de ledenvergadering. Het bestuur van de WVSV kent vijf zetels en bestaat uit bestuurders uit veiligheidsregio's. Het bestuur vormt tevens de onderhandelingsdelegatie, ondersteund door een vertegenwoordiging vanuit de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV), onder andere de directeur van VNOG. De WVSV wordt op het gebied van bedrijfsvoeringtaken ondersteund door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, NIPV.

De WVSV is vanaf januari 2022 aan de slag om namens de besturen van de veiligheidsregio's te onderhandelen met de werknemersorganisaties en afspraken te maken over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. De WVSV heeft hiermee het werk van de brandweerkamer van de VNG overgenomen. De WVSV is verantwoordelijk voor de arbeidsvoorwaarden van ca. 28.000 medewerkers, waaronder beroeps en vrijwillig brandweerpersoneel.

Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's

De Stichting Risicobeheer is een gezamenlijk expertisebureau waarmee de veiligheidsregio's collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. De Stichting Waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. De stichtingen zijn met name van belang voor het meedenken in de complexe zaken, het uniformeren van alle aanspraken binnen alle veiligheidsregio's, begeleiden van aanbestedingen en het afdekken van risico's welke we niet willen of kunnen verzekeren.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)

Het NIPV is een bij wet opgericht zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Een ZBO is een bestuursorgaan van de centrale overheid dat bij de wet, krachtens de wet bij algemene maatregel van bestuur of krachtens de wet bij ministeriële regeling met openbaar gezag is bekleed, en dat niet hiërarchisch ondergeschikt is aan een minister. De positie van het NIPV is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. De 25 voorzitters van de veiligheidsregio's vormen samen het algemeen bestuur van het NIPV. Het bestuur is verantwoordelijk voor alle taken en werkzaamheden die het NIPV uitvoert in het kader van de Wet veiligheidsregio's. Het bestuur stelt jaarlijks de begroting met bijbehorend jaarplan, de jaarrekening en het jaarverslag vast en eens per vier jaar een meerjarenbeleidsplan. Hiermee bepaalt het bestuur de ambitie van het NIPV. Ook is het bestuur verantwoordelijk voor concrete zaken als het certificeren van aanbieders van brandweeropleidingen. In de kaderwet ZBO's wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de begroting de

goedkeuring behoeft van de Minister. Eveneens wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de jaarrekening de goedkeuring van de Minister behoeft. Indien gedurende het jaar aanmerkelijke verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan tussen de werkelijke en de begrote baten en lasten dan wel inkomsten en uitgaven, doet een ZBO daarvan onverwijld mededeling aan de Minister.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO)

De BOGO ontwikkelt en verzorgt brandweeropleidingen in opdracht van zes veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur bestaat uit drie burgemeesters en de zes regionaal commandanten/directeuren van de aangesloten veiligheidsregio's. In principe is de stichting zelf aansprakelijk voor de schulden die worden gemaakt. De bijdrage aan de BOGO is direct gekoppeld aan het soort en aantal afgenomen opleidingen.

Veluws Bosbrandweer Comité (VBC)

De stichting het Veluws Brandweer Comité (VBC) is opgericht in 1951. Het VBC is een samenwerkingsverband van 20 gemeenten op de Veluwe met als doelstellingen:

- Het voorkomen en beperken van bos- en natuurbranden op de Veluwe;
- Het verrichten van alle verdere werkzaamheden die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het organiseren en coördineren van een systeem van detectie (onder meer via vliegtuigen, drones en meetapparatuur) van bos- en natuurbranden. De deelnemende gemeenten in het VBC behoren tot het werkgebied van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) en VNOG. De deelnemende gemeenten zijn: Apeldoorn, Arnhem, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Voorst en Wageningen.

Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ)

De SAMIJ is een netwerk-samenwerking. Het doel van dit netwerk is het borgen van een adequaat functionerende incidentbestrijding in het IJsselmeergebied als samenhangend risicowatersysteem. In dit netwerk zijn veel partijen actief en betrokken. Partijen met allen een eigen rol en taak in de incidentbestrijding. Daarom zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt tussen de veiligheidsregio's en waterschappen rondom het IJsselmeergebied en Rijkswaterstaat, de KNRM, Reddingsbrigade Nederland, de Kustwacht en de Nationale Politie. Het IJsselmeergebied bestaat uit het IJsselmeer en het Markermeer, IJmeer, de Gouwzee en de Randmeren, inclusief het Zwartemeer. De SAMIJ richt zich hierbij op de bovenregionale bestuurlijke- en operationele afstemming om een effectieve en efficiënte samenwerking te borgen voor incidentbestrijding in het IJsselmeergebied.

5.7. Openbaarheidsparaagraaf

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden en verplicht een bestuursorgaan tot actieve en passieve openbaarmaking van informatie. Op grond van artikel 3.5 (van de Woo) is een bestuursorgaan verplicht om jaarlijks in de begroting en de jaarrekening aandacht te besteden aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo. In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen een beschrijving gegeven van de activiteiten die worden uitgevoerd in 2026 op de thema's actieve en passieve openbaarmaking en verbetering van de informatiehuishouding.

Actieve openbaarmaking voor de verplichte categorieën documenten (artikel 3.3 Woo)

Onder actieve openbaarmaking vallen de activiteiten om de wettelijk verplichte informatie actief openbaar te maken en daarnaast een inspanningsverplichting om andere informatie (buiten de 17 verplichte categorieën, waarvan er voor VNOG 12 van toepassing zijn) op eigen initiatief openbaar te maken. Momenteel worden vanuit de verplichte categorieën de volgende gegevens gepubliceerd conform de wettelijke eisen: 1. Algemeen verbindende voorschriften; 2. Overige besluiten van algemene strekking; 3. Organisatie en werkwijze; 4. Bereikbaarheidsgegevens. Daarnaast publiceert VNOG op de eigen website de vergaderstukken van het algemeen bestuur (incl. ingekomen stukken) en de besluitenlijsten van het dagelijks bestuur. Volgens planning gaat in 2026 de plicht tot actieve openbaarmaking van de resterende categorie (beschikkingen) gelden, zodra die voor de 7 categorieën die voor 2025 waren voorzien, is gerealiseerd.

De inspanningsverplichting tot openbaarmaking voor andere documenten dan verplicht

Ten aanzien van de inspanningsverplichting om andere informatie actief openbaar te maken (art. 3.1 Woo) moet eerst helder worden welke ambitie VNOG daartoe heeft en zullen de landelijke ontwikkelingen rond de Woo-index gevolgd worden.

Verplicht platform voor actieve openbaarmaking (artikel 3.3.b Woo)

De openbaarmaking van de in de artikelen 3.3 en 3.3a genoemde documenten geschiedt elektronisch op een algemeen toegankelijke wijze via de Verwijsindex. Het is de bedoeling dat VNOG haar openbare informatie koppelt aan het platform, zodat iedere inwoner in de regio alle overheidsinformatie (van Nederland) via die plek kan vinden.

Passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek; hoofdstuk 4 Woo)

Passieve openbaarmaking is het openbaar maken van informatie n.a.v. een Woo-verzoek. Een dergelijk verzoek zal volgens de geldende regels uit de Woo worden afgehandeld.

De informatiehuishouding (Hoofdstuk 6 Woo)

Voor de verbetering van de informatiehuishouding worden de ontwikkelingen landelijk en binnen de VNG gevolgd. Het verbeteren van de informatiehuishouding heeft voortdurend onze aandacht. VNOG geeft uitvoering aan de bepaling uit de (huidige) Archiefwet dat overheidsorganisaties documenten in goede, geordende en toegankelijke staat moeten brengen en bewaren, en zorg moeten dragen voor de vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden. Dit krijgt ondermeer verder vorm met het inrichten van een nieuw Document management Systeem (DMS). In het kader van de Woo ligt er nadruk op de digitale archiefbescheiden.

Aanwijzing van een Woo-contactpersoon (artikel 4.7 Woo)

De Woo schrijft voor dat ieder bestuursorgaan één of meer contactpersonen heeft om vragen van burgers te beantwoorden over de beschikbaarheid van publieke informatie. Per 1 mei 2022 is bij VNOG een Woo- contactpersoon aangewezen.

5.8. Versterking crisisbeheersing en informatievoorziening (inzet BDuR-ophoging)

Inleiding

In de periode 2023 t/m 2026 verhoogt het Rijk stapsgewijs structureel de bijdrage aan de veiligheidsregio's. Dit betreft de BDuR (Brede Doeluitkering Rampenbestrijding). De doelstellingen achter deze ophoging van de BDuR zijn: versterking van crisisbeheersing (inclusief inbouwen/vergroten flexibiliteit) en versterking informatievoorziening (inclusief informatie-uitwisseling/samenwerking). Het zwaartepunt van de aanpak van recente en toekomstige crises bevindt zich namelijk op het bovenregionale, landelijke en nationale niveau; daar dienen de veiligheidsregio's, het Rijk en andere partners zich gezamenlijk beter op voor te bereiden.

Het Rijk heeft expliciet aangegeven dat de extra BDuR-middelen voor crisisbeheersing en informatievoorziening moeten worden ingezet en niet voor iets anders. De verhoging komt in vier tranches. De tranches voor 2023, 2024 en 2025 zijn uitgekeerd. In juni van elk jaar geeft het Rijk steeds definitieve duidelijkheid voor de tranche van het komende volgende jaar. Dus pas in juni 2025 wordt zeker of de laatste tranche (2026) wordt uitgekeerd en de plannen voor 2026 door- gang kunnen vinden. Dat is een belangrijk voorbehoud.

VNOG heeft in 2023 een meerjarig bestedingsplan opgesteld voor de totale (verwachte) BDuR-ophoging. In maart 2023 is dit plan door het AB vastgesteld en VNOG voert dit uit.

Nieuwe ontwikkeling: korting op BDuR

Eind 2024 werd duidelijk dat in de Rijksbegroting 2026 een structurele korting op de totale BDuR aan alle veiligheidsregio's is verwerkt van 10% (dus op 'reguliere' en 'opgehoogde' BDuR samen). Voor VNOG gaat het om een korting van € 1,1 mln. Het Veiligheidsberaad is landelijk in overleg met het Ministerie om te proberen deze korting af te wenden. De korting is onlogisch ge- let op dat het Rijk in 2023 juist is gestart met een stapsgewijze structurele ophoging van de BDuR. Bovendien vinden landelijk ook verkenningen plaats naar een mogelijke rol/taak voor de veiligheidsregio's in de weerbaarheidsversterkingsopgave van de samenleving. Een korting past daar niet bij.

Hangende de onzekerheid en wachtend op de landelijke besluitvorming heeft het AB op 12 december 2024 besloten om de jaarschijven 2025 en 2026 van het 'Bestedingsplan Ophoging BDuR' nog niet in uitvoering te nemen en voorlopig te bevriezen, om zo (tijdelijke) dekking voor de korting beschikbaar te hebben. Het zou immers onverstandig zijn om ons te committeren aan extra structurele uitgaven nu er onzekerheid bestaat over de structurele omvang van de ge- hele BDuR.

Mocht de korting toch wèl doorgaan, dan kan dit gevolgen hebben voor de ambities van VNOG, omdat dan een brede discussie moet plaatsvinden over taken en speerpunten van VNOG versus beschikbare middelen, waaronder de gemeentelijke bijdrage aan VNOG.

VNOG hoopt dat er snel meer duidelijkheid is en komt hier later op terug.

Uitvoering

Het eerder genoemde meerjarige 'Bestedingsplan Ophoging BDuR' is in 2023 in uitvoering geno- men. De onderwerpen in het bestedingsplan zijn over meerdere jaren opvolgend ingepland, zo- dat er een geleidelijke, op elkaar afgestemde opbouw plaatsvindt.

De acties in het kader van BDuR-ophoging worden in diverse afdelingen van VNOG uitgevoerd: in de afdeling RCB, in de afdeling GHOR en in de afdeling Bedrijfsvoering, alsmede wordt verbinding gelegd met de afdeling Brandweezorg. Er is ingezet op synergie over afdelings- en teamgrenzen heen. Door de doelen, activiteiten en middelen in deze separate paragraaf van de begroting op te nemen, kan de voortgang worden gemonitord. Daartoe zijn ook evaluatiemomenten voorzien, onder andere gedurende de reguliere rapportagemomenten in de P&C-cyclus. Zo kunnen plannen waar nodig worden bijgesteld, mocht de actualiteit (bijvoorbeeld de langdurige crisis die zich dan voordoet) daarom vragen.

De BDUR-ophoging versterkt de volgende Opgaven van VNOG:

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises

1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Doelen van de BDuR-ophoging per Opgave

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises*

- a. VNOG is beter in staat om zich voor te bereiden op toekomstige (langdurige) rampen en crises en om deze te managen als ze zich voordoen, doordat de betrokken teams op sterkte zijn gebracht.
- b. Inwoners, bedrijven, mede-overheden en partners krijgen een handelingsperspectief voor, tijdens en na (langdurige) rampen en crises.

1. *Zelfredzaam en risicobewust*

- a. Vergroten van de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van inwoners, bedrijven en instellingen met behulp van (innovatieve) risico- en crisiscommunicatie met als doel de weerbaarheid en veerkracht van de samenleving te verhogen.

2. *Vakbekwaam en deskundig*

- a. Vergroten van de kennis en vaardigheden van de betrokken medewerkers, door te investeren in capaciteiten, opleiden, trainen en oefenen.

3. *Sterke informatiepositie*

- a. Inrichten van een gegarandeerd Veiligheids Informatie Knooppunt (VIK) met 24/7 inzicht in een dynamisch risicobeeld dat de besluitvorming voor en tijdens crises ondersteunt en informatie uitwisselt met netwerkpartners (zowel bemensing VIK, als bemensing (technische) ondersteuning daarvan, als de onderliggende informatiesystemen).
- b. Bijdragen aan de landelijke gezamenlijke informatiepositie, waarvan de inrichting is neergelegd bij het NIPV (Nederlands Instituut Publieke Veiligheid) en het Rijk.
- c. Bijdragen aan de inrichting van 24/7 landelijke ondersteuning in coördinatie en informatiemanagement tussen veiligheidsregio's, Rijk en crisispartners, waarvan de inrichting is belegd bij het landelijke Knooppunt Coördinatie Regio's Rijk (KCR-2).

Activiteiten

De besteding van de vierde (tevens laatste) tranche van de BDuR-ophoging in 2026 volgt uit het meerjarige bestedingsplan dat in 2023 is gestart; de besteding sluit aan op de trajecten die in de voorgaande jaren zijn ingezet. Zoals hiervoor aangegeven: of deze activiteiten in 2026 kunnen worden uitgevoerd, hangt ervan af of de tranche 2026 wel wordt toegekend (juni 2025 duidelijkheid) en of de BDuR-korting per 2026 wel of niet definitief doorgaat en wat er besloten zal worden over hoe hier dan mee om te gaan. Zoals het AB besloten heeft op 12 december 2024, zijn

de activiteiten 2025 en 2026 uit het BDuR bestedingsplan hangende deze onzekerheid vooralsnog bevroren. De gevolgen van deze (tijdelijke) bevroering brengen we in beeld. Of de hierna beschreven acties in 2026 doorgang vinden, is op het moment van opstellen van deze begroting nog ongewis.

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. VNOG bereidt zich voor.

b. VNOG biedt handelingsperspectief.

RCB:

- breidt ondersteuning van gemeentelijke Bevolkingszorgprocessen verder uit;
- versterkt de Multi Operationele crisisorganisatie verder, in aansluiting op de stappen die in voorgaande jaren zijn gezet (o.a. doorontwikkeling scenariodenken en ontwikkeling kwaliteitszorgsysteem);
- versterkt de planvorming door een netwerk op te bouwen en in stand te houden, waaronder meer aandacht voor afstemming met buurregio's, landelijke afstemming maar ook grensoverschrijdend, bijv. in het kader van klimaatverandering, energietransitie en cyberveiligheid.

1. Zelfredzaam en risicobewust

- RCB en Bedrijfsvoering verzorgen de (regie en verbinding van) risico- en crisiscommunicatie, in aansluiting op de stappen die in voorgaande jaren hiervoor zijn gezet.

2. Vakbekwaam en deskundig

RCB:

- werkt samen met de GHOR, Brandweezorg en met de gemeentelijke Bevolkingszorg om te komen tot synergie en verdere onderlinge versterking;
- voorziet in een ketenoefening om de interactie tussen de teams te beoefenen;
- voorziet in trainingsmogelijkheden voor de flexibele schil die bij langdurige crises zou kunnen worden ingezet;
- stemt af met partners om te komen tot interregionale, landelijke en internationale oefeningen;
- ontwikkelt de oefeningen door naar een innovatief opleidingsprogramma;
- beheert, verrijkt en ontsluit een kennis- en oefenbank.

3. Sterke informatiepositie

RCB en Bedrijfsvoering:

- werken verder aan de inrichting van het informatieknooppunt (VIK), in aansluiting op de stappen die in voorgaande jaren hiervoor zijn gezet;
- leveren een bijdrage aan het Informatiegestuurde Veiligheidsbeeld Oost-5, in aansluiting op KCR2;
- voorzien in de technische ondersteuning van het VIK en de onderliggende systemen (o.a. datawarehouse), in aansluiting op de stappen die in 2023-2025 hiervoor zijn gezet;
- treffen een doorontwikkeling op de digitwin op de multi thema's (tool voor het informatieknooppunt VIK), in aansluiting op de stappen die in voorgaande jaren zijn gezet.

Middelen

	2026
	uitgaven
Programma bedrijfsvoering	
Loonkosten en bedrijfsvoeringskosten	625.500
Crisiscommunicatie	30.000
Programma risico- en crisisbeheersing	
Crisisorganisatie en vakbekwaamheid	115.700
Vicc/Risq	200.000
Loonkosten	1.030.000
Stelpost flexibel exploitatie budget	150.000
Programma GHOR	
Vakbekwaamheid	25.000
Loonkosten	56.000
totaal jaarschijven 2023 en 2024; 2025 en 2026 zijn bevroren	2.232.200

Bijlage 1. Kerngegevens

Aantal inwoners (per 1 januari 2024)

	Gemeente	Inwoners
1	Aalten	27.308
2	Apeldoorn	168.211
3	Berkelland	43.933
4	Bronckhorst	36.119
5	Brummen	21.286
6	Doetinchem	59.623
7	Elburg	23.906
8	Epe	33.168
9	Ermelo	27.856
10	Harderwijk	49.387
11	Hatterij	12.624
12	Heerde	19.226
13	Lochem	34.289
14	Montferland	36.873
15	Nunspeet	29.072
16	Oldebroek	24.281
17	Oost Gelre	29.969
18	Oude IJsselstreek	39.402
19	Putten	24.978
20	Voorst	25.377
21	Winterswijk	29.231
22	Zutphen	48.752
		844.871

Deze cijfers komen uit de definitieve CBS-gegevens van 1 januari 2024.

Bijlage 2. Gemeentelijke bijdragen 2026 en prognose 2027-2029

Het totaalbedrag aan gemeentelijke bijdrage voor 2026 is gebaseerd op de jaarschijf 2026 uit de voorgaande programmabegroting (2025) met daarbij opgeteld het effect van de Kadernota 2026.

Voor de verdeling van deze gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten wordt het verdeelmodel gebruikt. Dit verdeelmodel is vastgelegd in de GR VNOG. Als verdeelsleutel geldt de procentuele verdeling tussen de gemeenten die gebaseerd is op de verhouding per gemeente van het in de algemene uitkering van het gemeentefonds opgenomen bedrag voor het cluster openbare orde en veiligheid/subcluster crisisbeheersing en brandweer. Het verdeelmodel is ingegaan per 2017 en wordt éénmaal per vier jaar herijkt. In 2024 heeft dan ook een herijking plaatsgevonden die is ingegaan vanaf 2025. De percentages van het verdeelmodel in navolgende tabel gelden dus tot en met 2028. In 2028 vindt weer een herijking plaats, zodat per 2029 het bijgestelde verdeelmodel van kracht kan worden.

In het meerjarenoverzicht is **geen** rekening gehouden met de effecten van de nog komende jaarlijkse Kadernota's (dat kan ook niet, want ze zijn nog niet verschenen). Dus onder andere de gebruikelijke nog komende jaarlijkse loon- en prijsindexen (die in de Kadernota's staan) zijn **niet** verwerkt in het meerjarenoverzicht. Ook **niet** verwerkt in het meerjarenoverzicht is het toevoegen van de facilitaire kosten (demarcatie bijlage 3) vanaf 2027 aan het verdeelmodel in plaats van het afzonderlijk per gemeente te verrekenen, zoals nu nog gebeurt.

Het meerjarenoverzicht toont **niet** de ontwikkeling van programma 8 (zie bijlage 3); programma 8 komt nog separaat per betreffende gemeente erbij.

Gemeente	%	Kadernota 2026	Voorgestelde bijdrage 2026	Prognose bijdrage 2027	Prognose bijdrage 2028	Prognose bijdrage 2029
Aalten	3,15%	61.872	1.829.900	1.924.501	1.972.411	1.972.411
Apeldoorn	20,91%	410.424	12.138.561	12.766.092	13.083.904	13.083.904
Berkelland	5,13%	100.578	2.974.646	3.128.427	3.206.309	3.206.309
Bronckhorst	4,46%	87.585	2.590.396	2.724.312	2.792.134	2.792.134
Brummen	2,49%	48.891	1.445.991	1.520.745	1.558.604	1.558.604
Doetinchem	6,89%	135.224	3.999.345	4.206.100	4.310.811	4.310.811
Elburg	2,68%	52.585	1.555.225	1.635.626	1.676.345	1.676.345
Epe	3,97%	78.003	2.306.997	2.426.263	2.486.665	2.486.665
Ermelo	3,35%	65.696	1.943.015	2.043.463	2.094.335	2.094.335
Harderwijk	5,73%	112.420	3.324.890	3.496.778	3.583.830	3.583.830
Hattem	1,38%	27.127	802.285	843.761	864.767	864.767
Heerde	2,07%	40.598	1.200.702	1.262.775	1.294.211	1.294.211
Lochem	4,51%	88.561	2.619.236	2.754.644	2.823.221	2.823.221
Montferland	4,33%	85.059	2.515.679	2.645.733	2.711.598	2.711.598
Nunspeet	3,26%	63.891	1.889.631	1.987.320	2.036.794	2.036.794
Oldebroek	2,65%	52.051	1.539.434	1.619.019	1.659.324	1.659.324
Oost Gelre	3,47%	68.118	2.014.634	2.118.785	2.171.533	2.171.533
Oude IJsselstreek	4,28%	84.082	2.486.785	2.615.345	2.680.454	2.680.454
Putten	2,89%	56.712	1.677.304	1.764.016	1.807.931	1.807.931
Voorst	2,82%	55.343	1.636.805	1.721.423	1.764.278	1.764.278
Winterswijk	3,41%	66.909	1.978.888	2.081.191	2.133.003	2.133.003
Zutphen	6,15%	120.690	3.569.469	3.754.001	3.847.457	3.847.457
	100%	1.962.420	58.039.820	61.040.320	62.559.920	62.559.920

Bijlage 3. Overzicht programma 8

Het programma 8 'Kazernes en overgangsrecht (individuele gemeenten)' wordt één op één met alleen de betrokken gemeenten verrekend. De volgende onderwerpen worden individueel verrekend:

- Het onderdeel 'facilitaire kosten' van de demarcatie kazernes (zie toelichting in paragraaf 5.5.) conform de Regeling demarcatie.
- De kosten die voortvloeien uit de aanvullende overeenkomst in het verlengde van de Regeling Demarcatie die met gemeente Apeldoorn is afgesloten omtrent het beheer van de kazernes van Apeldoorn.
- De afwikkeling met de gemeente Apeldoorn van de financiële gevolgen van het FLO overgangsrecht.
- De kazerne die (nog) in tijdelijk eigendom van VNOG is (Doetinchem). Op termijn wordt deze kazerne weer terug aan de gemeente Doetinchem overgedragen.

Verschillen tussen de in rekening gebrachte voorschotten en de uiteindelijke kosten blijken bij de jaarrekening en worden dan met de desbetreffende gemeente verrekend.

Gemeente	Facilitaire kosten Demarcatie	Overgangsrecht FLO	Facilitaire kosten Aanvullend	Totaal
Aalten	33.000			33.000
Apeldoorn	372.000	1.027.000	86.500	1.485.500
Berkelland	56.000			56.000
Bronckhorst	58.000			58.000
Brummen	25.000			25.000
Doetinchem	183.000		482.000	665.000
Elburg	41.000			41.000
Epe	49.000			49.000
Ermelo	20.000			20.000
Harderwijk	125.000			125.000
Hattem	14.000			14.000
Heerde	27.000			27.000
Lochem	65.000			65.000
Montferland	30.000			30.000
Nunspeet	34.000			34.000
Oldebroek	33.000			33.000
Oost Gelre	71.000			71.000
Oude IJsselstreek	47.000			47.000
Putten	19.000			19.000
Voorst	33.000			33.000
Winterswijk	21.000			21.000
Zutphen	125.000			125.000
	1.481.000	1.027.000	568.500	3.076.500

Bijlage 4. Overzicht reserves en voorzieningen

Overzicht reserves en voorzieningen	Voorlopige stand jaarrekening 2024	+ of -/- 2025	Geraamde stand begroting 2026 (1-1)	+ of -/- 2026	Geraamde stand begroting 2027 (1-1)	+ of -/- 2027	Geraamde stand begroting 2028 (1-1)	+ of -/- 2028	Geraamde stand begroting 2029 (1-1)	+ of -/- 2029	Geraamde stand begroting 2030 (1-1)
Voorlopig rekeningresultaat 2024	1.792.945	-1.792.945	0								
Bestemmingsreserves											
Algemene Reserve	1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114
Jeugdbrandweer Oost-Gelre	5.436		5.436		5.436		5.436		5.436		5.436
Tijdelijke reserve	464.000	-464.000	0								
Egalisatiereserve afschrijvingen*	11.086.709	-476.270	10.610.439	-3.944.000	6.666.439	-3.054.000	3.612.439	-1.283.000	2.329.439	-1.364.000	965.439
Bestemmingsreserve Frictiekosten LMO	500.000	-40.000	460.000		460.000		460.000		460.000		460.000
Reserve incidentele veranderkosten	97.929	-97.929	0								
Reserve bijkomende kosten materiële spreidingsplan	134.386	-30.000	104.386	-30.000	74.386	-30.000	44.386		44.386		44.386
Egalisatiereserve 'inzetten (uitruk)'	400.000		400.000		400.000		400.000		400.000		400.000
Reserve duurzaamheidsmaatregelen	0	465.000	465.000	-35.000	430.000	-35.000	395.000	-35.000	360.000		360.000
Bestemmingsreserve SOS-toegang en hogedrukleiding	213.841	-28.000	185.841	-38.000	147.841		147.841		147.841		147.841
Bestem.res gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheer	240.155		240.155		240.155		240.155		240.155		240.155
Egalisatiereserve MKON	381.035		381.035		381.035		381.035		381.035		381.035
Bedrijfsvoeringsreserve **	4.440.119	-892.450	3.547.669	21.600	3.569.269	349.100	3.918.369	-35.000	3.883.369		3.883.369
Noodfonds crisisbeheersing	1.825.041		1.825.041		1.825.041		1.825.041		1.825.041		1.825.041
totaal bestemmingsreserves	20.923.767		19.360.118		15.334.717		12.564.817		11.211.817		9.847.817
Totaal reserves	22.716.712		19.360.118		15.334.717		12.564.817		11.211.817		9.847.817
Voorzieningen voor risico's en verplichtingen											
Voorziening spaarverlof	378.523		378.523		378.523		378.523		378.523		378.523
Voorziening verlofsparen MKON	77.323		77.323		77.323		77.323		77.323		77.323
Voorziening Regeling Vervroegde Uittreding	85.719	-75.000	10.719	-10.719	0						
Voorziening binschilderwerk kazernes	238.511	150.000	388.511	150.000	538.511	150.000	688.511	150.000	838.511	150.000	988.511
totaal voorzieningen voor risico's en verplichtingen	780.076										
Voorzieningen door derden beklemde middelen											
Voorziening onderhoud groot kazerne Doetinchem	800.405	75.000	875.405	75.000	950.405	75.000	1.025.405	75.000	1.100.405	75.000	1.175.405
Totaal voorzieningen	1.580.481		1.730.481		1.944.762		2.169.762		2.394.762		2.619.762

Uit dit overzicht blijkt dat de totale omvang van de reserves in de komende jaren zal dalen van ca. 21 miljoen naar ca. 10 miljoen euro.

1. Algemene Reserve

- Doel: het afdekken van risico's. De Algemene Reserve vormt het *weerstandsvermogen*.
- Hoogte: de Algemene Reserve is een onderdeel van de *weerstandscapaciteit*, samen met de Bedrijfsvoeringsreserve en de Post Onvoorzien. Voor de benodigde weerstandscapaciteit geldt een weerstandsratio van 1 – 1,4.
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: AB besluit bij jaarrekening over de resultaatbestemming, of anderszins door AB besluiten. Een mutatie in de Algemene Reserve dient conform de gemeenschappelijke regeling VNOG ter zienswijze aan de raden te worden voorgelegd.

2. Reserve Jeugdbrandweer Oost Gelre

- Doel: jeugdgroep Oost-Gelre van de Jeugdbrandweer VNOG.
- Hoogte: € 5.436 (storting uit liquidatie voormalige Stichting Jeugdbrandweer Oost Gelre).
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: via AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

3. Tijdelijke reserve

- Doel overheveling budgetten naar het volgende dienstjaar door middel van een AB-besluit

4. Egalisatiereserve afschrijvingen (kapitaallasten)

- Doel: egaliseren van de realisatie versus de begrote kapitaallasten, storten en onttrekken van boekwinsten resp. –verliezen a.g.v. afstoten van materieel⁷ (= bestaand beleid). Het renteresultaat verloopt niet via de egalisatiereserve kapitaallasten.
- Hoogte: € 500.000 minimum, geen maximum.
- Duur: geen einddatum.

⁷ verkoopsom -/- afwaardering + uitkering polis

- Mutaties: AB besluit bij begroting, begrotingswijziging of in de jaarrekening als onderdeel van de resultaatbepaling.

5. Bestemmingsreserve frictiekosten Landelijke meldkamer (LMO)

- Doel: dekking frictiekosten vorming Landelijke meldkamer (AB 27-6-2019).
- Hoogte: € 500.000 (uitkering Rijk). Elke veiligheidsregio heeft dit bedrag ontvangen.
- Duur: 2020-2026.
- Mutaties: via AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.
- Inzet en eventuele beëindiging van de frictiemiddelen gaat in overleg/afstemming met de andere vier veiligheidsregio's waarmee VNOG samen de verantwoordelijkheid draagt voor de Meldkamer Oost-Nederland – Meldkamer Brandweer/Multi (MKON-MKBM).

6. Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten (organisatieontwikkeling)

- Doel: ter dekking van programma "De Expeditie" (organisatieontwikkeling VNOG), zie Toekomstvisie (AB 15-1-2020).
- Hoogte: € 500.000 (AB 12-12-2019) + € 540.000 (AB 25-6-2020) = € 1.040.000.
- Duur: tot eind 2025; dit betreft een verlenging voor de duur van 1 jaar.
- Mutaties: AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

8. Tijdelijke reserve flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan

- Doel: ter dekking van 'flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan' (AB 25-6-2020).
- Hoogte: € 360.000.
- Duur: tot eind 2027.
- Mutaties: AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

9. Egalisatiereserve inzetten (uitruk)

- Doel: egaliseren van kosten van de uitruk (jaren met weinig en met veel (grote) incidenten worden verevend), bestendig begrotingsbeeld, rustig verloop gemeentelijke bijdrage (AB 25-6-2020).
- Hoogte: max. € 400.000.
- Duur: geen einddatum.
- Mutaties: AB besluit bij de jaarrekening, verschil begroting en realisatie van het budget uitruk *binnen* het vrijwilligersbudget, als onderdeel van de resultaatbepaling.

10. Reserve duurzaamheid

- Doel: in te zetten voor duurzaamheidsmaatregelen
- Hoogte: max. € 600.000, AB-besluit 7 november 2024
- Duur: t/m eind 2030
- Mutaties: AB besluit

11. RCB SOS-toegang/hogedruk blusleiding

- Doel: dekking van de eenmalige opstartkosten voor SOS-toegang en eenmalige aanpassingen panden met hogedruk blusleiding
- Hoogte: € 235.000, vanuit de post Onvoorzien incidenteel hierin gestort, AB-besluit 14 december 2023
- Duur: looptijd van 5 jaar, t/m eind 2027
- Mutaties: AB-besluit

12. Bijdrage VNOG gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandrisico

- Doel: dekking van de projectkosten spoor 1 van de interregionale gebiedsgerichte aanpak natuurbrandrisico, waaronder inhuur en vervanging van personele capaciteit en hierbinnen € 50.000 te reserveren voor incidentele projectkosten waaronder ICT

- Hoogte: De maximale hoogte is € 780.000, vanuit de post prijscompensatie is incidenteel € 416.000 gestort, AB-besluit 14 december 2023
- Duur: t/m eind 2026
- Mutaties: AB besluit

13. Egalisatiereserve Meldkamer Oost-Nederland (MKON) – Meldkamer Brandweer / Multidisciplinaire samenwerking

- Doel: met het afsluiten van het convenant tussen de vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel over de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (onderdeel: Meldkamer Brandweer/Multi, MKON-MKBM) is besloten tot het instellen van een egalisatiereserve voor de gedeelde kosten. In het convenant is daarover het volgende opgenomen: "Het resultaat zoals verantwoord in het programma MKON-MKBM in de jaarrekening van VNOG wordt automatisch toegevoegd of onttrokken aan de bestemde reserve MKON-MKBM." Dit convenant is door alle vijf betrokken algemeen besturen in 2023 bekrachtigd. Deze egalisatiereserve wordt gevormd uit de middelen die door de vijf veiligheidsregio's worden ingezet ter dekking van de kosten van de MKON-MKBM.
- Hoogte: (nog) niet bepaald. Op termijn kan de werking van de reserve door de vijf veiligheidsregio's worden geëvalueerd en kan er mogelijk een plafond worden afgesproken. Het meerdere dat uitstijgt boven het plafond kan vervolgens terugvloeien naar de vijf regio's conform de financiële verdeelsleutel
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: het resultaat zoals verantwoord in het programma MKON-MKBM in de jaarrekening van VNOG wordt automatisch toegevoegd of onttrokken

14. Bedrijfsvoeringsreserve

- Doel: algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) en knelpunten of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. Is onderdeel van de *weerstandscapaciteit*.
- Hoogte: De minimale hoogte is 2%, de maximale hoogte is 5% van het begrotingstotaal⁸.
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: AB besluit bij jaarrekening over de resultaatbestemming, of anderszins door AB besluiten

⁸ Ter overbrugging zijn de tijdelijk bespaarde (huur)lasten (v.a. eind 2023) toegevoegd aan deze reserve, de hierop betrekking hebbende kosten voor (tijdelijke) huisvesting zullen de komende jaren (weer) uit deze reserve vloeien. Dit onderdeel verloopt budgettair neutraal en moet niet worden meegerekend bij de bepaling van de maximale hoogte van de bedrijfsvoeringsreserve.

Bijlage 5. Overzicht taakvelden en beleidsindicatoren

Taakvelden

Taakveld	Omschrijving taakveld	uitgaven	inkomsten
		Begroting 2026	Begroting 2026
0.1	Bestuur	0	
0.4	Overhead	15.569.957	289.000
0.5	Treasury	1.361.000	1.361.000
0.8	Overige baten en lasten	1.984.898	
0.10	Mutaties reserves	431.600	4.457.000
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	63.188.965	76.429.420
TOTAAL		82.536.420	82.536.420

Voor dit overzicht zijn nog niet de nieuwe definities van het taakveld overhead gebruikt.

Beleidsindicatoren

In de voorschriften van het BBV is een basisset van 39 beleidsindicatoren opgenomen. De beleidsindicatoren zijn niet genormeerd door het rijk. De volgende indicatoren moet VNOG opnemen:

Indicator	begroting 2025	begroting 2026	
Formatie: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,45	0,46	
Bezetting: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,37	0,44	bezetting 31-12-2024
Apparaatskosten: kosten per inwoner	€ 18,49	€ 18,09	
Externe inhuur: kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	0,53%	0,61%	
Overhead: % van totale lasten	18,86%	18,51%	

Ook hier zal het percentage overhead wijzigen door de verdeling van salarissen tussen overhead en crisisbeheersing en brandweer.

Bijlage 6. Geprognostiseerde meerjarenbalans

In het BBV is opgenomen dat voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde begin- en eindbalans moet worden opgenomen in de begroting (artikel 22 en 23 – BBV):

Begrotingsjaar T	2026						
	bedrag x 1000	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
Activa		31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
(im) Materiële vaste activa		40.801	83.506	97.406	91.847	85.133	75.777
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen							
Financiële vaste activa: Leningen							
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar							
Totaal Vaste Activa		40.801	83.506	97.406	91.847	85.133	75.777
Uitzettingen <1 jaar		8.174	1.221	2.059	1.207	26	2.877
Liquide middelen		851	851	851	851	851	851
Overlopende activa		3.392	3.392	3.392	3.392	3.392	3.392
Totaal Vlottende Activa		12.417	5.464	6.302	5.450	4.269	7.120
Totaal Activa		53.218	88.970	103.708	97.297	89.402	82.897
Passiva		31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Eigen vermogen		22.717	21.160	17.135	14.365	13.011	11.648
Voorzieningen		1.580	1.730	1944	2.170	2395	2620
Vaste schuld		19.125	56.284	74.833	70.966	64.200	58.833
Totaal Vaste Passiva		43.422	79.174	93.912	87.501	79.606	73.101
Vlottende schuld		4.876	4.876	4.876	4.876	4.876	4.876
Overlopende passiva		4.920	4.920	4.920	4.920	4.920	4.920
Totaal Vlottende Passiva		9.796	9.796	9.796	9.796	9.796	9.796
Totaal Passiva		53.218	88.970	103.708	97.297	89.402	82.897

Bijlage 7. Kredieten 2026-2029

		bedrag in €				
Soort activa	Kredietomschrijving	jaar 2026	jaar 2027	jaar 2028	jaar 2029	totaal
Materieel	Paraat Voertuigen, aanhangers en boten	21.210.800	2.132.200			23.343.000
	Piket Voertuigen AC/OIV/AGS/FBO/TBO/(H)OvD/CvD	22.000		1.254.000		1.276.000
	Dienst Voertuigen en aanhangers (aggregaten)	1.078.000			170.000	1.248.000
	Overig Logistieke hulpmiddelen					0
Inventaris	Tankautospuit HV (H)OvD, CvD, AGS, FBO, TBO	1.248.000	33.000			1.281.000
	Inventaris AGS, apparatuur					0
	WVD/Vakbekw.heid Apparatuur					0
	PPMO baan PPMO		16.500			16500
PBM	Personeel Pakken, laarzen, helmen	130.000	43.000	43.000	130.000	346.000
	WO Duikuitrusting en -apparatuur	19.000	63.000	61.000		143.000
Comm.	C2000 Verbindingsapparatuur, schermen e.d.	277.000	27.000	627.000	27.000	958.000
Werkplaats	Auto/ techniek/ metaal Compressoren, hefbrug, diagnose apparatuur	39.000	185.000	70.000	36.000	330.000
	PBM Ademlucht(apparatuur), was-/droogapparatuur	25.000	315.000			340.000
	Watervoeren-de armaturen Slangen(apparatuur)		350.000			350.000
	Werkstat. (w.o.MON) Gebruikersmiddelen ICT	80.000	805.000	70.000	85.000	1.040.000
Comm. / ICT	Gis.comp. Apparatuur	18.000				18.000
	Infrastruc./ Server/ Netwerk ICT: infrastructuur, applicatiesoftware e.d.	263.000		973.000	479.000	1.715.000
	GHOR appl.syst. GHOR voertuigen (Citty Giss)	43.000		30.000	43.000	116.000
	Telefonie (w.o.MON) ICT Smartphones GBM	166.800	115.000	120.000	145.500	547.300
	GHOR C2000 Verbindings(apparatuur)	50.000				50.000
	Bouw/renovatie Aanpassing gebouwen, zeecontainers	176.000	73.000	89.000	46.000	384.000
Huisvesting	Install./Invent. Toegangsbeheer, inbraakbev.,laadpalen	361.000	447.000	171.000	213.000	1.192.000
	Audio.V.M. Krediet jaarlijkse vervanging	91.000	136.000	59.000	68.000	354.000
Facilitair	Meubilair/app. Jaarlijkse vervanging en overig meubileir	569.000	261.000	87.000	185.000	1.102.000
Totaal kredietaanvraag		25.866.600	5.001.700	3.654.000	1.627.500	36.149.800

Bijlage 8. Overzicht gekwantificeerde en niet-gekwantificeerde risico's

Gekwantificeerde risico's						
					Effect in euro's	Weer-
Nr.	Risico's en oorzaken	Beheersmaatregelen	Kans in %	bedrag	toelichting berekening	stands-
1	Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, na de invoering van de nieuwe Omgevingswet. Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	Na de afstemming die heeft plaatsgevonden tussen de gemeenten en VNOG t.a.v. de uit te voeren dienstverlening, is het de bedoeling om eind 2024 een nieuw dienstverleningsconcept vast te stellen. Hiermee ontstaat evenwicht tussen vraag en aanbod. De ervaringen hiermee zullen verder duidelijk (moeten) worden in 2025. Voor zolang wordt nog (beperkt) rekening gehouden met mogelijke inhuur van extra personeel om (tijdelijk) synchroom oude - (preventist) en nieuwe taken uit te voeren.	50%	200.000	Inhuur 2 fte (à € 100.000) voor uitvoering synchroom van taken oud en nieuw bij invoering per 1-1-2024 van de Omgevingswet, voor 1 jaar.	100.000
2	(On)voldoende bezetting /inzet vrijwilligers op alle kazernes Door vergrijzing is uitstroom van vrijwilligers te verwachten. Daarnaast is er meer verloop onder brandweervrijwilligers en zijn zij dus minder lang aan een brandweerkorps verbonden (dit is een maatschappelijke trend bij vrijwilligers in het algemeen). Ook is er sprake van schaarste bij het vinden van nieuwe vrijwilligers door (algehele) krapte op de arbeidsmarkt, met als gevolg alternatieve keuze mogelijkheden en - druk voor de mensen.	Naast organiseren en participeren in activiteiten en acties die de binding van vrijwilligers bevorderen, is het opstellen en uitvoeren van strategische personeelsplanning (leeftijdsopbouw, gespreks-cyclus, opleidingsplan), per district en per post, van belang. Ook moeten er meer inspanningen worden gedaan c.q. kosten worden gemaakt om nieuwe mensen te werven.	70%	558.000	Kosten opleiden 10% meer te werven vrijwilligers: 8 per jaar. Opleidings- en bijkomende kosten € 17.000 per jaar, voor 3 jaar. Werving nieuwe vrijwilligers: € 50.000 p.j. voor 3 jaar.	391.000
3	Teveel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding, geeft risico op fouten, uitval en sancties (Arbeidstijden). Bij een aantal kazernes (w.o. bij kazernerij) is sprake van onvoldoende personele repressieve capaciteit (m.n.vrijwilligers).	Naast sturing op voldoende inzet repressieve capaciteit (vrijwilligers); uit-/doorvoeren nieuwe dagdienstregeling (beroeps)medewerkers. Ontwikkeling risico houdt verband met uitwerking bouwsteen Verplichtend Karakter (vrijwilligers).	10%	50.000	Mogelijke boete i.h.k.v. de arbeidstijdenwet. Bereek.: max. 50 medew., boete € 200 per dag (max. 5 dagen).	5.000
4	Prijsstijgingen (boven reguliere aanpassing) o.a. voor brandweermaterieel en -materiaal. Wereldwijde ontwikkelingen van een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, doen de (grondstof)prijzen w.o. die van energie en katoen, stijgen. Daarnaast brengen voortschrijdende ICT-ontwikkelingen, waarbij investeringen worden vervangen door jaarlijkse kosten, mogelijk extra (licentie) kosten met zich. Hogere kosten blijven hierbij voor VNOG, omdat er geen mogelijkheid is van nacalculatie. De prijsstijgingen kunnen worden versterkt door een gebrekkige marktwerking voor (specifiek) brandweermaterieel en -materiaal.	Doorrekenen financiële gevolgen (voor weerstandscapaciteit) van mogelijke prijsstijgingen van (gebruiks)goederen (w.o. brandstof en kleding) en ICT-dienstverlening. Mogelijke prijsstijgingen van te vervangen (blus)voertuigen zijn separaat opgenomen. Bij grotere volumes en eigen eisen, kan de VNOG zelfstandig aanbesteden i.p.v. in NIPV verband.	70%	760.000	Stijging prijzen goederen en materialen (w.o. energie-, brandstofkosten en kleding) en (licentie)kosten boven reguliere index. Kosten per jaar € 12,5 mln., onderscheiden naar stijgingsperc. van 15%, 5%, 4% en 2,5% voor resp. € 2,5 mln., € 2 mln., € 4 mln. en € 4 mln.	532.000
5	Niet tijdig realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 e.v. jaren, opdracht materiële spreidingsplan (MSP) brandbestrijding t.a.v. materiële kosten. Vertraging vervanging (m.n. door prijsstijgingen en schaarste van grondstoffen) en voortschrijdende inzichten bij vervanging materieel, leiden tot latere besparingen op de exploitatiekosten.	Doorrekenen incidentele financiële gevolgen (voor weerstandscapaciteit) t.a.v.uitgestelde realisatie besparingsmogelijkheden materiële kosten bij vertraging uitvoering MSP.	50%	91.000	Besparingen op materiële kosten ontstaan later bij opschuiving vervangingsplan materieel van 2022-2025 naar 2024-2027. Eenmalig niet gerealiseerde besparing (onderhoudskosten) 2026.	46.000
6	Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 e.v. jaren t.a.v. aantallen vrijwilligers. De krimp van het repressief beroepspersoneel en/of de vrijwilligers is minder groot door voorschrijdende inzichten betreffende het benodigde aantal mensen (vrijwilligers) voor represieve inzet (per kazerne) in samenhang met de inzet/herschikking van het beschikbare/benodigde materieel.	Nagaan/volgen of de minder grote krimp van de vrijwilligersbezetting kan worden opgevangen binnen de lopende budgetten/begrotingen.	70%	150.000	Berekening extra kosten vrijwilligers bij minder grote krimp aantal (76 i.p.v. 118). Kosten vergoedingen, opleidingen en trainingen voor het jaar 2026 (laatste jaar Toekomstvisie).	105.000
7	Uitval voor repressieve inzet incidentbestrijding door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen. Defect materieel kan niet tijdig gerepareerd worden, omdat onderdelen niet voorradig zijn. Heeft verband met schaarste grondstoffen en een beperkt aantal (overgebleven) leveranciers van brandweermaterieel en -materiaal.	Op voorraad zetten/houden en alloceren van extra (vervangend) materieel (w.o. onderdelen) voor brandbestrijding.	30%	90.000	Berekening inhuurkosten (voor 3 jaar) benodigd voor vervangend materieel € 30.000 per jaar.	27.000

8	Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie. Extra prijsstijgingen van blusmaterieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egaliseringsreserve.	Naast de financiële gevolgen (voor de egaliseringsreserve) van de huidige (najaar '24) bekende en verwachte prijsstijgingen - welke zijn/worden verwerkt in de Kadernota- / Begroting 2026 - extra prijsstijgingen voor nog aan te schaffen materieel, als risico doorrekenen (voor weerstandscapaciteit).	50%	333.750	Berekening kapitaalslasten voor 3 jaar bij een (extra) stijging van 10% van de prijzen voor de vervangingen (15 mln.) van nog aan te schaffen materieel.	167.000
9	Onvoldoende oefenmogelijkheden voor oefenen onder realistische omstandigheden voor Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel. Oefenmogelijkheden op VNOG-vakbekwaamheidspleinen worden beperkt bij het niet voldoen aan eisen van RI&E (omissies vastgesteld voor ASK). Mogelijk huur van externe locaties brengt extra kosten met zich.	VNOG is bezig de voorwaarden in te vullen waardoor de vakbekwaamheidspleinen (weer) voldoen aan de eisen. Bij onvoldoende mogelijkheden om met eigen faciliteiten de vakbekwaamheid op peil te houden, zou gekeken kunnen/moeten worden naar het gebruik van externe locaties.	30%	25.000	Incidenteel extra kosten ter overbrugging i.v.m. voldoen vakbekwaamheidslocaties aan eisen.	8.000
10	Hogere kosten uitvoering elektrificatie voertuigen mobiliteitsplan. Elektrificatie van het wagenpark is een maatregel van VNOG om duurzaam mobiel te blijven. Een onzekere factor hierbij is of zich extra onderhoudskosten zullen voordoen met name wanneer blijkt dat de levensduur van de accu's korter is dan de afschrijvingstermijn van de voertuigen. Daarnaast is er risico op extra kosten door aanvullende eisen/wensen (w.o. eisen ander rijbewijs).	Bij de aanbesteding en aanschaf van de voertuigen wordt informatie ingewonnen/verkregen over de technische specificaties en mogelijkheden, gerelateerd aan een passend gebruik door VNOG.	30%	500.000	Berekening: vervroegd vervangen accu's/ aanvullende kosten voor (eerst) 40 voertuigen à € 12,5K per voertuig (accu's € 10K en aanvullende kosten/eisen € 2,5K per voertuig).	150.000
11	Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties voortvloeiende uit afspraken en/of (wettelijke) eisen (w.o. de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E)). Zolang nog niet alle (gemeentelijke) kazernes voldoen aan de afgesproken - en/of wettelijke vereisten, is onzeker wie de kosten voor mogelijke (spoedeisende) aanpassingen/inrichtingen gaat betalen.	Uitvoering geven aan de bestuurlijke besluitvorming (dec. '21) over de demarcatie en de daarop gebaseerde verdere uitwerking (w.o. het project TWIELD). Voor mogelijke spoedeisende aanpassingen/ kosten, financiële middelen opnemen.	50%	600.000	Kosten spoedeisende verbouw/aanpassing/inrichting kazernes opnemen voor 5 kazernes à € 120.000	300.000
12	Extra -/ vervroegde investeringen/kosten vervanging PFAS-houdende materialen/kleding. Vanuit voorschrijdende ontwikkelingen en - wetgeving dienen PFAS houdende materialen (bluskleding/-laarzen), versneld te worden vervangen.	Vervanging van bluskleding en - laarzen vindt periodiek (eens in de 7 jaar) plaats. VNOG zal de verwachte(externe) ontwikkelingen rond PFAS eisen en - regelgeving nauwgezet volgen en daarop ook het eigen beleid t.a.v. vervanging van materialen afstemmen.	50%	900.000	Berekende investering vervanging kleding en laarzen € 1.800.000 (per 7 jaar), bij afstoot helft levensduur: desinvestering € 900.000.	450.000
13	Extra kosten tijdelijke huisvesting (w.o. verbindingen) en faciliteiten kantoorpersoneel. De benodigde tijdelijke huisvesting in de periode ter overbrugging vertrek Europaweg en de nieuwe accommodatie (huisvesting 1-post.), vereisen aanpassingen benodigde faciliteiten voor o.a. de crisisorganisatie en ook voor het werken op kantoor en thuis.	Het beleid voor thuiswerken is uitgewerkt en de mogelijkheden daartoe worden gefaciliteerd. De verwachting is dat de medewerkers van VNOG gemiddeld ongeveer voor de helft van de tijd thuis zullen werken. In de periode van overbrugging (na vertrek Europaweg en voor het betrekken van de nieuwe locatie in Apeldoorn) zal ook de crisisorganisatie elders tijdelijk moeten worden gehuisvest. Verwachte meerkosten voor (extra) verbindingen en thuiswerken opnemen in weerstandscapaciteit.	50%	200.000	Berekening kosten (meer) thuiswerken voor 50% van (300) medewerkers. Aanpassingen/extra faciliteiten thuiswerkplek (€ 500 over 3 jaar). Extra kosten verbindingen t.b.v. crisisorganisatie € 125.000.	100.000
14	Digitale verstoring, onder meer vanwege cybercrime. Belemmerd worden in de uitvoering van crisis- en incidentbestrijdingsactiviteiten en ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door verstoring van de systemen voor de informatie- en telecommunicatietechnologie. ICT omgeving wordt geraakt door defecten infrastructuur of hardware en/of cybercrime waardoor leverancier niet kan leveren.	Vanuit het plan van aanpak Baseline informatieveiligheid (BIO) wordt in de toekomstige investeringsplannen voorzien in uitwijkmogelijkheden voor uitvoering van kritische ICT processen en centralisatie van beheer bij de toegang van mensen en systemen tot faciliteiten. Voor externe ondersteuning bij monitoring en beveiliging van ICT-systemen werkt VNOG landelijk samen met collega's. Daarmee wordt het risico op en de impact van een volgende hack verminderd maar blijft wel bestaan. Daarnaast ontwikkelt cybercrime zich snel en wordt ook steeds vernuftiger zoals blijv. blijkt uit misbruik van Artificial Intelligence (AI).	30%	500.000	Kosten opheffen gijzeling c.q. gevolgen hacks e.d. (o.b.v. cijfers hack 2020).	150.000
15	Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers). Door onjuiste (aansluiting) basisgegevens; onjuiste toepassing cao -/fiscale regelingen en onvoldoende controles/ - kennis, kunnen berekende salarissen/vergoedingen te hoog zijn en/of leiden tot boetes / eindheffing (ATW, WKKR, Loonheffing, reiskosten, IKB).	Doorvoeren interne controle -/beheersmaatregelen, procesbewaking, procedurevastleggingen en kennisverbetering medewerkers. Voor de verschillende risico zijn/worden maatregelen getroffen. Zo is voor de FLO-uitvoering externe ondersteuning aangetrokken, krijgt de uitvoering van de (fiscale) Werkkostenregelingen specifieke aandacht en loopt een project aansluiting van (basis)gegevens tussen systemen.	10%	450.000	Berekening o.b.v. percentage personele kosten 1% van € 45 mln. (beroeps + vrijwilligers).	45.000

16	Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. bij aanbestedingen). De inkoopdiscipline wordt niet altijd tijdig en juist betrokken in het proces van inkoop en inhuur. De gevolgen hiervan zijn mogelijke claims van leveranciers. Ook is er risico op onrechtmatigheid bij mogelijke (niet juiste) aanbestedingen.	Beleid en (centrale) sturing op het inkoop(proces) resp. verduidelijken en verbeteren en VNOG-breed inzichtelijk maken bij welke inkopen er sprake is/kan zijn mogelijke aanbestedingsplicht. Voorkomende claims zijn, met inzet van externe juristen, tot op heden onterecht gebleken.	10%	150.000	Berekening o.b.v. percentage en volume inkoop (w.o. investeringen) 0,5% van € 30 mln.	15.000
17	Onvoorziene kosten aanspraken van personeel (na dienstongevallen) en stijging verzekeringspremie. Door veranderingen in de verzekeringsmarkt, wijzigen de mogelijkheden van dekking bij (personele) aanspraken/- schades.	De personele aanspraken na een dienstongeval worden/zijn voor alle veiligheidsregio's gelijk getrokken. Ter behartiging van de collectieve belangen is landelijke een expertise bureau en waarborgsom opgericht. Onderzocht wordt de mogelijkheid om minder te verzekeren en schades als collectief te dragen. Het eigen risico kan dan meer gaan fluctueren.	10%	300.000	Voor het risico van premiestijging(en) voor de sector en/of stijging van het eigen risico (aandeel) van VNOG, € 100.000 p.j. opnemen voor 3 jaar.	30.000
18	Stijging reële bijdrage aan NIPV door bv. nieuwe taken.	Inbreng in begrotingsproces NIPV.	10%	85.500	Berekend risico: stijging 5% huidige bijdrage € 570.000, voor 3 jaar.	9.000
19	Stijging financieringskosten bij aantrekken financiering d.m.v. leningen (vreemd vermogen). Door stijging van het rentepercentage kunnen de kosten voor (her)financiering toenemen.	In de berekende weerstandscapaciteit rekening houden met een stijging van de rente.	50%	900.000	Berekening: verwachte (her)financiering in de periode 2025 t/m 2029: € 40 mln. Risico stijging rentepercentage gemiddeld van 3,25% naar 4%, voor 3 jr.	450.000
20	Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)). Processen rond persoonsgerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegevens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	Plan van aanpak AVG is uitgewerkt. Het bewustzijn voor privacy-schendingen wordt scherp gehouden o.a. door een awareness programma en het updaten van het werkwijzingsregister. De uitvoering - en vastlegging van processen (blijven) toetsen en waar nodig verbeteren.	10%	300.000	Mogelijk bedrag boete per overtreding € 300.000. Kans relatief gering.	30.000
21	Hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig). Na opzegging door het Witte Kruis van het (doorlopend) contract voor inhuur van OVDG'en ontstaat het risico dat de uitvoering van deze taak door de VNOG zelf, hogere kosten met zich brengt.	Ervaring opdoen met de uitvoering van deze wettelijke activiteit door de VNOG waardoor inzicht ontstaat welke mogelijke extra kosten daarmee gemoeid zijn.	10%	250.000	Mogelijke extra kosten voor uitvoering organisatie OVDG'en voor 2 jaar. Evaluatie risico na 1e jaar uitvoering.	25.000
22	Wegvallen OTO-stimuleringsgelden specifieke omgeving 'LCMS-GZ'. De aansluitkosten (voor de OTO-module) stijgen na het wegvallen van de subsidie vanuit het regionaal netwerk acute zorg. Hierdoor verdubbelen de kosten voor de zorgpartners en/of VNOG voor de aansluiting van de OTO-module.	Het gebruik van 'LCMS-GZ' is in belang van VNOG/GHOR. Onderzocht wordt waar de extra kosten komen te liggen bij het wegvallen van de subsidie (op 50% van de kosten) .	70%	75.000	Mogelijk kosten voor VNOG € 25.000 per jaar, opnemen voor 3 jaar.	53.000
Totaal weerstandscapaciteit						3.188.000

Niet kwantificeerde risico's						
Nr.	Risico's en oorzaken	Beheersmaatregelen	Kans in %	Effect in euro's		
				bedrag	toelichting	
1	Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o. relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers). Uitkomst van het afgeronde project Taakdifferentiatie -n.a.v. Europese eisen omtrent gelijkstelling van rechtspositie tussen beroeps- en vrijwillige brandweer- is dat consignatie en kazernering van vrijwilligers t.z.t. niet meer kan en mag. Alternatieven hiervoor, zoals parttime aanstellingen, zullen resulteren in hogere personeelskosten .	In een zgn. bouwsteen <i>Verplichtend Karakter</i> worden de alternatieven voor het afschaffen van consignatie en kazernering bij vrijwilligers, uitgewerkt. De VNOG is nauw betrokken bij het opstellen van een implementatieplan voor geheel brandweer Nederland.			Voor verwachte hogere personeelskosten (bij overgang van vrijwilligheid naar parttime dienstverbanden) wordt voor het generieke landelijke aandeel van vrijwilligers, gerekend op een compensatie vanuit rijks-/ gemeentelijke middelen.	
2	Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding door langer gebruik bestaand materieel. Bij het later vervangen van bestaande blusvoertuigen, a.g.v. latere levering van de nieuwe, neemt het risico op hogere onderhoudskosten toe.	Vooreerst beoordelen of de financiële gevolgen van de hogere onderhoudskosten bij latere vervanging blusvoertuigen, kunnen worden opgevangen binnen de bestaande begroting en daarnaast het selectief beoordelen van het in te ruilen materieel, zodat het beste het langst kan worden ingezet.			Mogelijke toename van de kosten, in eerste instantie opvangen binnen de bestaande begroting van M&L en daarnaast kijken naar langere inzet van het bestaande materieel.	
3	Onvoldoende financiële middelen voor (toekomstige) crises. Voortschrijdende ontwikkelingen w.o. bezuinigingen bij (decentrale) overheden kunnen leiden tot ontoereikende dekking van (structurele) kosten voor de inzet van mensen (o.a. t.b.v. coördinatie taken) en middelen door VNOG bij (toekomstige) crises. Concreet is daarbij de voorgenomen bezuiniging in 2024 op de eerdere verhoging van de BDuR in 2022 voor dit doel, een forse	N.a.v. de ervaringen met COVID-19, is een pandemie als worst-case scenario, (opnieuw) tegen het licht gehouden. Er zal voldoende (in)zicht moeten komen op welke wijze de (v.a. 2023) bijgestelde BDuR-gelden mogen/kunnen worden ingezet en wat de gevolgen zijn van de in 2024 aangekondigde bezuinigingen op de BDuR.				
4	Uitwerking (operationele) uitvoering demarcatie. De uitwerking/uitvoering van de bestuurlijk vastgestelde demarcatieafspraken kan nog leiden tot onvoorziene (financiële) situaties c.q. tegenvallers. Dit risico raakt ook de hierop betrekking hebbende stijging van volume qua inkopen.	Gesprekken met de gemeenten over het demarcatievraagstuk, hebben geleid tot afspraken daaromtrent. Al-werkende-weg zal volledig(er) inzicht (moeten) worden verkregen over de uitvoering en de mogelijk aanvullend te maken afspraken.				
5	Verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenterreinen door PFAS/stikstof. Bij in gebruik zijnde kazernes en oefenterreinen is sprake van PFAS verontreiniging. De omvang hiervan en de mogelijk bijkomende kosten, zijn/worden nader onderzocht. Daarnaast kan stikstof beperkingen met zich brengen bij verdere ontwikkelingen zoals (ver-/nieuw)bouw en verdere aanpassingen van de door VNOG gebruikte (oefen) terreinen	Op bepaalde locaties die VNOG gebruikt is sprake van PFAS verontreiniging. Ook kan de aanwezigheid van stikstof beperkingen met zich brengen. Onderzocht wordt /is of/welke maatregelen moeten worden uitgevoerd en wat de bijbehorende kosten zijn. Hierover vindt (vervolgens) verdere afstemming plaats met de gemeente (als eigenaar van de kazernes).			VNOG volgt de landelijke ontwikkelingen t.a.v. de verwachte onderzoeken naar het gebruik/aanwezigheid van PFAS/stikstof bij (overheids) gebouwen.	
6	Posttraumatische stressstoornissen (PTSS) a.g.v. uitvoering van (repressieve) taken. Landelijk wordt (meer) aandacht gevraagd voor PTSS klachten bij uitvoering van (brandweer)taken bij Veiligheidsregio's.	Posttraumatische stressstoornissen komen ook voor bij medewerkers/vrijwilligers van veiligheidsregio's die werkzaam zijn in de crisisbeheersing en rampenbestrijding. Dit geldt met name voor de repressieve taken uitgevoerd door brandweerbepoel.			VNOG kijkt wat hierbij qua aanpak (landelijk) van belang wordt gevonden en welk afwegingskader daarvoor gaat gelden.	
6	Organisatie van de brandweerbepoel in Apeldoorn bij/na realisatie 1-post. De roostering en het voldoende beschikbaar krijgen van (beroeps)medewerkers met de vereiste (brandweer)kwalificaties is (nog) een risico c.q. uitdaging, na realisatie van 1-post in Apeldoorn	Mede in het kader van de nieuwe één-post in Apeldoorn wordt bezien hoe de organisatie van de brandweerbepoel in Apeldoorn vorm gegeven gaat worden. Hierbij worden bestaande vraagstukken over de roostering enerzijds en het beschikbaar hebben van voldoende beroepsmedewerkers met de vereiste brandweerkwalificaties anderzijds in evenwicht gebracht. Indien nodig komen wij hier in toekomstige kadernota's/begrotingen op terug.				